

938

BOEKJE

VAN

DOM SANS DE SAINTE-CATHERINE

OF

DE NEDERIGHEID IN BEOEFENING GEBRAGT.

Mit het Fransch vertaald en vermeerderd

DOOR

F. W. TSCHIERSCHE,
R. Pr.

UTRECHT,
DEKKER & VAN DE VEGT.
1872.

Per.

~~Vak~~ 164

DO

HET GULDEN BOEKJE

VAN

M SANS DE SAINTE-CATHERINE

OF

DE NEDERIGHEID IN BEOEFENING GEBRAGT.

1. 7. 167

1744 Per 164
938

HET GULDEN BOEKJE

VAN

DOM SANS DE SAINTE-CATHERINE

OF

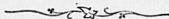
DE NEDERIGHEID IN BEOEFENING GEBRACHT.

Mit het Fransch vertaald en vermeerderd

DOOR

F. W. TSCHIERSCHE,

R. Pr.

UTRECHT,
DEKKER & VAN DE VEGT.
1872.

1924/
Liturgische Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek

Imprimatur.

TRAJECTI A/R,
10 Maji 1872.

J. H. WENSING,
Emer. Prof. Libr. Cens.

Gedrukt bij G. A. VAN HOFEN, te Utrecht.

VOORWOORD.

't Is welligt voor de honderdste maal, dat dit werkje eene nieuwe uitgave beleeft, en de ijver der godvruchtigen om zich dit boekske aan te schaffen veroorlooft ons de verzekering uit te spreken, dat deze nog niet de laatste uitgave zal zijn.

Dom Sans de Sainte-Catherine, een schrijver van verschillende godvruchtige werken, had dit boekje oorspronkelijk voor zijne kloosterlingen geschreven; maar dewijl de oefening der nederigheid noodzakelijk is voor elken ouderdom en voor elken levensstaat, heeft men het, met uitlating van hetgeen uitslui-

tend voor kloosterlingen konde dienen, allen geloovigen aangeboden. Voor meer dan een eeuw geschreven, heeft het langzamerhand met den vooruitgang in taal en stijl gelijken tred gehouden zonder evenwel de eenvoudigheid des eersten schrijvers te verliezen.

Men heeft dit werkje het gouden boekje genoemd, omdat er in het Christendom niets zoo kostbaar gevonden wordt dan de beoefening der Nederigheid; zij toch is de grondslag van die wijsheid, wier vruchten boven goud de voorkeur verdienen ¹⁾; zij is het waarachtig merkteeken, waaraan men een leerling van Jezus Christus erkent. Om groot te worden, moet men volgens den H. Ambrosius beginnen met zich klein te maken. „Gij zijt voornemens,” zoo zegt die H. Leeraar, „het gebouw

1) Spreuken VIII: 19.

der Christelijke deugden op te trekken, de hoogte daarvan is aanzienlijk; denk er dan aan om eerst zijne grondslagen te leggen in al de diepte der Nederigheid; want, zoo voegt de Heilige er bij, wanneer iemand een huis wil bouwen, dan graaft hij de fundamenten te dieper naarmate de hoogte en grootte, van hetgeen hij voorheeft te bouwen, wezen zal ¹).

En, zoo ooit, is het dan niet vooral in onze dagen noodzakelijk, voor het gebouw der deugd hechte grondslagen te leggen? In onze ongelukkige dagen vooral, nu de goddeloosheid onder den leugenachtigen naam en het belagchelijk schijnschoon van vrijheid en wetenschap, zoovele stormen tegen den godsdienst opwekt? De trotsche menigte van vrijheid-

1) H. Ambrosius De Verbis Domini Sermo X.

zuchtigen en zoogenoemd wetenschappelijken hebben hunne dwaasheden tot een leerstelsel verheven en hunne krachten vereenigd tegen den Heer en tegen zijn Gezalfde ¹⁾. Wij hebben gezien, hoe die waanwijzen, die hoovaardigen en lasteraars van God ²⁾, wie de Apostel ons leert te wantrouwen, beurtelings allerlei soort van verleiding, van drogredenen, spotternij en bedreigingen beproefden en ons eindelijk met doodsangsten omgaven om, zoo mogelijk, het werk van Jesus Christus te vernietigen. Maar, dank der goddelijke Voorzienigheid, is hunne trotschheid met schande geslagen en gaat de godsdienst voort zijne regten te herwinnen.

Moge de nederigheid des kruizes in de harten aller geloovigen over de hoo-

1) Psalm II.

2) 2 Thim. III.

vaardigheid zegevieren , het rijk van Jezus Christus bevestigen en ons dien waren vrede schenken , dien Hij op de wereld kwam brengen.

't Is onder de bescherming der H. Maagd Maria , dat dit werkje telkens moet verschijnen en 't is door hare voor- spraak , dat het zegenrijke vruchten zal dragen. Maria was de nederigste der schepselen , thans is zij Koninginne des Hemels ; aan hare nederigheid heeft zij te danken , al wat de Heer groots in haar gewrocht heeft. Wenden wij ons dus met vertrouwen tot hare veel vermogende bescherming ; het zal niet te vergeefs geschieden , want , gelijk een harer grootste dienaren , de H. Bernardus zegt : „het is nooit gehoord , dat iemand haren bij- stand inriep en geen gehoor heeft gevonden.”

Humiles spiritu salvabit.

Hij zal de nederigen des geestes zalig maken.

Ps. XXXIII: 19.

Discite a me, quia mitis sum et humilis corde.

*Leert van mij, want ik ben zachtmoedig en
nederig van harte.*

Matth. XI: 29.

Humilibus dat gratiam.

Den nederigen geeft Hij genade.

Petrus V: 5.

G E B E D

VAN DEN

H. BERNARDUS.

O allerheiligste en beminne-
lijkste Maria , onze mond kan
uwen naam niet uitspreken of ons
hart voelt zich van liefde tot U
ontvlammen ; en geen van allen ,
die U beminnen , kan aan U
denken zonder de aansporing in
zijn binnenste te ontwaren om U
steeds meer en meer te beminnen.
O onze Vorstin , versterk onze
zwakheid ; verkrijg voor ons de ge-
nade van moed en ijver ; immers
wie is meer in staat om bij onzen

en uwen God in ons voordeel te spreken, dan Gij, die U zoo na in zijne goddelijke tegenwoordigheid bevindt? Spreek dan voor ons, o Koninginne; spreek, want uw goddelijke Zoon luistert naar U. Doch voor alles bezweren wij U, voor ons aan uwen welbeminden Zoon te vragen, dat wij Hem in deze wereld mogen beminnen uit geheel ons hart, om eenmaal het geluk te hebben Hem eeuwig lief te hebben in den Hemel ¹).

1) Een iegelijk, die uit dit werkje dagelijks eenige puntjes ter overweging en ter beoefening kiest, raden wij aan telkens met dit gebed van den H. Bernardus, de lezing te beginnen en ze met eene enkele liefdevolle en vertrouwvolle verzuchting tot de H. Harten van Jezus, Maria en Joseph om hulp en volharding te besluiten. VERT.

ONDERRIGTINGEN
OVER
DE NEDERIGHEID
OM
TER CHRISTELIJKE VOLMAAKTHEID
TE GERAKEN.

Het is een vaste en onbetwifelbare waarheid, dat den hoovaardige geene barmhartigheid en geen toegang wacht tot het koningrijk der hemelen en dat de Heer slechts de nederigen daarin zal binnenlaten. De H. Schrift leert ons, dat God den hoogvaardige weerstaat, dat

Hij vernedert, die zich verheffen en dat men den kleinen kinderen gelijkend moet worden om zijne glorie binnen te gaan; dat zij, die deze gelijkenis niet zullen bezitten, zullen worden buitengesloten, kortom dat Hij zijne genadegaven slechts den nederigen schenkt en slechts de nederigen verheft.

Dit eenmaal aangenomen, dan kunnen wij ons ook niet genoeg overtuigen hoe belangrijk het voor den Christen is zich op de nederigheid toe te leggen en uit zijnen geest allen eigenwaan, alle ijdelheid, allen hoogmoed te verbannen. Geeue pogingen mag hij onbeproefd laten om in die heilige onderneming te slaan; en wijl hij zonder Gods ge-

nade zich nimmer een goeden uitslag zal kunnen beloven, moet hij volhardend en dringend elk uur van den dag daarom vragen.

Elk Christen heeft bij het H. Doopsel de verplichting op zich genomen om de voetstappen van Jesus Christus te volgen, en 't is naar dat goddelijk voorbeeld, dat wij ons leven moeten vormen. Welnu, die goddelijke Verlosser heeft de nederigheid zoo verre gevoerd, dat Hij het uitvaagsel der wereld is geworden enkel en alleen met het doel om onze opgeblazenheid, de wonde van onzen hoogmoed te genezen, ons leerende door zijn voorbeeld, welke de eenige weg is, die ten hemel leidt. Eigenlijk gezegd, is de belangrijkste les,

die de Zaligmaker ons ooit heeft gegeven, deze : „*Discite a me* — Leert van mij.”

Wanneer dus gij, die een leerling van dien goddelijken Meester zijt, dien kostbaren parel , het zekerst onderpand van heiligwording en het meest kennelijk teeken van voorbeschikking ter zaligheid, u wilt eigen maken , ontvang dan met een leerzaam gemoed de raadgevingen , die ik u ga geven, en pas ze getrouw in uwe daden toe.

1. Open de oogen uws geestes en bedenk eens, dat gij uit u zelve niets goeds bezit, waarop gij groot gaan of u verheffen kunt. Uit u zelve hebt gij niets anders dan zonde, leugen en ellende ; en wat

betreft de gaven der natuur of der genade, die gij bezit, al het achtingswaardige, al de roem, welke daaruit voortspruit, behoort aan God alleen, wijl gij ze van Hem, die de oorsprong van uw wezen is, hebt ontvangen.

2. Vat daarom een diep gevoel op van uwe nietigheid; kweek dat gevoel voortdurend in uw hart aan tegelijk met een diep besef van schaamte over den hoogmoed, die in u heerscht. Overtuig u tot in het binnenste uwer ziel, dat er op aarde niets zoo ijdel en belagchelijk is, dan hooggeacht te willen worden om voorregten, die gij uit u zelven niet hebt, maar slechts in leen ontvingt van de geheel onverpligte goedgunstigheid des Schep-

pers; „want,” zoo zegt de Apostel:
 „indien gij ze hebt ontvangen,
 waarom beroemt gij u dan, als
 kwamen zij van u voort en als
 haddet gij ze niet ontvangen 1)?”

3. Denk dikwijls na over uwe
 zwakheden, over uwe verblinding,
 over uwe lafhartigheid, over de
 verstoktheid uws harten, over uwe
 onstandvastigheden, over uwe zin-
 nelijkheid, over uwe ongevoelig-
 heid jegens God, over uwe gehecht-
 heid aan de schepselen en over zoo
 vele andere slechte hoedanigheden,
 die uw bedorvene natuur in me-
 nigte heeft. Daarin moet gij de
 beweegredenen zoeken om u on-
 ophoudelijk te vernederen beneden

1) 1 Corinth. IV: 7.

het niet, en altijd zeer klein, zeer verachtelijk te zijn in uw eigen oogen.

4. De herinnering van uw zondig verleden worde nimmer uit uw geheugen gewischt. Tracht bovenal te beseffen, dat de zonde van hooftvaardigheid iets zoo afschuwelijks is, dat er noch op aarde noch in de hel eenig kwaad met haar kan worden vergeleken. Zij is het, die den Engelen des hemels den ondergang berokkende en hen in den eeuwig afgrond nederstortte. Zij is het, die geheel het menschelijk geslacht tot bederf bragt en op aarde het eindeloos getal van kwalen afriep, die tot het einde der wereld of, liever gezegd, gedurende geheel de eeuwigheid zullen voortduren.

Om kort te gaan, eene ziel, die bezoedeld is door de zonde, verdient niets anders dan haat, verachting en kastijding; oordeel dus, welke achting gij aan u zelven moet schenken na zoo vele beleedigingen, waaraan gij u heft schuldig gemaakt.

5. Overigens wil het wel bedenken, dat er geen misdaad is, hoe groot en verfoeijelijk ook, waartoe gij niet in staat zijt en uw bedorven hart niet eene zekere geneigdheid bezit; en hoe gij het vooral der goddelijke barmhartigheid en genade moet dank weten, dat gij daarvoor tot heden nog bewaard zijt gebleven. Immers de H. Augustinus zegt 1): „Geen

1) H. Augustinus Sermo XCIX.

zonde wordt er door een mensch bedreven of zij kan ook door een ander mensch bedreven worden, bijaldien hij niet door God, den Schepper des menschen, geholpen wordt.” Treur innerlijk over zulk een beklagenswaardigen toestand en laat dat een beweegrede zijn van het onherroepelijk besluit om nimmer naar een verhevener trap te staan dan aan den onwaardigste der zondaren toekomt.

6. Denk dikwerf aan den dood ; aan het bederf, dat gij niet kunt ontgaan ; aan den verschrikkelijken regterstoel van Jesus Christus, waarvoor gij onverbiddelijk moet verschijnen en aan de pijnen der hel, die den boozen en voornamelijk den hoovaardigen navol-

gers van Lucifer bereid zijn. Ga met ernst na, dat gij, wijl Gods oordeelen geheim en ondoorgrondelijk zijn, niet de minste zekerheid hebt, of gij eenmaal niet *zult behooren, tot de verworpenen*, die met de duivelen eeuwig in deze plaats van foltering en lijden. Die onzekerheid alleen moet in u een onverklaarbaar gevoel van vernedering levend houden en u onophoudelijk met schande en schaamte overdekken.

7. Waan niet de deugd der nederigheid te kunnen verkrijgen zonder u de oefeningen te getroosten, die daartoe gevorderd worden, als zijn de beoefening van zachtmoedigheid, van geduld, van gehoorzaamheid, van versterving, van af-

keer jegens u zelven, van verloochening uwer luimen en inzigten; van het erkennen en dragen der schande uwer gebreken en andere dergelijke; want dat is het juist, wat in u het rijk der eigenliefde zal verwoesten, welke eigenliefde de ongelukkige bron van al uwe kwalen en de oorsprong van uwen hoogmoed en van uwe verwaandheid is.

8. Tracht zooveel mogelijk het stilzwijgen en de ingetogenheid te bewaren; evenwel altijd zoo, dat gij voor niemand moeilijk of lastig wordt; en wanneer gij moet spreken, doe het altijd met een zekeren schroom, met zedigheid en met vreeze, opregt geloovende niet te verdienen, dat men naar

u luistere en dat gij bijna niets goeds kunt zeggen, dat de aandacht van hen, die u hooren, waardig is. En mogt het werkelijk gebeuren. dat men naar u niet luistert, hetzij uit minachting, hetzij om andere redenen, toon niet, dat u zulks hindert maar verheug u veeleer in uw binnenste over die vernedering; tracht u te overtuigen, dat men gelijk heeft en zeg tot u zelve: Wie ben ik dan toch wel om den geest van anderen met mijne gedachten en inbeeldingen te willen boeijen?

9. Vermijd met de grootste zorg alle woorden, die bits of hoogmoedig zijn of eenigzins gezaghebbend klinken; vermijd elke gezochte wijze van spreken, alle gekun-

stelde en gezwollene wendingen ; zeg nimmer iets, waarom men u als een geestig mensch zou aanzien of denken zal, dat gij geëerd, geacht, tot gewigtige zaken gebruikt wordt, of met eenige andere voorregten begaafd zijt. In één woord, spreek bijna nimmer van u zelven en vermijd elk gezegde, wat ten uwe voordeele zou pleiten.

10. Vermijd ook nog in de samenleving, wat men gelukkige vindingen of geestige gezegden noemt, allen spot of scherts, en eindelijk alles wat naar het wereldsche riekt; spreek zelfs weinig over geestelijke zaken namelijk als wildet gij raad of onderrigting geven tenzij de betrekking, die gij bekleedt, u zulks tot plicht maakt ; het zij u genoeg daar

over op vragende wijze te spreken met hen, die er kennis van hebben en u inlichtingen kunnen verschaffen; want lessen te geven aan anderen is iets, wat een mensch van geleerdheid en doorzicht aanduidt, en nieuw voedsel schenkt aan den hoogmoed, waardoor onze ziel maar al te zeer is aangedaan.

11. Vlucht, zoo veel 't u mogelijk is, alle nieuwsgierigheid; verre zij van u het streven om alle dingen te zien, die de wereld met den naam van schoon, zeldzaam en prachtig bestempelt; neen, wil niets anders weten dan wat tot uw pligt behoort en uwer volmaaktheid en zaligheid tot voordeel kan verstrekken.

12. Zijt er zeer naauwkeurig en oplettend op om alle bewijzen

van achting en voorkomendheid te geven, niet slechts aan uwe overheden maar ook aan uws gelijken en aan uwe minderen. Voorkomen beleeftelijk volgens den raad van den Apostel; zijt steeds de eerste om jegens een ieder de pligten van wellevendheid te vervullen, welke door het gebruik zijn voorgeschreven, ja tracht zelfs steeds meer te doen dan gij aan een ieder verschuldigd zijt.

13. Kies altijd volgens de leer des Evangelies, de laatste en de minste plaats; geloof opregtelijk, dat alleen deze u past; en kies in alle omstandigheden des levens het lastigste voor u, als verdiendet gij van allen het minst ontzien te worden; tracht u zelven te ovrtoeigen,

dat in alles aan ieder ander het beste toekomt en aan u het mindere past wegens uwe groote onwaardigheid ; eindelijk wensch van harte, dat men bij elke gelegenheid overeenkomstig het gezegde met u handele.

14. Welke berooving van tijdelijk genoeg en van geestelijke vertroosting gij ook moet verduren , geloof vastelijk , dat gij altijd nog te veel geniet, ten minste veel meer dan gij verdient en stel u met uwe ontbering te vreden.

15. Houd niet op u zelve te beschuldigen, te berispen en te veroordeelen. Beoordeel gestrengelijk al uwe daden, als waren zij door duizende onvolmaaktheden en aanhoudende uitvlugten der

eigenliefde bezoedeld. Wek dikwijls eene billijke verachting in u op van uw gedrag wegens uw gebrek aan voorzigtigheid, aan eenvoudigheid en zuiverheid van bedoelingen, welke met uwe handelingen gepaard gaan. Kortom zijt een aanhoudend berisper van u zelve en vergeef u zelve niets. Die slechte opvatting van zich zelve, vereenigd met de aanhoudende veroordeeling van zijn eigen gedrag zijn de ware bronnen der nederigheid en der christelijke volmaaktheid 1).

1) Om alle valsche of overdrevene opvatting te voorkomen, voegen wij hier bij, dat de bedoeling van het boven gezegde volstrekt niet is om in alles ons tot *bevitters* en kwelgeesten van ons zelve te maken.

16. Tracht een levendige overtuiging in u op te wekken, dat gij

Wij moeten ons zelven ook de kleinste kleinheden niet vergeven echter met dien verstande, dat wij naauwlettend het oog op de geringste gebreken en ongetrouwheden, waaraan wij ons dagelijks herhaaldelijk schuldig maken, gevestigd houden ter onzer beschaming en vernedering doch niet om knorrig of ontevreden te worden op ons zelven: dat zou het gevolg van eigenliefde wezen, die verstoord wordt wijl zij de volmaaktheid nog niet bereikt heeft. De waarlijk nederige verwondert zich er niet over en wordt niet verstoord als hij nu en dan struikelt. Met ons zwakke schepselen kan het wel slecht anders. Intusschen moeten wij ons zelven en onze eigene feilen en gebreken verdragen; ze lief hebben zeker niet, doch evenmin met ontevredenheid en vitzucht ons zelven berispen maar met zachtmoedigheid, maar met geduld, en met den ernstigen wil om, al voortschrijdend op den

wegens de grootheid uwer gebreken en het afschuwelijke uwer misdaden een onoogelijk voorwerp zijt geworden voor geheel de wereld. Zeker is het inderdaad, dat de zonde onze ziel voor God en voor de menschen, die al hare afschuwelijkheid weten te beseffen, onvergelykelyk afzigtelyker maakt dan het bederf der lijken afzigtelyk is in onze oogen. Dit in aanmerking genomen, zult gij u verwonderen, dat men u zoo lang

weg der deugd, ons meer en meer van alle feilen en gebreken te onthouden. — Wij raden betreffende dit punt zeer de lezing aan van *Franciscus van Sales* PENSÉES CONSOLANTES par le R. P. Huguet. pag. 119 — 142. Zie ook hier achter de zelfbeschuldiging van den H. Bernardus. VERT.

in de wereld duldt en u niet als een pestzieke geheel uit de zamenleving verbant.

17. Onthoud u, als ware het zeer groot kwaad, van elke oordeelvelling over anderen op welke wijze ook; tracht in tegendeel al, wat zij zeggen en alles, wat zij doen, ten goede uit te leggen; zoek in u zelve, door vindingrijke liefde gedreven, de redenen tot hunne verontschuldiging en verdediging en tracht als de pleitbezorger van uwen naaste op te treden. Indien u dit wegens de al te groote blijkbaarheid van het bedreven kwaad, onmogelijk is, verontschuldig hen dan nog zoo veel gij kunt door hunne feilen of aan onoplettendheid of aan verrassing of aan de hevig-

heid der bekoring en de listige boosheid des duivels, die hen verleide of aan de een of andere soortgelijke reden toe te schrijven ; ten minste verwijder uit uwen geest de gedachte daarvan, bij al dien uwe betrekking u niet tot pligt oplegt hen te verbeteren. Deze wijze van handelen is eene andere en zeer rijke bron van ware nederigheid.

18. Maak er u eene gewoonte van in uw verkeer met anderen wanneer het punten geldt, die twijfelachtig zijn of waarvan het voor en tegen kan verdedigd worden , niemand tegen te spreken ; zijt in uw rede twist kalm en nooit opgewonden, maar geef met bescheidenheid uw gevoelen te kennen; indien men het

niet goed vindt, bewaar dan nederig het stilzwijgen ; doe even zoo in zaken, die van geen belang zijn, mogt gij er ook zeker van zijn, dat hetgeen men volhoudt niet volgens de waarheid is. Doen zich andere gelegenheden voor, waarin gij de waarheid moet verdedigen, dan geschiede het altijd zonder drift en zonder bitterheid ; gij zult iemand veeleer door zachtheid dan door onstuimigheid en toorn overtuigen.

19. Draag in alles zorg uwen naaste, hoe gering hij ook zij, nimmer door uwe woorden of daden of door uwe handelwijze te bedroeven. Geef hem nooit reden tot misnoegdheid tenzij gij door plicht, gehoorzaamheid of liefde daartoe genoodzaakt wordt, want

wanneer gij uwen broeder verdriet veroorzaakt dan bedroeft gij in zekeren zin Jesus Christus, die, wat men den minste der zijnen aandoet, beschouwt als ware het Hem aangedaan.

20. Als u iemand beleedigt, hoe erg ook, wacht niet totdat hij zijne fout erkenne en zich bij u komme verontschuldigen; maar voorkom hem nederig als waret gij niet de beleedigde persoon; vraag hem vergiffenis wegens de gelegenheid, die gij hem gesteld hebt om zich boos te maken, verontschuldig zijne fout en werp al de schuld daarvan op u zelven.

21. Indien het gebeurt, dat iemand er zich op toelegt om het u lastig te maken en er behagen in

schept om u bij elke gelegenheid door belediging, smadelijke behandeling, lastering of op eenig andere wijze te vernederen beschouw zoo iemand als een werktuig in Gods hand en als een mensch, waarvan zijn eindelooze barmhertigheid zich bedienen wil om uwe ziel van de verouderde wonde des hoogmoeds te genezen; kortom heb hem lief als ware hij een uitstekend weldoener.

22. Dewijl de drift iets ondragelijks is voornamelijk in hen, die godvruchtigen willen heeten, en deze ondeugd al haar kracht uit de bron des hoogmoeds put, moet gij u inspannen om een groote mate van kalmte en zachtmoedigheid daar tegen over te stellen, zoo zelfs,

dat gij, wanneer u iemand eene beleediging aandoet, hoe hevig zij ook wezen moge, wel verre van u tot opvliegendheid te laten vervoe- ren, hem nederig gaat smeeken u wel te willen vergeven.

23. Verdraag met geduld en goedigheid de zwakheid en de gebreken van anderen, zonder van uwen kant eenige aanspraak te maken, dat men insgelijks de uwen moet verdragen; integendeel tracht u te overtuigen, dat men jegens u niet te gestreng kan wezen, en dat uwe gebreken geene verschooning verdienen.

24. Hebt gij iemand jegens u verplicht, ja mogt gij hem met gunsten en weldaden hebben overladen, meen daarom niet, dat hij jegens

u wederkeerig zoo dient te handelen, dat hij gehouden zij u te bedanken en goed met goed te vergelden ; maar zeg tot u zelve, dat gij slechts gedaan hebt, wat gij verplicht waart te doen en hij van zijn kant u altijd mag miskennen en, wegens uwe onwaardigheid, niet de minste oplettendheid voor u behoeft te hebben.

25. In 't algemeen gesproken verneder u in alle gelegenheden maar vooral voor hen, jegens wie gij afgekeerdheid of tegenzin ondervindt ; en zeg niet gelijk sommigen doen : Ik koester niet den minsten afkeer tegen dien persoon doch ik kan zijne tegenwoordigh ei d nie verdragen ; ik wil niets met hem te doen hebben. Dat gevoel van

weerzin spruit voort uit hunne hoovaardij en uit hunne traagheid om met de hulp der genade hunne natuur, die trotsch en vol van zich zelve is te beheerschen; want indien zij zich door de inspraken der genade lieten leiden, dan zouden zij, door een waarachtig gevoel van nederigheid gedreven, den afkeer, dien zij ontwaren, in zich uitdooven en met vreugde de lastigste en onhandelbaarste karakters leeren verdragen; de genade zou hen zelfs naar den omgang met zulke personen doen verlangen, wegens de voordeelen, die zij daaruit trekken en de verdiensten, die zij daardoor zouden kunnen verwerven.

26. Geef in uw hart vrijheid aan een ieder om u alle mogelijke be-

leedigingen aan te doen ; en gelcof dat voor u niets anders geoorloofd is, dan het kwaad, hetgeen men u aandoet, met vriendschap en achting, in een woord met allerlei soort van weldaden te vergelden; dat is, wat de Apostel noemt: *vincere in bono malum* — het kwaad door het goed overwinnen.

27. Open nimmer uwen mond om u te beklagen over wien het ook zij; hoedanig het ongelijk zij, dat gij hebt ondervonden; welke kwade gezindheid men ook jegens u aan den dag legt, tracht u te overtuigen, dat men u geen verongelijking kan aandoen, die niet oneindig verre blijft van de kastijding, welke gij verdient.

28. Welke bekoring of droefheid u ook overvalle, draag uw verdriet met bereidwilligheid en vreugde, denkende het wel verdiend, ja nog meer verdiend te hebben en ten eenemale alle vertroosting onwaardig te zijn. Wensch daarvan niet ontslagen te worden tenzij gij er gevaar in zien mogt van te bezwijken en God te beleedigen. Zoek zelfs niet naar verligting, vooral als God u dien tegenspoed schijnt over te zenden om u te vernederen en den hoogmoed en de verwaandheid uwer ziel te genezen; maar zeg dan met den koninglijken profeet: Het is goed voor mij Heer, dat gij mij vernederd hebt, om tot de kennis uwer geboden en uwer wegen te geraken.

29. Tracht zoo veel doenlijk de kleinere kwalen, die gij te lijden hebt, verborgen te houden als zijn: honger, dorst, hitte, koude, hoofdpijn en vele andere kleine ongemakken; tenzij gij verplicht mogt zijn ze in het belang uwer gezondheid of van uw levensbehoud te openbaren.

30. Vlucht in het algemeen alle schitterende bedieningen en eervolle plaatsen en zoek, indien God u niet tot tot de eerste roept, bij voorkeur de nederigste uit; doch weiger evenmin de laatste om bedoelingen, die door de hoovaardigen gehuldigd worden, om namelijk des te meer gezocht en door anderen des te meer tot aanvaarding daarvan gedwongen te worden of wel uit een geest

van ijdele roemzucht of om achting en loftuitingen in te oogsten ; neen vlugt ze met opregtheid uit minachting en wantrouwen jegens u zelven en uit waarachtige liefde voor de heilige deugd van nederigheid.

31. Om de zelfde reden moet gij ook de ruwere of slecht bereide spijsen, die u bij uwe maaltijden worden voorgezet, niet versmaden; doe dan gelijk de armen en bedelaars, die met graagte aan de deur des huizes, het overschot eten, dat men hun aanbiedt en zich nog gelukkig achten dat te vinden.

32. Gebeurt het, dat gij onverdiende verwijten moet hooren of dat uw gedrag gehekeld wordt door iemand, die zelfs verre beneden u staat of zelf veel berispelij-

ker is dan gij, en die in veel gewigtiger punten misdoet, wil dan om die reden zijne vermaningen niet versmaden of u tot opgewondenheid laten vervoeren; neen, in plaats van u te regtvaardigen moet gij u, tegen u zelven, aan zijne zijde scharen en hem helpen om meer volkomen te erkennen hoezeer gij berisping en minachting verdient; mits intusschen uw naaste niet door uwen gewaanden misslag geërgerd worde of een blijkbaar nadeel lijde. Gij moet van harte toestemmen, dat de berisping u gegeven, billijk en redelijk is; overtuig u zelven, dat gij buitendien feilen genoeg bezit, dat men er veel meer opmerkt dan men u doet kennen en dat

men om uwe zwakheid te ontzien, u meer dan de helft daarvan verbergt. Zoo handelend, zult gij aanmerkelijken voortgang in de deugd der nederigheid maken en groote klippen vermijden want het is altijd een groot bewijs van hoogmoed en verwaandheid zich zelven te verontschuldigen en het oordeel van anderen te verwerpen.

33. Nog een ander groot middel ter verkrijging der heilige nederigheid is, er volstrekt niet naar te streven om door dezen of genen bijzonder bemind te worden. Dewijl de ziel slechts beminnen kan, wat zij als goed hoogacht, is het duidelijk, dat bemind worden en geacht worden twee zaken zijn, die onafscheidelijk zamen gaan en

dat men het eene niet kan wenschen zonder te gelijker tijd het ander te willen ; bij gevolg, gedreven door de opregte begeerte om in nederigheid toe te nemen, niet hooggeacht te worden door iemand ter wereld, moet gij er ook niet naar streven om in het hart van iemand eene plaats te hebben. Gij zultdaaruit zeer grootvoordeel trekken ; want vooreerst zal uwe ziel, niet begeerig als zij is naar eenige vriendschap der schepselen, hare toevlugt nemen tot de heilige wonde van haren Zaligmaker ; zij zal een onuitsprekelijke bevrediging in zijn Hart vinden, want na ter wille van Hem aan de harten van alle menschen edelmoedig vaarwel gezegd te hebben , zal zij in staat zijn over-

vloediglijk den honig van goddelijke vertroosting te genieten, waarvan zij verstoken zoude blijven indien zij hare gehechtheid aan aardse vertroosting bleef behouden; de goddelijke vertroosting toch zijn zoo zuiver en van zulk een verheven smaak, dat zij zich bijna niet met anderen troost kunnen vermengen en ons slechts worden geschonken in die mate, naar de welke wij ons van den troost dezes levens ontdoen. Vervolgens zal zij veel beter in staat zijn zich tot God te keeren door zich, bij de gedachten aan zijne tegenwoordigheid en eindelooze volmaaktheden, met Hem te vereenigen. Eindelijk wijl niets zoo aangenaam is als door anderen bemind te wor-

den, zullen wij door ons dit genot uit liefde jegens God te ontzeggen, voorkomen, dat iemand de liefde, die ons hart Hem verschuldigd is, verdeele; en Hem tevens een offer brengen van aangenamen geur, waardoor wij ons groote verdiensten zullen verwerven. Wil niet vreezen, dat deze wijze van handelen in u de liefde tot den naaste zal verminderen, integendeel gij zult hem met een veel zuiverder en volmaaktere liefde be- minnen, wijl niet eene belangzuchtige beweegreden van eigenliefde maar alleen de begeerte om God te behagen u daartoe zal aansporen; de begeerte namelijk om te doen, hetgeen gij weet door God het vurigste van u verlangd te worden.

34. Verrigt al uwe handelingen, hoe onbeduidend zij ook zijn mogen, met oplettendheid, naauwkeurigheid en zonder eenige nalatigheid, want het is der hooftvaardigheid eigen met lichtzinnigheid en overijling te werk te gaan; en wie inderdaad nederig is, is steeds op zijne hoede en bevreesd om ook in het geringste te kort te schieten. De zelfde beweegreden moet u aansporen om, bij voorbeeld, de meest gewone oefeningen van godsvrucht te verrigten en alles wat buitengewoon is en u door uwe neiging zou worden ingegeven, te vlugten; want gelijk de hoogmoed er op uit is, zonderling te wezen, zoo schept de nederigheid behagen in daden,

die gewoon en zeer algemeen zijn.

35. Houd u overtuigd, geen verderfelijker raadgever te bezitten en niemand meer te vreezen te hebben dan u zelven ; en wantrouw al uwe eigene opvattingen als kwamen zij slechts uit een bron van verblindings en bedorvenheid voort. Geloof zelfs dat alles, wat gij van u zelven denkt of oordeelt, aan het onderzoek van anderen dient onderworpen te worden ; en draag zorg om , door die overtuiging geleid, zooveel mogelijk al uwe inzichten en plannen aan het oordeel van een ander te onderwerpen, en wil daarom nimmer iets op uw eigene zienswijze ondernemen. Mogt het ook gebeuren dat de raad,

dien men u geeft, niet zoo goed zij als de uwe, geef nogtans daaraan de voorkeur, boven uwe meening mits hij u niet tot zonde brenge noch aan een ander eenige schade berokkene, want het offer te brengen van uw eigene denkwijze, ziedaar een groot middel om in de nederigheid voortgang te maken. Een inwendige vrede zal u, als gevolg daarvan, gewaarwordigen schenken, die u ruimschoots schadeloos zullen stellen voor het verlies, dat uit een minder voordeeligen raad, u gegeven, zou kunnen voortvloeijen.

36. Hoe hoog de trap van genade of van deugd ook zij, dien gij bereikt hebt, hoezeer gij ook de genade des gebeds hebt verkre-

gen en hoe lang de tijdruimte
wezen moge, die gij in onschuld en
godsvrucht hebt doorgebracht, niet-
temin moet gij steeds met vreeze
voorwaarts streven en u volstrekt
niet op u zelven verlaten, vooral
wat de heilige deugd van zuiver-
heid betreft; onthoud het wel, dat
gij in uw hart een onuitputtelijke
bron van ongerechtigheden en zon-
den bezit, die niet opdroogt; en
dat gij de zwakheid, onstandvas-
tigheid en ongetrouwheid zelve
zijt. Zijt daarom voortdurend op
uwe hoede, sluit uwe oogen en
ooren om niets te zien of te hoo-
ren, wat uwe ziel kan bezoede-
len; vlugt, zooveel gij kunt, ook
de minst gevaarlijke gelegenheden.
Vermijd de nuttelooze gesprekken

met personen van het ander geslacht en bewaar in die gesprekken welke noodzakelijk zijn, eene zedigheid en, zou ik bijna zeggen, eene angstvallige ingetogenheid. Eindelijk wijl gij niets vermoogt tenzij door Gods genade, moet gij Hem onophoudelijk bidden medelijden met u te hebben en u geen enkel oogenblik te verlaten.

37. Welke talenten gij van den hemel ontvangen of welken grooten naam gij u ook verworven hebt, wil evenwel als waart gij door de ondervinding geleerd, steeds het besef en de overtuiging uwer zwakheid. ongenoegzaamheid en nietigheid in u versterken. Maak u veel kleiner dan de kleine kinderen, sla alle loftuitingen af, die

men u wil geven, en weigerde eerbewijzingen, die men u aanbiedt. Verwonder u over de eenvoudigheid van hen, die wegens den bedriegelijken roem, dien zij in u bespeuren zich inspannen u bewijzen van eerbied te schenken, die gij niet verdient, wil bijna gelooven, dat zij den spot met u drijven. Doch is er iemand, die niet de minste oplettendheid aan uwe verdiensten schenkt maar integendeel bij elke gelegenheid er op uit is om u te vernederen, zie zoo iemand moet gij als zeer verstandig hoogachten; zeg tot u zelven, dat die persoon u beter kent dan iemand anders; tracht hem zoo gij kunt, op uwe beurt een dienst te bewijzen en

houd u overtuigd, dat hij voor uwe ziel van meer voordeel is dan zij, die u met eerbetuigingen, welke gij niet verdiend hebt, overladden. Eindelijk waan niet, dat zoo iets nederigheid is, maar louter volgens billijkheid en waarheid.

38. Gebeurt het, dat men u een zeer groote belediging of eenig grievend leed aandoet, zie dan niet op den persoon, die u zulksaandeed, maar richt uwe oogen ten hemel en zie op God, die u dit leed volgens zijne beminnelijke raadsbesluiten overzond of wel om daardoor uwe gebreken af te boeten of wel om in u den geest van hoogmoed te vernietigen door u de gelegenheid aan te bieden om oefeningen van geduld en verne-

dering te verrigten. En als de gedachte bij u opkomt, dat God deze slechte behandelingen uit vaderlijke genegenheid jegens u heeft toegelaten doch dat de persoon, die daartoe in Gods hand het middel was, niet met de zelfde bedoelingen maar veeleer uit kwaadwilligheid en haat heeft gehandeld, wil dan die gedachten geheel verwerpen, want aan God alleen behoort het in de harten der menschen te lezen en hunne geheime bedoelingen te beoordeelen.

39. Wanneer gij een of ander liefdewerk jegens uwen naaste hebt verrigt bijvoorbeeld het verplegen en bedienen van een zieke of iets anders dergelijks,

wil dan niet meenen reeds in ruime mate de liefde beoefend te hebben, al mogt gij u ook uit liefde tot God veel arbeid en moeite getroost hebben; geloof veeleer en tracht u te overtuigen, dat gij een liefdewerk hebt genoten; zeg dan tot u zelve, dat de eer van zulk een pligt te mogen vervullen, voor u zeer groot is en gij haar onwaardig waart. Hij, die waarlijk nederig is, ziet een ieder, die zich gewaardigt van hem gediend te wezen en geduldig verdraagt dat hij hem een goeden dienst bewijst, als zijn weldoener aan.

40. Neem blijmoedig de gelegenheid, die zich voordoet, aan om in het belang van den naaste een dienst te verrigten, die ver-

nederend en beleedigend voor u is, doe dat met zooveel nederigheid als waret gij de dienstknecht van anderen en als waren anderen uwe heeren en meesters; ja doe zulks ook jegens hen, boven wie gij door uwen stand verheven zijt; laat niet na met bereidwilligheid en vreugde de gelegenheid aan te grijpen om hun zelfs de laagste diensten te bewijzen. Daaruit zult gij u onmetelijke schatten van deugd en genade verwerven; ziedaar de reden, waarom gij daarnaar streven moet met even veel ijver als de menschen der wereld toonen om hunne voorregten en aanspraken te doen gelden. Wat zal ik ten laatste zeggen? Neen geheel de wereld

we
den
heir
bek
zak
wa
aan
sch
in
heir
wa
kw
voe
is
ver
die
ber
pli
van

weegt in waarde niet op tegen den laagsten trap van nederigheid, dien gij door deze oefening beklimt.

41. Meng u volstrekt niet in zaken, die u niet aangaan, en waarvan gij noch aan God noch aan de menschen verantwoording schuldig zijt, want u daarmee in te laten is het gevolg van geheime hoovaardigheid en verwaande opvatting van eigene bekwaamheid; iets wat de ijdelheid voedt en vermeerdert en oorzaak is van zorgen, ongerustheden en verstrooiingen zonder einde. Indien men zich daarentegen slechts bemoeit met hetgeen tot zijnen plicht behoort, vindt men een bron van vrede en rust, overeenkom-

stig de schoone woorden, die wij in de navolging van Jezus Christus lezen: „Hij die bij alles, wat in de wereld voorvalt, het stilzwijgen bewaart, wordt door niets verstoord en blijft bij alles even kalm.” En in de navolging van het H. Hart van Jezus: „Ontvlugt alle ijdele en nuttelooze zaken, sluit al het uiterlijke, waarmede gij u niet onledig *moet* houden, buiten uw hart; gewen er u aan, om bij u zelven te verblijven en inwendig zoo te leven, als waart gij alleen met mij in de wereld.” 1)

De mensch, die ingekeerd leeft,

1) De Navolg. v. h. H. Hart van Jezus in vier boeken door P. J. Arnold. Boek I, p. 117. G. Mosmans te s' Bosch 1869.

bezit zich zelve, doch zoo doende, bezit hij God, den beminde zijner ziel en is hij gevrijwaard voor ontelbare zonden, verstrooiingen en laauwheden.

42. Als gij u bij het verrigten van een of ander buitengewoon werk van versterving, voor het gift der ijdele glorie, die dikwerf ons alle verdiensten ontrooft, wilt behoeden, overtuig u dan dat de gemakken, die gij u ontzegt, wel aan anderen doch niet u veroorloofd zijn wijl het niet past, dat een zondaar, zooals gij zijt, alles gemakkelijk en naar wensch hebbe, omdat gij wegens de vele zonden door u bedreven en de ongetrouwheden, waarin gij da-

gelijks valt, zoo iets ten eenemale onwaardig zijt. Denk ook, dat voor u de werken van boetvaardigheid noodzakelijk zijn om de kracht uwer hartstogten te breken en u binnen de grenzen van uwe verpligtingen te houden, gelijk de toom en het gebit noodzakelijk zijn om een woest paard te temmen; dat anderen dit evenwel niet noodig hebben wijl zij wegens hun natuurlijke goede geaardheid en den bijstand der genade zich zeer gemakkelijk tot het volbrengen van al hunne pligten laten vinden.

43. Zoo dikwerf gij bij wederwaardigheden of vernederingen die u overkomen, in u een opwelling van weerzin of ongeduld ontwaart, moet gij met kracht aan

de bekoring weerstand bieden, bijvoorbeeld door de herinnering aan de ontelbare reeks van zonden, die gij bedreven en waarvoor gij meerder kastijding verdiend hebt, dan gij thans moet verduren. Tracht daarentegen in uw hart blijdschap op te wekken omdat Gods regtvaardigheid, die volgens de woorden van den wijzen man, 1) het schild der ware blijdschap is, op u toegepast en in u bevredigd wordt. Wil die regtvaardigheid als eene uitstekende eigenschap van Gods eigen wezen aanbidden en hare slagen met eerbied ontvangen. Beschouw ze als bronnen van barmhartigheid en ge-

1) Boek der Wijsh. V: 19.

nade. Besef welk een geluk het is, reeds hier op aarde door de hand van zulk een vader getroffen te worden, geef u geheel en al met volkomen onderwerping aan zijn beschikkingen over. Kortom, zeg met den H. Augustinus: „Brand en kerf in dit leven, dat niet langer dan een oogenblik duurt, opdat ik in de eeuwigheid ontferming en vergiffenis moge ondervinden.” Te weigeren om de wederwaardigheden te lijden, is zich verzetten tegen de regtvaardigheid Gods, wier beschikkingen voor ons zoo heilzaam zijn; is met verontwaardiging den lijdenskelk terugstooten, dien God in zijne barmhartigheid ons aanbiedt en die Jezus Christus, ofschoon

de onschuld zelf, het eerst heeft willen ledigen.

44 Mogt het gebeuren, dat gij in eene feil vervalt, waarom anderen, die van uwen val getuigen zijn, u minachten, zijt dan bedroefd over de beleediging Gode daardoor aangedaan en wegens het slecht voorbeeld, dat gij gegeven hebt; doch wil de minachting en de oneer, die gij u door uwen val berokkend hebt als kostbare gesteenten en als een schat beschouwen, die God voor u bewaard heeft om uwe feil te herstellen en u nederiger en deugdzamer te maken; doch wanneer u daarentegen die oneer onrust baart, houd u dan overtuigd, dat gij de ware nederigheid nog niet be-

zit, maar dat gij door het gift der hoovaardigheid nog geheel zijt aangedaan. Vraag dan aan God met meerder aandrang om genezing en behoud, want als Hij uwer niet genadig is, dan zult gij in vele andere ongeregelgheden vervallen.

45. Mogt het gebeuren, dat er onder de personen, met wie gij verkeert, de een of ander is, voor wien gij minachting in u ontwaart, dan zal het van uwen kant zeer voorzigtig zijn om de goede hoedanigheden van zoo iemand bij u zelven oplettend na te gaan of de voorregten die God hem verleend heeft, te beschouwen in plaats van uwe aandacht te vestigen op de gebreken, welke

uw hoogmoedige en ijverzuchtige geest in hem doet ontwaren, en als gij alzoo erkend hebt, wat goeds en achtingswaardig in dien persoon is, moet gij u daarvan bedienen als een middel om elk gevoel van minachtig in u te onderdrukken, en u zelfs tot hoogachting jegens hem te bewegen. Op zijn minst genomen zult gij toch bevinden, dat hij een schepsel is van God, naar zijn evenbeeld geschapen, vrijgekocht door het kostbaar bloed van Gods Zoon, een Christen, die gemerkt is met het teeken van Gods aangenomen kinderen, eene ziel, die in staat is Hem te aanschouwen en eeuwig te bezitten en welligt een uitverkorene volgens de raadsbesluiten van zijne

aanbiddelijke Voorzienigheid. Wie weet, welke genade God in zijn hart heeft uitgestort of weldra zal uitstorten? Misschien zou het beter zijn terstond, alvorens in al deze beschouwingen door te dringen, al die gedachten als eene giftige ingeving van den bekoorder te verwerpen, met het antwoord, dat niet slechts die persoon maar ook de minste der menschen meer verdiensten heeft dan gij; en vast en onwankelbaar in dat gevoelen te volharden.

46. Sidder tot in het diepst uws harten, wanneer gij met lof van u hoort gewagen; vrees, dat dit het eenig loon zij voor de weinige goede werken, die gij hebt verrigt. Erken inwendig

uwe ellende en verwonder u er over, dat men aan zulk een verachtelijk persoon, als gij zijt, zoo veel oplettendheid kan schenken. Tracht aan het gesprek eene andere wending te geven doch niet op eene wijze, die u nog grooteren lof bezorgt, gelijk zij doen, die eene gemaakte nederigheid bezitten doch behendiglijk hunnen hoogmoed voeden; doe het met een heilig overleg zoo, dat men aan u niet meer denke. Doch indien gij dit ten laatste niet kunt voorkomen, breng dan op den zelfden oogenblik alle eer en allen lof tot God alleen terug, zeggende met Baruch en Daniël: „Aan u, Heer, zij de lof van al wat deugdzaam is, en aan ons

slechts de beschaming en de schande." 1)

37. Naarmate de lofspraak, die men u schenkt, u becommerring moet veroorzaken, in de zelfde mate moet gij u verblijden over de loftuigingen en eerbewijzingen, die gij aan anderen hoort geven. Geloof, dat zij deze inderdaad verdienen zelfs om redenen, die gij niet bevroedt, paar daaraan uwen lof, zooveel als de geest van eenvoudigheid en waarheid het u zal veroorloven. De afgunstigen kunnen niet zien, dat hunne naasten geprezen worden, zij beschouwen die lofspraak als eene vermindering van hun eigen

1) Baruch. I: 15.

roem ; en ziedaar de reden, waarom zij behendig in het gesprek van dingen gewagen, die het prijzenswaardige van anderen kunnen verminderen. Vlucht zulk een gedrag ; maar uwen naaste prijzend moet gij ook God loven, wegens de voorregten, die Hij hun heeft geschonken en wegens de voordeelen, die Hij er uit trekt. Zeg tot u zeiven, dat Hij zich veeleer van ieder ander moet bedienen dan van u, wegens uwe gebreken en uw toegeven aan de eigenliefde, waardoor gij telkens op nieuw al uwe handelingen bezoedelt. Zeg daarenboven , dat uwen naaste eerder lofspraak toekomt dan u, ter oorzake van den hoogmoed, de verwaandheid en het schuldig zelfbehagen, waarme-

de gij haar ontvangt. Eindelijk moet gij trachten hoe langer zoo meer behagen te scheppen in het goede, wat men van anderen zegt naar mate uwe hoovaardige en afgunstige geaardheid daarin meerder weerzin ondervindt. Ik zonder hier steeds van uit het geval, waarin men de ondeugd zoude prijzen of waarin men iemand prijzen zoude ten koste van Gods eer en tot er-genis van anderen, bijvoorbeeld indien men ketters of losbandigen of andere menschen, die van hunnen naam gebruik maken om de zielen te verderven, daarom zoude prijzen.

45. Het moet u tot droefheid stemmen als gij in het verkeer met anderen ten nadeele van uwen naa-

ste hoort spreken. Verontschuldigt in uw hart de zwakheid van hem, die kwaad spreekt; doch tracht van den anderen kant de eer te verdedigen van hem, die kwalijk besproken wordt; doe dit altijd op zulk een verstandige en voorzigtige wijze, dat gij door uwe verdediging geene gelegenheid stelt om hem nog zwarter te maken. Doe het, zeg ik, nu eens door te zinspelen op zaken, die hem aanbevelingswaardig maken, dan eens door er openlijk voor uit te komen, welke achting anderen, welke achting gij zelf hem toedraagt; nu eens door aan het gesprek behendig eene andere wending te geven of door teekenen van afkeuring te toonen, welk ongevoegen gij daarbij ondervindt.

Daardoor zult gij zeer veel goeds stichten en voor u zelven en voor hem, die kwaad spreekt, voor hen, die het aanhooren en voor den persoon van wien het kwaad gezegd wordt. Maar als gij nog vreugde smaakt bij de vernedering van uwen naaste of droefheid ondervindt als hij wordt geprezen, zonder u met geheel uw hart daartegen te verzetten, dan zijt gij er nog verre, zeer verre af den onvergelykelijken schat der nederigheid te bezitten.

49. Dewijl niets den geestelijken vooruitgang zoo bevorderlijk is als opmerkzaam gemaakt te worden op zijne gebreken, is het van wezenlijk belang hen, die zulk een liefdepligt jegens ons zullen vervuld hebben, aan te moedigen om dit

bij elke gelegenheid te doen. Na hunne berispingen met vreugde en dankbaarheid aangehoord te hebben, moet gij het u tot pligt maken, de ontvangene raadgevingen op te volgen, niet slechts wegens het goede, wat uit de verbetering van u zelve voortspruit, maar ook om aan die ware vrienden te toonen, dat hunne moeite niet te vergeefs werdaangewend en dat gij hun voor hunne welwillendheid ten hoogste dankbaar zijt. De hoovaardige, dan ook wanneer hij zich wil verbeteren, wil niet den schijn hebben van zich onderdanig te schikken naar de heilzame raadgevingen, die hij ontvangen heeft; hij toont daarvoor niets anders dan verachting. Doch dewaarlijk nederige stelt er roem in

aan een ieder onderworpen te zijn om God , en beschouwt den wijzen raad , die hem wordt gegeven , als van God zelve hem geschonken , hoedanig ook overigens het middel zij , waarvan God zich bedient , om ze hem te doen geworden.

50. Verlaat u geheel en al op God , bereid om u aan de beschikkingen zijner beminnelijke Voorzienigheid te onderwerpen gelijk een goed kind zich door zijn vader , wien hij lief heeft en van wien hij weet wederkeerig de liefde te bezitten , laat geleiden . Laat God met u handelen naar zijn welbehagen , zonder u te verontrusten of te bekommeren over hetgeen er ook moge gebeuren ; neem met blijdschap , met vreugde en eerbied alles aan , wat Hij u over-

zendt. Door iets anders te doen, zoudt gij de goedigheid zijns harten miskennen, uw gebrek aan vertrouwen in Hem verraden, en, om zoo te zeggen, schijnen te duchten, dat Hij ons zoude willen misleiden; eindelijk zou het eenigszins den schijn hebben als wildet gij aan God eene betere wijze leeren om zijne schepselen te besturen. O hoezeer is dit alles in strijd met de zachtmoedigheid en de godsvrucht eener ziel, die in waarheid nederig is! De nederigheid maakt ons klein en buitenmate nietig tegenover de oneindigheid van Gods wezen, doch doet ons tevens in Hem alleen al onzen steun zoeken en al onze hoop stellen.

51. Dewijl het duidelijk is, dat

gij zonder God niets goeds zoudt vermogen, bijelkeschrede vallen en door de geringste bekoring teraarde zoudt worden geworpen, moet gij het besef van uwe zwakheid en onmagt ten goeden aankweeken en blijven erkennen, dat gij steeds van God afhankelijk zijt en zijne hulp u in al uwe daden noodzakelijk is. Blijf dientengevolge onafscheidelijk aan Hem gehecht gelijk een klein kind, dat geen steun bij vreemden vindend, zich vastklemmt aan den hals zijner moeder; zeg met den koninglijken profeet 1). Indien de Heer mij niet geholpen had, dan zoude mijne ziel nu reeds den afgrond der hel bewonen. Roep

1) Psalm XCIII: 17.

met den zelfden profeet : Heer sla uwe oogen op mij, ontferm u mijner, ik ben verlaten en arm 1). Groote God , kom mij te hulp, haast u om mij te helpen 2). Eindelijk, wil niet ophouden geheel uw hart in dankbaarheid voor den Heer uit te storten; bedank Hem voor de bescherming, waarmede Hij u voorkomt en beschut en bid Hem volhardend om den bijstand, dien gij noodig hebt en van Hem alleen kunt verkrijgen.

52 't Is vooral bij de beoefening van het gebed, dat gij een groote beschaming over u zelve, eene diepe vernedering en een heilige

1) Psalm XXIV: 16.

2) Psalm LXIX: 2.

vreeze in de tegenwoordigheid der hoogste majesteit, tot wie gij u durft wenden, moet bezitten. Immers: Ik zal tot God mijnen Heer spreken, ik die slechts stof en asch ben 1). Moogt gij door het gebed de een of andere buitengewone genade ontvangen, dan zij het met het levendigste besef van uwe onwaardigheid; tracht u wel bewust te zijn, dat God ze u onverdiend en uit louter barmhartigheid schenkt. Wacht u wel, iets daarvan aan u zelve toe te schrijven of er u, uit zucht naar voldoening uwer eigenliefde, aan te hechten; doch indien gij geene bijzondere genaden ontvangt, blijf dan even tevreden, den-

1) Genes. XVIII: 27.

kende hoe weinig gij ze van God verdient en hoe uiterst goed God zich reeds jegens u toont door u zelfs voor zijn aanschijn te dulden. Wacht met geduld en nederigheid den oogenblik af, waarop Hij u wel zal willen bezoeken, juist zooals een arme doet, die urenlang aan de deur des rijken blijft staan om wanneer hij uitgaat een kleine aalmoes te ontvangen, die dikwerf nog zeer onvoldoende is om zijn ellende te verligten.

53. Zijt uiterst naauwgezet om aan God al den roem te schenken, die de goede uitslag of de gelukkige zamenloop van omstandigheden in de u toevertrouwde belangen oplevert en schrijf aan u zelven niets anders toe dan de feilen, die zich

in het bestuur uwer zaken men-
gen ; deze feilen alleen behooren u
en het goede komt van God ; en
Hem alleen behoort daarvan alle
roem en danbaarheid. Prent deze
waarheid diep in uwen geest om
ze nimmer te vergeten. Geloof
daarenboven, dat ieder ander, mits
hij slechts door de genade zoo
krachtig gesteund ware, nog beter
zoude geslaagd zijn en minder
feilen zoude bedreven hebben dan
gij. Weiger de loftuitingen aan te
nemen, die men u wegens den
goeden uitslag zou willen geven ; zeg
dat een onbeduidend werktuig, als
gij waart, zoo iets niet verdient
maar alle lofslechts behoort aan den
grooten en verheven werkheer die,
als Hij slechts wil, zich van een stok

kan bedienen om uit eene rots water te doen stroomen, of van een weinigje slijk om den blinde het gezigt weer te geven en ontelbare wonderen te wrochten.

54. Mogt het integendeel gebeuren, dat gij in de zaken, die u zijn opgedragen, volstrekt niet slaagt, schrijft dan den slechten uitslag daarvan ook geheel alleen aan u zelve toe als waart gij iemand, die tot niets deugt en op wiens voorzigtigheid en geschiktheid men niets kan rekenen. Wacht u wel om de schuld daarvan op anderen te schuiven of in zekere bijzonderheden te treden, om te doen gelooven, dat het van u niet afhing de zaken tot een betere uitkomst te leiden. Die handelwijze toch,

waaraan zij, die weinig verstorven zijn, zich gewoonlijk schuldig maken, heeft geen anderen oorsprong dan geheimen hoogmoed, die tegen het ondergaan van vernedering en minachting opziet. Neen als uw geweten u geen andere beweegredenen voorhoudt om zoo te handelen, laat dan de wereld eenvoudig gelooven, wat zij wil en aanvaard al de afkeuring en schande, die daaruit voor u kunnen voortspruiten, als een rijk erfgoed. En mogt gij ook meenen u niets te verwijten te hebben, wijl gij niets, wat u konde doen slagen, hebt over het hoofd gezien, denk evenwel, dat het uwe zonden, uwe verwardheid, en het groot vertrouwen op u zelve zijn, die u van den zegen des

Hemels beroofden en eindelijk dat God de zaken geheel anders liet uitvallen dan gij wel hopen mogt, om u te straffen en nederiger te maken.

55. Indien gij bij uwe H. Communie ter heilige tafel een hart medebrengt, dat brandt van goddelijke liefde, dan moet gij tevens uwen geest doordringen met gevoel van waarachtige nederigheid; sta er verbaasd over, dat God, die zoo heilig en zoo zuiver is, tot zulk een uiterste van goedheid komt om zich weg te schenken aan zulk een ellendig schepsel als gij zijt. Verdiep u, zoo veel het in uwe krachten ligt, in den afgrond uwer onwaardigheid; nader de aanbiddelijke heiligheid niet tenzij met den diepsten eerbied; en als het dien

beminnelijken Zaligmaker, die in dit Sacrament geheel liefde is, zal behagen u zijne teederheid te doen ondervinden door zich in den overvloed zijne zoetheden met u te vereenigen, wil dan evenwel niets van uwen eerbied voor zijne oneindige majesteit verliezen; houdt u steeds op uwe plaats, dat wil zeggen, blijf het besef bewaren, dat gij geheel afhankelijk, verachttingswaardig en ten eenemale niets zijt. Evenwel moet dat gevoel van uwe onbeduidendheid en ellende uw hart niet benaauwen en u niets ontnemen van die heilige vrijheid, die gij bij het heilig gastmaal moet medebrengen; integendeel dat gevoel moet strekken om des te meer uwe liefde te

verhoogen voor een God, die zich vernedert zoo diep, dat Hij zelfs het voedsel uwer ziel wil worden.

56. Heb steeds een groote liefde voor uwen naaste en toon hem een cnuitputtelijke goedigheid en hartelijkheid : grijp met een heiligen ijver elke gelegenheid aan om hem nuttig te zijn doch , let wel , altijd met het doel om God te behagen. Draag zorg de beweegredenen uwer handelwijze van alle bijoogmerken te zuiveren opdat elk beginsel van ijdelheid of eigenliefde daarvan blijve uitgesloten en schrijf al het goede , wat gij doet, slechts aan God toe ; want gij moet wel overtuigd zijn, dat een goed werk door u verborgen en geheim gehouden , zoo , dat

God alleen het kenne , voor u van onberekenbaar voordeel wordt; terwijl datgene , wat door uwe schuld der menschen ter kennis komt , iets wat gij had kunnen voorkomen, voor de helft verloren , ja gevaar loopt geheel verloren te gaan ! Het gaat daarmede als met een druiventros die door de vogels wordt aangevallen en waarvan spoedig niets meer overblijft dan de steel alleen zonder zijne vruchten.

57. De vreeze, die gij hebben moet om God te mishagen moet gij steeds, wegens het gevaar, waaringe voortdurend verkeert van te vallen, vergezeld doen gaan met innerlijke verzuchting opdat het zijne goddelijke goedheid moge behagen u voor

zulk een groot ongeluk te bewaren
 Dat zijn die vrome zuchten, die de
 Heiligen zoo zeer hebben aangepre-
 zen en die ten gevolge hebben, dat
 wij een aandachtigen blik slaan op
 onszelf, ons er meer op toeleggen
 om al onze handelingen wel te ver-
 rigten de goddelijke waarheden te
 overwegen, al het tijdelijke te ver-
 achten, te bidden met het hart en
 ons verre te houden van al hetgeen
 God niet is; in een woord, ziedaarde
 bron van ware nederigheid en van
 armoede des geestes. Maak daarvan
 dus een veelvuldig gebruik en mogen
 zij voor u, zooveel mogelijk een soort
 van aanhoudend gebed uitmaken.

58. Een zieke, die vurig naar zij-
 ne genezing verlangt, draagt de
 grootste zorg om alles te vermij-

den wat deze kan uitstellen; hij vermijdt alle overdreven gebruik zelfs van de gezondste spijsen , en vraagt bij alles , wat hij gebruikt, naauwlettend of het ook nadeelig zou kunnen zijn voor zijne gezondheid; zoo ook moet gij doen: indien gij vurig wenscht bevrijd te worden van de noodlottige kwaal der hoovaardigheid ; indien gij in waarheid verlangt naar het bezit zulk eener kostbare gave als de nederigheid is, dan moet gij onophoudelijk waken over u zelve om niets te doen of niets te zeggen , wat u van haar verder kan verwijderen ; en daarom zal het goed zijn bij elke gelegenheid naauwlettend toe te zien of hetgeen gij gaat doen ten voordeele of ter

nadeele der nederigheid strekt om in het eerste geval met vreugde de gelegenheid aan te grijpen of in 't laatste geval het ten eenemale te verwerpen.

59. Een zeer dringende reden om u tot liefde voor deze deugd aan te sporen is nog daarenboven het voorbeeld van onzen goddelijken Zaligmaker, dat gij voortdurend voor oogen moet hebben. Hij zelf zegt ons, in zijn Evangelie: „Leert van mij, dewijlk zachtmoe- dig en nederig van harte ben! 1) Inderdaad, welke is wel, zooals de H. Bernardus aanmerkt, de hoogmoed, dien de nederigheid van dezen goddelijken Leermeester

1) Matth. XI : 29.

niet zou vermogen te genezen? Men kan zeggen en in alle waarheid zeggen, dat niemand anders dan Hij zich waarlijk vernederd en gering gemaakt heeft. Wanneer wij ons schijnen te vernederen, dan vernederen wij ons in den eigenlijken zin niet, maar dan stellen wij ons slechts op de plaats, waar wij behooren te staan; wij nemen den rang in, die ons past, want wijl wij nietige schepselen zijn en daarenboven welligt duizend misdaden hebben bedreven, hebben wij nergens aanspraak op tenzij op het niet en de eeuwige pijnen. Doch Jezus Christus onze Verlosser heeft zich oneindig verre vernederd beneden den rang, die Hem toekomt. Hij is de Almagtige God, het oneindig en

onsterflijk wezen , de oppermagtige beschikker van alle dingen ; en mensch geworden, zwak, lijdend, sterflijk en gehoorzaam wordend tot den dood des kruizes, heeft hij zich vernederd tot de grootste hulpeloosheid en tot de diepste armoede. Hij, die in den hemel de vreugde en zaligheid der Engelen en Heiligen uitmaakt, heeft der smarte vrijheid geschonken al haar geweld op Hem te beproeven en zich op aarde aan alle zwakheden der menschen onderworpen. Hij , de ongeschapen wijsheid en de oorsprong van alle wijsheid , heeft niet geweigerd voor een dwaze door te gaan ; Hij , de Heilige der Heiligen en het wezen der heiligheid zelf heeft als een zon-

daar en boosdoener willen beschouwd worden; Hij, die in den hemel door de ontelbare scharen der zalige Geesten wordt aanbeden heeft willen sterven in schande en op een kruis zijn laatsten snik willen geven; eindelijk Hij, die uit zich zelve het hoogste goed is, heeft zich aan allerlei ellende prijs gegeven. Wat moeten wij doen, na zulk een voorbeeld van vernedering gezien te hebben, wij die slechts stof en asch zijn? En als wij eens bedenken, dat wij nog bovendien verachtelijke zondaars zijn, is er dan eenige vernedering mogelijk, die ons te zwaar moet schijnen?

60. Overweeg ook de toonbeelden, die de Heiligen van het *Oud en Nieuw Verbond* ons hebben na-

gelaten. Jsaias, de deugdzame, een ijverig profeet, erkende voor God niets anders te zijn dan een onzuivere, wiens eigen geregtigheden, namelijk zijne goede werken, geleken op een kleed, dat vuil en bezoedeld was. 1) Daniel, wien de Heer ons bij Ezechiël voorstelt als een heilige, magtig genoeg om door zijne gebeden de wraak van God te weerhouden, noemde zich sprekende tot God, een mensch beladen met misdaden, wiens geelaat voortdurend van schaamte moest blozen. De H. Dominicus, een wonder van onschuld en heiligheid, was zoo vol minachting voor zich zelve, dat hij door zijn on-

1) Jsaias LXV; 6.

waardigheid den vloek des Hemels meende te zullen afroepen op de steden, welke hij doortrok. Dat was de reden, waarom hij, alvorens eene stad binnen te gaan, eerst nederknielde en met tranen in de oogen bad: „Ik bezweer u, o Heer, bij uwe beminnelijke goedheid geen acht te slaan op mijne zonden en uwen toorn niet uit te storten op deze plaats omdat ik het waag daar binnen te treden.” — De H. Franciscus, die wegens de zuiverheid zijns levens waardig werd gekeurd het afbeeldsel van den gekruisten Jezus te worden, geloofde vastelijk en verzekerde, de grootste zondaar te zijn op aarde; en die gedachte lag zoo diep in zijnen geest geprent, dat niemand in staat was

ze hem te ontnemen. De reden, die hij voor zijne verzekering aangaf was, dat als God aan den laagste der menschen zooveel genade hadde geschonken, als hij ontvangen had, deze daarvan een veel beter gebruik gemaakt zoude hebben en niet zoo ondankbaar zou geweest zijn als hij. Hij schepte er vreugde in zich onder armen en bedelaars te mengen, voor een dwaas gehouden en als de slechtste der menschen behandeld te worden. Andere Heiligen geloofden onwaardig te zijn de spijzen te genieten, welke zij nuttigden, de lucht, die zij inademden en de kleederen, die zij droegen. Anderen beschouwden het als een der grootste wonderen der goddelijke

barmhartigheid, dat God hen op aarde duldde en hen niet neerstiet in den afgrond der hel. Anderen stonden verbaasd, dat men hen in deze wereld duldde en dat niet alle schepselen zamenspannen om hen van de aarde te verdelgen. Eindelijk alle Heiligen hebben een afschrik gehad van waardigheden loftuitingen en eerebewijzen en wij zien, dat zij wegens de groote verachting, die zij jegens zich zelve betoonden, naar niets anders verlangden dan naar vernedering en versmading. Bezit gij meer wijsheid, hemelsche verlichtingen en heiligheid dan zij? Waarom zoudt gij niet, overeenkomstig hun voorbeeld, zeer gering worden in uw eigen oogen? Waarom zoudt gij

niet, gelijk zij al uw geluk stellen in het bezit der heilige nederigheid.

61. Om meer en meer in deze deugd vooruit te streven en u de vernedering gemeenzaam en aangenaam te maken zal het zeer nuttig zijn, u dikwerf eenige smaadheden, eenige scherpe beledigingen, die men u kan aandoen, voor den geest te stellen en dan innerlijk er u op toe te leggen om deze ondanks allen weerzin der natuur, aan te nemen als uitstekende gunstbewijzen, als zeker kenteeken van 's Heeren liefde jegens u en als het waarachtig middel uwer heiligwording. Het kan zijn dat gij, alvorens het zoover te brengen, dikwerf een harden strijd zult hebben uit te staan; doch verlies den moed

net, volhard met edelmoedigheid en houd den aanval vol, totdat uwe hoovaardigheid overwonnen zij en gij u vast besloten gevoelt om met vreugde alles uit liefde tot Jezus Christus te verdragen.

62. Laat er geen dag voorbijgaan zonder zelf u al de verwijtingen te doen, die uw grootste vijanden u zouden kunnen doen, minder om ze daardoor reeds bij voorbaat te verzachten als wel om u steeds in een nederig gevoel van minachting voor u zelve te bewaren. Vooral dan, als gij in den storm van hevige bekoringen, opweelingen van ongeduld en ontevredenheid over de wijze, waarop God u beproeft, in uw binnenste ontwaart, moet gij zeer gestreng

u zelven wegens deze soort van verzet tegen God berispen. Verontwaardig u over u zelven omdat gij nog zoo vol hoogmoed zijt; zeg dan tot u zelven: Hoe is 't mogelijk, dat een ellendig zondaar zich nog over deze kwellingen kan beklagen? Heb ik niet oneindig grooter kastijding verdiend? Weet gij dan niet, mijne ziel, dat de verachting en het lijden eigenlijk tot uw voedsel behooren, en een rijke aalmoes des Heeren zijn om u uit uwe ellende en behoefte op te beuren? Waarom ze dan niet met een dankbaar hart aangenomen? Deze te verwerpen, o 't zou niet anders zijn dan het bewijs te leveren, dat gij ze niet waardig zijt; 't zou niet anders zijn dan een rijken schat

weg te werpen , die u misschien ontnomen zou worden om over te gaan in de handen van anderen , die er beter vrucht mede zouden doen. 1) De Heer wilde u verheffen tot den rang zijner gunstelingen en waarachtige leerlingen van Calvarie, en gij zoudt lafhartig genoeg zijn den strijd te ontloopen? Men kan niet gekroond worden zonder gestreden , geen loon ontvangen zonder de hitte van den dag gedragen te hebben. Deze en dergelijke verwijtingen zullen uwen ijver nieuw vuur en leven schenken en u doordringen met de begeerte om, naar het voorbeeld des Zaligmakers , een leven te lei-

1) Matth. XV: 43.

den , dat rijk is aan smarten , vernederingen en versmadingen.

63. Welke kalmte gij ook te midden van verachting en beleedigingen in u moogt ontwaren , houdt u evenwel verzekerd , dat de nederigheid in u nog niet gevestigd is of reeds gezegevierd heeft , want dikwerf is de hoogmoed slechts ingesluimerd ; bij de eerste beste gelegenheid zal hij ontwaken en op nieuw ongekende verwoestingen in uwe ziel aanrigten. Zijt ook in de beoefening van kennis en wetenschap in het vlugten van eerambten, en in de liefde voor vernederingen steeds op uwe hoede. Daardoor zult gij, na eenmaal dit rijke erfgoed tot uw eigendom gemaakt te hebben, u buiten gevaar

stellen het weder te verliezen; want om den kostbaren schat der nederigheid te behouden , moet gij onophoudelijk voortgaan met u te vernederen.

64. Om u in het verkrijgen van deze gunst te helpen, moet gij de allerheiligste Maagd Maria als uw voorspreekster en beschermster kiezen. Zij, zooals de H. Bernardus zegt , heeft zich meer vernederd dan eenig ander schepsel; zij, de verhevenste van allen, heeft zich de geringste van allen gemaakt door de diepte harer vernedering. Door die bewonderingwaardige gesteltenis heeft zij de volheid der genade op zich afgeroepen en zich waardig gemaakt om Gods moeder te worden. Zij

is tevens de moeder der barmhertigheid en der teederheid , die men nimmer te vergeefs aanroept , werp u met vertrouwen in hare moederarmen ; bezweer haar u te helpen eene deugd te verkrijgen , die zoo kostbaar was in hare oogen ; en twijfel niet of zij zal in deze uwe belangen bepleiten ; zij zal die deugd voor u vragen aan Hem, die de nederigen verheft en de hoogmoedigen beschaamt ; en wijl zij bij haren zoon alles vermag , zal zij ongetwijfeld verhooring vinden. Neem tot Haar uwe toevlugt in al uwe bekommeringen , in al uwe behoefte , in al uwe bekoringen ; Zij zij uwe toevlugt , uw steun en troost. Doch de voornaamste gunst, die gij haar moet vragen, is

de heilige nederigheid ; blijf aanhouden met uwe smeekingen , tot-dat gij deze verkregen hebt en vrees niet haar lastig te vallen ; zij bemint dat lastig aanhouden wijl het in het belang is van de zaligheid uwer ziel en u behagelijker moet maken in de oogen van haren goddelijken Zoon. Eindelijk om haar te eerder te overreden goedgunstig naar uwesmeeking te luisteren , moet gij haar zien te winnen door haar te wijzen op hare eigene nederigheid , die de bron was harer verheffing tot de waardigheid van Gods moeder , en door dat goddelijk moederschap , dat de onuitsprekelijke vrucht was van hare ootmoedigheid.

65. Wend u met hetzelfde

doel tot de Heiligen , die in deze uitstekende deugd meer hebben uitgeschitterd. Wend u bijvoorbeeld , tot den H. Aartsengel Michael , die de eerste was onder de nederigen gelijk Lucifer de eerste was onder de hoovaardigen; tot den H. Joannes den Dooper, die volgens de meening van den H. Gregorius, tot zulk een trap van heiligheid was verheven , dat hij voor den Messias werd gehouden, en die evenwel volgens de getuigenis der H. Schriftuur zulk een nederig gevoelen van zichzelven koesterde ; tot den H. Paulus den uitverkoren Apostel, die tot in den derden hemel was opgenomen , en na de geheimen der godheid gehoord te hebben , niets

anders dacht van zich zelven, dan de minste der Apostelen te zijn, niet te verdienen dien naam te dragen, ja zelfs, dat hij niets was; 1) aan den heiligen Paus, dien wij zoo even noemden, die meer pogingen aanwendde om de verhevenheid van de pauselijken zetel te ontvlugten dan de eierzuchtige beproeven om tot de hoogste eerambten te geraken; aan den H. Alexis, die liever versmaad en veracht wilde worden door zijn eigen dienaren in zijn eigene woning, dan de onderscheiding en voorkomendheid te ondervinden, die hij zich konde verschaffen; aan den H. Aloysius van Gonzaga, die

1) 2 Cor. XII: 11.

schoon heer van een aanzienlijk
 vorstendom , met vreugde daarvan
 afstand deed en aan een nederig
 en verstorven leven, boven den
 luister aller wereldsche grootheid,
 de voorkeur gaf, eindelijk aan
 zoo vele andere Heiligen , wier
 namen wij in de jaarboeken der
Kerk vinden opgeteekend als aan
 bevelingswaardig wegens hunne
 nederigheid. Geloof mij, dat
 deze nederige dienaren van God
 in den hemel gaarne hun in-
 vloed zullen willen gebruiken om
 navolgers van hunne deugden te
 hebben op aarde en u onder het
 getal van dezen op te nemen.

66. Eindelijk zult gij in het dik-
 werfnaderen tot de H. Sacramenten,
 der Biecht en der H. Communie,

overvloedige hulp vinden om u in de beoefening der nederigheid te ondersteunen. Het eerste der twee Sacramenten, waarin wij aan een mensch gelijk wij zijn, onze geheimste en schandelijkste ellende openbaren, vergt de grootste daad van vernedering, die Jezus Christus in Zijne Kerk heeft voorgeschreven. De H. Communie, waarin wij zelfstandig en wezenlijk een God ontvangen, die mensch werd en zich uit liefde tot ons als vernietigde, is eene wonderbare leerschool der nederigheid en een alkerkrachtigs middel om ons die deugd te verwerven. Kunt gij er aan twijfelen, dat Hij u die bewonderingswaardige deugd zal mededeelen, wanneer zijn allerhei-

ligste Hart, dat zachtzinnige en nederige Hart, die brandende oven van liefde en welwillendheid, op zekere wijze in uw hart rust en gij Hem deze genade met al het vuur uwer begeerten afsmeeft? Nader tot dit aanbiddelijk Sacrament zoo dikwerf als het u veroorloofd wordt; nader met die heilige gestaltenissen, die het van u eischt, en dan zult gij daarin het geheimzinnig manna vinden, dat slechts gegeven wordt aan hen, die er met inspanning naar zoeken.

67. Draag daarenboven zcrg, u niet te laten ontmoedigen door de moeilijkheden, die gij ondervindt in de oefeningen, wier nut gij voor u nu eenmaal hebt ingezien, of door den strijd, die gij in u zelven be-

speurt. Wacht u wel te herhalen, wat de lafhartige leerlingen zeiden: „die leer, is te streng; dat woord is te hard en wie kan het hooren en in beoefening brengen¹⁾? Want voorwaar, ik zeg het u, de bitterheden, die gij in den beginne zult ondervinden, zullen weldra in zoetheiden en onuitsprekelijke vertroostingen veranderen. Eene heilige volharding in deze oefeningen zullen u verlossen van duizend zielsangsten en u in dien toestand van rust en vrede verplaatsen, waarin de ziel dat gelukkig zaligend genot begint te smaken, dat haar in de eeuwigheid bereid is; doch zijt gij daarentegen lafhartig genoeg

1) Joan. VI: 61.

(2)
om de middelen, die u ter ware nederigheid noodzakelijk zijn, te verwerpen, dan zult gij steeds leven in kommer, overladen met ellende en ongerustheden, ondragelijk voor u zelven en misschien ook voor anderen; en ten laatste groot gevaar loopen uwe zaligheid te verliezen. Ten minste is het zeker, dat de deur der volmaaktheid voor u gesloten zal blijven want het staat vast, dat men haar slechts door de nederigheid kan binnengaan. Ontsteek u dan dan met een heiligen ijver; moge niets in staat zijn u den moed te ontrooven. Verhef uwe oogen ten hemel en beschouw Jesus Christus, die beladen met zijn kruis, u den weg aanwijst der nederigheid en

des gedulds , die door zooveel heiligen , thans met Hem heerschend in den hemel , bewandeld is. Hij noodigt u uit , Hij dwingt u in zijne voetstappen en in die der getrouwe navolgers zijner deugden te treden. Zie eens hoe de heilige Engelen , vol verlangen u eenmaal zalig te zien, u bezweren den zelfden weg te volgen , wijl hij de eenig veilige is, die alleen u ten hemel geleidt om daar de plaats in te nemen, die de oproerige geesten door hunne hoovaardigheid hebben verloren. Beschouw eindelijk hoe geheel de schare van heiligen , u toeroept , dat zij door niets anders dan door lijden en vernedering gekomen zijn tot de onmetelijke glorie , welke zij thans genieten.

Nu reeds nemen zij deel en jui-
 chen zij in de eerste begeerten,
 die gij voor de deugd ontwaart
 en zij bezweren u die begeerten
 in uw hart niet uit te dooven of
 te laten kwijnen. Wapen u dan
met kracht en moed om zonder
uitstel het groote werk te begin-
nen. Roep u de heilige verbindte-
 nissen in het geheugen, die u aan
 het Christendom hechten en wacht
 u aan de heiligste beloften, Gode ge-
 geven, ontrouw te worden. Want
 ten laatste lijdt het rijk der hemelen
 geweld en het uitdrukkelijke woord
 des Zaligmakers luidt: „Slechts
 zij, die zich inspanning getroos-
 ten zullen het veroveren 1). Geluk-

1) Matth. XI: 12.

kig, duizendwerf gelukkig zijt gij, indien gij dit gevoelen omhelzend, vóór alles u toelegt op de nederigheid om de verheffing en glorie in de eeuwigheid te verdienen.

68. Bij het gezegde zal ik dit nog ten slotte voegen: Onze goddelijke Meester beval zijnen leerlingen zich nuttelooze dienstknechten te heeten 1), ook dan als zij alles zouden gedaan hebben wat hun geboden was. Eveneens moet gij na al deze onderrigtingen met de grootste getrouwheid beoefend en toegepast te hebben niet nalaten hetzelfde van u te zeggen: ik ben een onnut dienstknecht. Geloof vastelijk, dat gij na u eenmaal

1) Lucas XVII: 10.

de kostbare deugd der nederigheid eigen gemaakt te hebben, dit niet aan uw eigen arbeid of aan uwe verdiensten zult mogen wijten maar alleenlijk aan de geheele onverdiende goedheid en aan de oneindige barmhartigheid des Heeren; zijt Hem dankbaar tot aan uwen laatsten snik voor zoo groot eene weldaad, met al de teederheid en opregtheid des harten, die u mogelijk is; eindelijk smeek Hem elken dag u te helpen dien schat te bewaren tot op die laatste stonde, waarin uwe ziel, vrij van alle banden, zal kunnen beenvliegen in de armen van haren Schepper om daar te genieten de glorie den nederige voor eeuwig weggelegd.

DE BEKNOPTTE LEER
OVER
DE NEDERIGHEID
VAN DEN EERWAARDIGEN
JOANNES RUSBROCHE.

Kan Reg. van de Orde van den H. Augustinus.

Onder de verschillende midde-
len, die men kan gebruiken om
zich de liefde, die verhevene en
goddelijke deugd, door den Apos-
tel de voltoojing der wet genoemd,
ten eigendom te maken, ken ik
geen korter en zekerder dan de

nederigheid. En zij is de eenige weg om tot dien waren en degelijken vrede te geraken, dien onze goddelijke Zaligmaker aan zijne leerlingen beloofde toen Hij zeide : Leert van mij, wijl ik zachtmoedig en nederig van harte ben , en gij zult de rust uwer zielen vinden. Inderdaad, de nederigheid , en zij alleen , heeft dien grooten schat , die zeldzame en kostbare gave tot geleide , waardoor alle droefheid des harten , alle smart en onrust des geestes ten eenemale verbannen wordt ; en nooit heeft iemand eene smart of tegenspoed met onrust, wrevel en ongeduld geleden of het was wijl het hem aan waarachtige ootmoedigheid ontbrak ; de hoogmoed is het, waaraan alle kwaad zijn

geboorte heeft te danken. Ware Lucifer nederig geweest, hij zoude nimmer een duivel zijn geworden ; de eenige oorzaak van zijn val was de trots en de verwaandheid des geestes. Daarentegen is de Koningin der Maagden de verhevenste en heerlijkste der schepselen geworden, omdat zij de nederigste was. Indien er thans iemand op aarde ware , die eene nederigheid bezat gelijkend aan die van Maria , zoo iemand zoude nooit een zonde doen , omdat de genade van God in hem zoude uitwerken wat zij zoude willen. Dit bragt de H. Augustina tot het gezegde : Indien men mij de vraag stelde, wie van alle menschen de beste regter zoude wezen, ik zoude hem antwoorden,

de nederige ; en als men mij hon-
 derd malen dezelfde vraag zoude
 herhalen , zou ik telkens een zelf-
 de antwoord geven." Bijgevolg zal
 het zeer nuttig zijn wel te onder-
 zoeken, welke de gewaarwordin-
 gen, de beginselen en de handel-
 wijze zijn van hem, die in waarheid
 de deugd van nederigheid bezit.
 Allereerst met zich zelf beginnend 1
 erkent hij zijn eigen nietigheid en
 hoezeer hij niets waardig, ver-
 achtelijk en onvermogend is ; altijd 2
 zweeft het hem voor den geest
 hoe hij door zijne zonden zich alle
 genade en elken bijstand onwaardig
 heeft gemaakt en daarentegen alle
 straffen en kwellingen, die hem van
 God of van de menschen kunnen
 overkomen , verdiend heeft. Hij 3

erkent , dat hij wegens het misbruik door hem van zijn bestaan gemaakt, verdiend heeft, dat dit bestaan hem door God ontnomen ware geworden; en wij! Gods eindelooze goedheid evenwel niet ophoudt hem in het leven te sparen, ja niet ophoudt zijn wezen steeds ten goede te vormen, hij ook niet mag ophouden Hem de nederigste bewijzen van dankbaarheid voor zulk een groote weldaad te schenken. Al wat hij van de hemel aan deugd talenten en genade ontving, erkent hij opregt nooit verdiend te hebben en in die overtuiging doet hij niet anders dan ze wederom aan God offeren met al de goederen, die hem als een uitvloeisel der zuiverste barmhartig-

heid werden geschonken. Hij verheft zich niet op eenig natuurlijk of bovennatuurlijk voorregt; dat wil zeggen hij gaat niet groot op wetenschap, op verstand, op sterkte, op schoonheid of rijkdommen of op eenig andere volmaaktheid; maar onwrikbaar blijft hij staan bij de overtuiging van zijne onwaardigheid en van zijne afhankelijkheid van den wil Gods in alles, wat hij bezit, in alles wat hij is. Welnu, ik zeg dan, dat God in zulk een mensch geen enkel beletsel vindt noch tegen de gaven, waarmede Hij zijne ziel wil verrijken, noch tegen de plannen, die Hij door hem wil volvoeren; dat Hij hem aldus gemakkelijk tot den hoogsten trap van volmaaktheid geleidt om-

dat Hij , zoo dikwerf Hij in of door hem wil handelen , zijn hart van alles ontdaan en bereid vindt zijne goddelijke inspraken op te nemen , te gehoorzamen aan al zijne wenken en een geschikt werktuig te zijn om met het doel der genade mede te werken. Overigens welke plaats deze nederige Christen ook mogen innemen , toch komt hij er rond vooruit ze niet te verdienen ; want aan zich zelven schrijft hij niets anders toe , dan wat hij van zich zelven heeft , vele fouten en gebreken en wat hij ook doet om zich gering te maken en te vernederen , hij gelooft evenwel , met het oog op zijne onwaardigheid , nog niets gedaan te hebben. In den omgang met anderen neemt

hij voor zich altijd het slechtste en verachtelijkste, datgene, wat anderen niet willen. Wel verre van te denken, dat anderen te weinig of te onbeduidend voor hem overlaten, acht hij integendeel zichzelf ook voor dit nog onwaardig. Hij leeft zonder onrust, zonder klagt of gemor want van den eenen kant ziet hij alle kwalen, die hem overkomen, aan als hem door God toegezonden en hij weet hoe hij ze uit de handen van zulk een teeder weldoener moet aannemen; van den anderen kant is hij overtuigd, dat alle schepselen het regt hebben hem kwalijk te bejegenen wegens de beleedigingen, waaraan hij zich jegens hun Schepper heeft schuldig gemaakt. Daarom denkt hij

er niet aan om zich over eenige belediging of eenig onrecht te beklagen. Mogt men ook al zijne plannen in duigen werpen, mogt men hem met schande wegzenden en op onwaardige wijze mishandelen, hij zal nog niet kunnen gelooven, dat hem onrecht geschiedt, noch daarom iemand laken of daarover eenigen wrok in zijn hart bewaren; hij zou zelfs zonder eenige wraakzucht den dood ondergaan, altijd overtuigd dat alles, wat hem overkomt, beschikt wordt door de bedoelingen des Heeren, en voornamelijk zijn eigen voordeel beoogt. De geestelijke mensch, die een vasten voet heeft gekregen op den deugdelijken grondslag der nederigheid, moet om steeds toe te nemen in

de deugd der liefde , waardoor men
God uit al zijn krachten en om
Hem zelven alleen bemint , met
de grootste zorg waken over alles,
wat in zijn binnenste omgaat ;
moet naauwlettend luisteren naar 2
hetgeen deHeer in zijn hart spreekt,
hij moet zich ontdoen van alle 3
overtollige bezigheden ; hij moet
alle overeiling vermijden en in de 4
vereeniging met God berusten.
Zoo moet hij de allerzoetste en 5
aangenaamste tegenwoordigheid
van God genieten , en zich nooit
door de zaken, die buiten hem zijn, 6
noodeloos verstrooijen; hij zij een- 7
voudig , zachtzinnig en zooveel
mogelijk geheel hemels in zijn ge-
sprekken en manieren ; hij neme 8
alles aan uit de hand van God; hij

love Hem in alles, bedanke hem voortdurend voor zijne weldaden en diene Hem met geen ander oogmerk dan om Hem te behagen; hij overwege van den eenen kant de oneindige voortreffelijkheid, en de buitengewoon groote goedheid van Gods aanbiddelijk wezen en van den anderen kant zijn eigen nietigheid en onvolmaaktheden zonder einde. Na die overweging moet hij, door verbazing getroffen, niet ophouden de onmetelijke liefde van dien goddelijken weldoener te bewonderen en deze met zijne ondankbaarheid en ongetrouwheden vergelijkende, zich geheel met schaamte doordringen. Daarenboven wantrouwe hij zijn eigen oordeel en wachte zich met de

grootste zorg voor alle ijdel zelf-behagen , hij schrijve niets aan zich zelve toe dan hetgeen hij uit zich zelve heeft namelijk bederf en ellende. Hij streve onophoudelijk naar een nieuw en volmaakt leven en brenge geen enkelen dag door zonder nieuwe pogingen te beproeven om in de deugd voortgang te maken, niet met het doel alleen om in het geestelijke leven een verhevener trap te beklimmen , maar om steeds naauwer en naauwer met God vereenigd te worden en op volmaaktere wijze zijn heiligen wil te vervullen. Hij zegge weinig en zij uiterst bescheiden in zijne gesprekken : wel verre van te verlangen, dat men hem toejuiche, wensche hij integendeel slechts veracht

21 te worden door een ieder. Hij ver-
 lieze nimmer een enkel oogenblik
 22 wijl alle oogenblikken zijns levens
 Gode gewijd moeten zijn. Hij hebbe
 zooveel zorg voor zijn inwendig en
 uitwendig gedrag, dat hij nooit het
 bewustzijn van Godstegenwoordig-
 heid verlieze en een ieder, die hem
 ziet, aangespoord worde om zijn
 23 eigen leven te verbeteren. Wan-
 neer hij zich genoodzaakt ziet om
 zich door vele zaken te verstrooijen
 of zich met vele zaken in te laten,
 blijve hij evenwel steeds ingekeerd
 24 in zich zelve; hij sterve zoo zeer
 der schepselen en zich zelve af,
 dat hij in zekeren zin onverschillig
 worde voor alle schepselen en op-
 houde een eigen wil te hebben.
 25 Hij vermijde zooveel mogelijk het

gezelschap en den omgang der menschen, ten minste wat de verkleefdheid of de gedachten daaraan betreft, en brenge elk gevoel tot zwijgen, jage elke beeldtenis uit zijnen geest, die hem tot de aarde zoude trekken. Hij vestige dikwerf zijne oogen op het leven en de daden van Jesus Christus onzen Heer als op een zuiveren en helderen spiegel, en onderzoekte of hij op dat goddelijk voorbeeld eenigzins gelijkt. Hij aanschouwe aanhoudend het begin en de bron, waaraan hij zijn oorsprong heeft te danken en stelt alle pogingen in het werk om daarheen terug te keeren. Eindelijk ernstig overwegend, wat en waar hij is, van waar hij gekomen, waartoe

hij vervallen is , waarheen hij wel-
dra zal geroepen worden ; wat hij
gedaan en waarom en hoe hij dit
gedaan heeft, om met moed in de
beoefening van al het goede, wat
in het bereik zijner krachten ligt,
te volharden. Ziedaar den weg der
volmaaktheid en der ware heilig-
heid wijl deze de weg der vol-
maaktste liefde is. Daarenboven is
hij de zekere weg, die ons op deze
wereld reeds tot waargeluk geleidt.

GEDACHTEN
OVER
DE NEDERIGHEID
GETROKKEN UIT DE SCHRIFTEN VAN
VERSCHILLENDE SCHRIJVERS OVER
HET GEESTELIJK LEVEN.

Wanneer gij geacht ofgeprezen wordt , vereenig dan uwen geest met de verachting , de bespotting en beledigingen , die de Zoon van God heeft geleden. Voorzeker een nederige en waarlijk vernederde geest gedraagt zich, zoowel te mid-

den van eerbetooning als van ver-
smading, gelijk eene bij, die hare
honig zoekt uit de dauw, hetzij
deze op den alsem of wel op de roos
nedervalt.

H. Vincent. van Paul.

Wij moeten ons den toestand
voor oogen stellen van iemand, over
wien het vonnis des doods is uit-
gesproken, die aan bewakers en
geregtsdienaren is overgeleverd,
wien het koord om den hals ge-
legd en de handen gebonden zijn;
wien men op een kar naar de regt-
plaats sleept en wien al het volk,
in de straten aan beide zijden ge-
schaard, opneemt; wien niemand
zonder aïschuw zou durven nade-
ren en die weldra als een schuldig
slagtoffer der openlijke gerechtig-

heid zalsneven. Welke eene verachting moet zoo iemand niet voor zich zelve ontwaren? Over welke ver-smading, over welk blijk van verontwaardiging des volks, over welke strenge en ruwe behandeling zou hij zich kunnen beklagen? Onder al die toeschouwers ziet hij er niet een, hoe laag gezonken en ellendig ook, die niet verre boven hem verheven is.

Wij moeten ons in den geest in de plaats van dien mensch stellen en ons dezelfde verachting der menschen, ja grootere nog van de Engelen en van God waardig keuren.

Pater Amelotte.

Wil men goud of diamanten vinden, dan moet men eerst in

de diepe en vreeswekkende groeve afdalen, langen tijd in de duisternis der mijnen verwijlen en zich vele vermoeijenissen getroosten. Zoo ook moet men om de nederigheid, om dien schat, die voor onze ziel duizendmaal meer waarde heeft dan alle rijkdommen der wereld, magtig te worden, zich in de diepte der vernederingen aflaten en zich langen tijd voor de oogden der menschen verborghen houden.

Laten wij ons dus niet laten ter neder slaan door de vele inspanningen, die wij ons moeten getroosten noch door de kwellingen, die wij moeten verduren om deze deugd te verkrijgen.

Segneri.

Wij behoeven niet te vreezen , dat het bewustzijn van hetgeen God ons heeft geschonken ons hoovaardig zal - maken , mits wij slechts de waarheid in het geheugen houden , dat al het goede , wat er in ons is , niet van ons voortkomt. Helaas , blijft de muilezel niet een traag en lomp lastdier ofschoon hij ook met de kostbare en welriekende meubelen van een vorst is beladen ?

H Franc. van Sales.

Zoolang een landman in zijn dorp verblijf houdt, kent hij zijn geringheid slechts op onvolmaakte wijze ; maar toon hem de rijke paleizen der steden , een prachtig hof, dan erkent hij al de armoede,

welke er in zijn dorp heerscht en kan hij, bij het zien van zooveel weelde, het gezigt zijner armekleding niet meer verdragen.

Insgelijks zien wij onze eigene afzigtelijkheid en nietigheid dan eerst geheel, als wij ze met de schoonheid en oneindige grootheid van God vergelijken.

Fenelon.

Waaraan schrijft gij de vruchten toe, die gij aan een boom bewondert? Aan den tak, waaraan zij hangen of aan den stam, waarvan zij voortkomen?

Dat geldt ook van uwe beste daden: door u het leven te schenken en het te behouden, door u zijne genade mede te deelen, brengt God in u zijne werken voort doch

deze zijn veel meer zijn dan uw eigendom.

Segneri.

Hoe rijker men is, des te meer moet men vreezen zijne bezittingen te verliezen. Hoe meer deugden, kennissen en verdiensten men in de oogen van God heeft verworven, des te meer moet men bevreesd zijn alles te verliezen door het verlies van zijne genade, des te meer moet men bijgevolg Hem beminnen en de nederigheid beoefenen.

Segneri.

De verachting van zichzelf en de liefde tot God schenken de ziel vleugelen.

En als men opvliegt ten hemel,

heeft men de aarde als standpunt
niet noodig.

Lenoir.

De nederigheid moet toch wel
een zeer schoone deugd zijn , wijl
de hoogmoed zelve zich er mede
tooit om niet bespottelijk teschijnen.

Daarentegen moet de hoovaar-
digheid uit haar aard wel iets zeer
afschuwelijks zijn, wijl zij genood-
zaakt wordt een masker te gebrui-
ken, wanneer zij zich vertoont.

H. Bernardus.

De nederigheid beheerscht op
zekere wijze het hart van God ;
zij verheft den mensch hemelhoog ;
zij opent hem de schatkamer van
Gods barmhartigheden , zij leidt

hem binnen in zijne vriendschap en in het wonderbaar licht der waarheden , die Hij verkondigt ; ziedaar, zoo vele verzekeringen, die de H. Geest ons geeft.

De nederigheid is , om zoo te zeggen, de geliefkoosde deugd; de allesbeheerschende deugd van den God-mensch Jesus Christus. *o nederigheid , o deugd van Christus !* roept de H. Bernardus uit ; door zijn verhevenheid staat Jesus Christus boven Engelen en menschen en door zijn nederigheid heeft Hij zich beneden allen gesteld.

„*Leert van mij* , zoo zegt hij tot ons , *wijl ik nederig van geest en harte ben.* Dat is de grondregel door Hem zelven gesteld en door zijne voorbeelden sinds zijne ge-

boorte uit eene maagd tot aan zijne kruisdood bevestigd; een grondregel, waarin Hij kort en beknopt zijn Evangelie heeft zaamgevat; een grondregel, waarin alle schatten van goddelijke wijsheid, die Hij zelf bevat, liggen opgesloten. Na een verborgen leven van dertig jaren komt een God-mensch ons toeroepen: **Menschen**, ach! wil miskend, vergeten, als nietelingen behandeld worden. **Te** meer zult gij zijn in de oogen van God, naarmate gij minder zijt in uwe eigen oogen. **Zich** wel te kennen en naar waarde te minachten, dat is inderdaad de heilzaamste en verhevenste wetenschap, die de mensch vermag aan te leeren; van zich zelven niet de minste

goede gedachte te hebben , maar zeer veel achting voor anderen te gevoelen, ziedaar, waarin de christelijke wijsheid bestaat.

Pat : St. Jure.

Weinig te weten maar tevens de nederigheid bezitten, is veel meer waard dan schatten van kennis te hebben en ijdel zelfbehagen te zoeken. Het is voor u van veel meer belang weinig te hebben dan een overvloed te bezitten, die u tot hoogmoed vervoert

Waan niets waardig te zijn om het een of ander goede, wat gij verrigt mogt hebben. Gij zijt eigenlijk slechts een zondaar onderworpen aan vele hartstogten, wier slaaf gij zijt; wat u zelve betreft, neigt

gij steeds tot het niet. Eene nietigheid doet u vallen , overwint u , werpt u der onrust en traagheid of verslapping in de armen ; gij hebt niets , waarop gij u kunt beroemen , doch talrijke redenen hebt gij om u zelven te verachten , wijl gij veel zwakker zijt dan gij in staat zijt te beseffen.

Thom. à Kempis.

De nederigheid jaagt den duivel op de vlugt en bewaart in ons de gaven des H. Geestes ; en daarom hebben alle Heiligen en wel bijzonder de koning der Heiligen en zijne moeder altijd deze achtingswaardige deugd , meer dan eenig ander der zedelijke deugden , lief gehad.

De ware nederigheid neemt niet

den schijn aan van het te zijn en spreekt slechts zelden over de nederigheid ; want de ootmoedigheid wenscht niet slechts de andere deugden maar voornamelijk ook zich zelve verborgen te houden ; en indien het haar geoorloofd ware te liegen , te veinzen of den naaste ergernis te geven , dan zou zij verwaand en trotsch handelen om toch maar op deze wijze zich voor het oog der menschen te verschuilen en onbekend te leven.

H. Franc. van Sales.

De nederigheid is altijd de grondslag der heiligheid geweest en de trotsche zucht naar verheffing heeft zich in den hemel geen verblijf kunnen vestigen.

H. Cyprianus.

Hij die er naar streeft zonder de nederigheid, vele deugden te verzamelen, gelijkt op iemand, die stuifzand blootstelt aan de kracht der winden.

Welke goede werken wij ook verrigten, zij gelden zoo veel als niets, bijaldien zij niet vergezeld gaan van de nederigheid.

H. Gragrorius.

Wanneer eene ziel het zoo ver gebragt heeft, dat zij te midden van vernederingen, van verachting en verlatenheid evenwel aan de genade getrouw blijft, dan verkeert zij als in een paradijs, in een vrede en rust, die alle gevoel te boven gaat en door geen schepfel der wereld verstoord kan worden.

Moet hij een keuze doen , hij zal zich met de geringste en werkzaamste verrigtingen tevreden stellen.

Niets maakt ons zoo verachtelijk als de vrees van veracht te worden. Er is in de minachting van anderen geen kwaad gelegen tenzij mijne weigering om ze te lijden.

Moge ik ook mijzelf vernederen toch is mijn ootmoed slechts een schijnsel der nederigheid, zoolang ik niet met een bereidvaardig hart vernederd wil worden door anderen.

Groote nederigheid lijdt gaarne groote verachting ; kleine nederigheid lijdt gaarne kleine versmading.

Wanneer ik dus niet de kleinste

versmading kan verdragen, dan heb ik ook niet eens den eersten graad der nederigheid bereikt en hoe minder ik de nederigheid bezit des te meer heerscht ook de hoogmoed in mijn binnenste.

Ik zal slechts zooveel vooruitgaan op den weg der volmaaktheid, als ik gedoogen zal vernederd te worden.

De onschuld, de eenvoudigheid en opregtheid der kinderen maken het begrip uit der nederigheid, die wij in Jesus en zijne Heiligen bewonderen.

Die langs omwegen zijn doel zoekt te bereiken, is niet kinderlijk.

Die zich niet weet te schikken naar het gevoelen en de neiging van anderen, is evenmin kinderlijk.

Die ligt geraakt is over kleine onaangenaamheden en onophoudelijk spreekt over kleine misdieningen, verwijderd zich van Jesus Christus zooverre, als hij van de eenvoudigheid der kinderen verwijderd blijft.

Pater Huby.

Een God, die zich bijna vernietigt, een God-mensch nederig van harte en die niet anders dan vernedering zoekt — dat is voorwaar een goddelijk wonder. Ik geschapen uit niet, ik die stof en asch ben; ik, die door mijne zonden lager sta dan de duivel, ik, hoovaardig — dat is voorwaar een duivelsch wonder gelijk een heilig leeraar zegt.

Zal dat wonder van verblinding mijns geestes en van bedorvenheid mijns harten altijd blijven voortbestaan? O neen, Heer, waarin ik u het eerst wensch na te volgen, dat zal de nederigheid uws harten zijn; de tweede deugd zal nogmaals de nederigheid en de derde deugd zal andermaal de nederigheid zijn, want zij is de sleutel der kostbaarste schatten, zij is de wortel van alle andere deugden. Ik wil U zoeken, o mijn Jesus, dààr, waar gij waarlijk zijt, in vernedering. Daar wil ik leven en sterven met U.

De pligten, die de nederigheid en de liefde opleggen, zijn de beste omdat de nederigheid in ons den vrede en de rust en de gave Gods

bewaart, en de liefde ons belangstelling inboezemt voordien naaste.

Laat ons nederig, geduldig, verstorven en met God vereenigd zijn. Hij zal onzen arbeid zegenen; van welken zegen Gods alleen de goede uitslag afhangt, zonder welken zegen onze geestesgaven en al onze pogingen niets beteekenen.

Wij vormen ons van de nederigheid gewoonlijk een valsch begrip, wijl wij haar als iets verlagends voor ons beschouwen. De nederigheid doet juist het tegenovergestelde, want wijl zij ons tot de ware kennis van ons zelve brengt, en zij zelve de zuivere waarheid is, geleidt zij ons tot God en schenkt zij ons bijgevolg

die ware grootheid , die wij buiten God te vergeefs zoeken.

De nederigheid verlaagt ons niet tenzij alleen in de achting der menschen, welke achting niets is ; doch zij doet ons stijgen in de hoogachting van God, waarin onze ware glorie bestaat.

Wij moeten in de ontmoetingen, die der natuur zoo pijnlijk aandoen wel in het oog houden , dat als de menschen ons veracht, bespot en versmaad zien, God ons te gelijktijd als zeer verheven beschouwt door diezelfde zaken, die ons in de oogen der menschen verlagen ; Jesus Christus schept er behagen in, ons gekleed te zien met dezelfde liverei die Hij heeft gedragen, eene eer , die de engelen ons benijden.

De mensch, die inderdaad nederig is moet zich gedragen als een klein kind, als een openbare slaaf, als een bekend gemaakte indringer; dat wil zeggen, hij moet wandelen met de eenvoudigheid van een kind, van een ieder afhankelijk zijn als een dienstknecht, zich zelve beschamen als een indringer, wiens bedriegerijen ontdekt en overtuigend bewezen zijn.

De nederigheid en het geduld zijn, om zoo te zeggen, de schouderen der liefde, wyl deze de lasten van beiden draagt.

Pat Lallemant, S. J.

Jesus Christus heeft gezegd:
Leert van mij zachtmoedig en nederig van harte te zijn. Al die

woorden zijn voor den juisten inhoud van het gebod noodzakelijk. Gij moet *leeren*, want de mensch, aan zich zelven overgelaten, zal nooit nederig worden; de hoovaardigheid heeft hem ten verderve gevoerd. Gij moet *leeren van Jesus Christus*; geen ander leermeester kan ons zulk een verhevene deugd onderwijzen en, wat meer is, geen ander leermeester kan ons de krachten geven om haar te beoefenen. Gij moet *leeren zachtmoedig te zijn*, zonder zachtmoedigheid immers bestaat er geene nederigheid. De opvliegendheid van karakter leidt tot hoogmoed of is daarvan het noodzakelijk gevolg. Men kan zachtmoedig zijn zonder nederig te wezen doch nooit is iemand nede-

rig of hij is tevens zachtmoedig. Eindelijk moet gij leeren *nederig van harte te zijn* : in het hart namelijk moet de nederigheid zetelen; In het hart moet de overtuiging , dat wij niets zijn, het verlangen om als zoodanig gekend en beschouwd te worden , gevestigd wezen .

O, wat al verhevens ligt er in deze deugd opgesloten ! Hij die aan God vraagt om *ongekend* of *veracht* te zijn , is reeds verre in de kennis der nederigheid gevorderd, doch hij, die eenvoudig vraagt om *veracht* te worden heeft nog een hooger trap bereikt. Men neemt er vrede meê ongekend te zijn , zoovelen toch zijn ongekend of wegens hun stand of omdat zij er van houden ! maar gekend zijn en

dan veracht , gelasterd , beleedigd te worden gelijk **Jesus Christus** en na Hem zijne Apostelen ; van harte tevreden zijn met zijne vernederingen , God daarvoor danken en de genoegens van zulk een toestand met genot waarderen , ziedaar het toppunt der deugd.

Pat. Berthier, S. J.

Ziende , dat de achting der menschen niets tot mijne zaligheid afdoet ; dat alles , wat ik zou kunnen doen om iets te schijnen of het aanzien der menschen te winnen , slechts dienen kan tot mijne kwelling en spijt in het uur des doods ; ziende , dat ik na der wereld vaarwel gezegd te hebben , de minachting der menschen niet

meer heb te duchten; dat God mij nimmer grootegenade zal verleenē als ik niet zeer nederig ben; eindelijk, dat ik, wanneer de dood mij komt verrassen met hoovaardigheid in het hart, behandeld zal worden als een dief, wien men met het gestolene in zijne handen betrapt; dan zal ik er mij op toeleggen om mij in de nederigheid te vervolmaken en mij met weinig tevreden te stellen. Daarom neem ik mij voor gedurende meerdere jaren mijn bijzonder onderzoek aan de nederigheid en de minachting jegens mijn ligchaam en aan mijne gemakzucht te wijden.

Pat. Ricoleuc.

Jesus Christus is den menschen

de nederigheid komen leeren , en Hij heeft haar door zijn voorbeeld een zekere wijding moeten schenken. Deze deugd is de moeilijkste van alle deugden; er was een God-mensch noodig om ons hare mogelijkheid te toonen. Elk ander , die niet God en mensch tevens was , zoude in de onderneming niet geslaagd zijn. En nadat Jesus Christus ons daarvan een voorbeeld heeft gegeven , is deze deugd nog zeldzaam; evenwel bestaat zij; alle Heiligen zijn nederig geweest , zonder dat zouden zij niet heilig zijn geworden. Ziedaar de zegepraal, die Jesus Christus door zijn nederigheid behaald heeft , wel te verstaan, duizende menschen, die het zooverre bragten, dat zij ook

nederig werden. De ongewijde geschiedenis levert ons daarvan geen enkel voorbeeld; de gewijde geschiedenis daarentegen teekent geen ander dan nederige menschen in hare jaarboeken op.

Welke lessen, o God, geeft gij dengenen, die u navolgen en in hen aan alle toekomstige geslachten! Gij begint uwe prediking met den menschen de deur des heils te openen en alle wegen, die gij hun voorschrijft om daartoe te geraken, eischen om wel bewandeld te worden allereerst de liefde en de beoefening der nederigheid: *„Zalig de armen van geest! Zalig de zachtmoedigen en vredelievenden! Zalig zij, die barmhartigheid bewijzen! Zalig zij, die vervol-*

*ging lijden te wille der deugd ! Zal-
 lig zij die het mikpunt zijn van den
 kwaadspreker ! enz. Telkens her-
 haalt Gij, dat hij, die zich vernedert,
 verheven zal worden: dat men aal-
 moezen geven, dat men goede wer-
 ken moet doen zonder praal of ver-
 tooning; dat men, om te bidden, zich
 moet afzonderen en zijne verlan-
 gens voordien hemelschen Vader in
 de eenzaamheid moet bloot leggen;
 dat men moet vasten zonder zelfs een
 verstorven uiterlijk aan te nemen,
 waardoor men zijne werken van
 boetvaardigheid verraaft; dat men
 in plaats van de onvolmaakheden
 van anderen te gispē, denken
 moet aan zijne eigene gebreken en
 zich veel schuldiger moet gelooven
 dan zij, wier daden men geneigd is*

te veroordeelen ; dat men , uitgenoodigd tot gezelschappen er aan denke , de laagste plaats te kiezen. Gij wast de voeten uwer Apostelen en Gij gebiedt hun elkan-der wederkeerig den zelfden dienst te bewijzen. Gij leert hun , dat Gij niet gekomen zijt om gediend te worden , maar om aan anderen diensten te bewijzen , enz.

Tot op heden heb ik niet begrepen , hoeveel omvattend deze uitspraak van den Apostel is: *Jesus Christus heeft zich vernederd gehoorzaam wordend tot den dood , ja tot den dood des kruizes ; daarom juist heeft God Hem verheven en Hem een naam gegeven verheven boven alle namen , opdat alles , wat in den hemel op aarde en on-*

der de aarde is, bij den naam van Jesus de knie buige. Zonder die vernederingen, mijn Zaligmaker, zoudt Gij dus niet in het bezit van zulk een glorie zijn gekomen. Waart Gij onder ons opgetreden met den praal eens konings, dan zoudet Gij niet den verheven naam van Zaligmaker hebben verworven; dan zoudt Gij beantwoord hebben aan de verwachtingen der vleeschelijk gezinde joden, die zich een Messias beloofden, rijk aan roem en overwinningen, wijl zij de nederigheid niet kenden, wijl zij de voorspellingen niet begrepen, waarin een koning werd aangekondigd gekroond met de nederigheid, wiens rijk op nederigheid gegrondvest zoude zijn, wiens wetgeving

de nederigheid tot hoofdbeginsel zoude hebben, wiens volk bestaan zoude uit onderdanen die slechts door de banden der nederigheid aan hun meester en onderlingaan elkander zouden verbonden zijn ! O nederigheid, die de grootheid uitmaakt van mijn aanvoerder Jesus Christus en van al zijne leerlingen, de ware Christenen, die mijne vrienden en broeders zijn, wanneer zal ik wijs genoeg zijn om u te kennen, verstandig genoeg om u te waarderen, edelmoedig genoeg om u te beoefenen !

P. Berthier.

Bemoedigende en leerrijke Zamenspraken

TUSSCHEN

JESUS CHRISTUS

EN DEN

BEMINNAAR VAN ZIJN NEDERIG EN
ZACHTMOEDIG HART.

*Hoe Caput
2e
Caput 25 in
memoriale
vlt. 209.*

I.

1. **J e s u s.** Niet bladeren mijn kind, maar vruchten zocht ik aan den vijgeboom, doch toen ik geene vruchten vond, vloekte ik dien boom en hij verdorde.

Dat strekke u tot leering, mijn kind, want om uwentwille is dat

geschied en geschreven , opdat gij weten zoudt, dat ik niet met een schijnsel van deugd , niet met het uiterlijk tevreden ben , maar iets degelijks , iets wezenlijks , een innerlijke deugd van u eisch.

Zeg mij, zoude ik behagen scheppen in een gepleisterd graf, bij al dien ik, na de pleistering weggenomen te hebben , slechts doode en verteerde beenderen daarin vind?

O mijn kind , bepaal u niet bij de uiterlijke reiniging van uw vaatwerk; stel u niet tevreden met een deugd en godsvrucht, die slechts uiterlijk is en in de oogen der menschen bestaat. 't Is niet genoeg alleen de boorden van uw kleed sierlijk en schoon te hebben.

Neen, weet wel, dat ik een Geest ben en dat zij, die mij aanbidden, mij in geest en in waarheid, dat is, ook met geheel hun hart en met alle opregtheid moeten vereeren. Want de menschen zien slechts het uiterlijke doch ik dring door tot in het binnenste des harten.

2. Luister dan, mijn kind : Gij moet nederig zijn. Doch daartoe is het niet genoeg uwe oogen zedig neergeslagen te houden, spaarzaam te zijn en ingetogen in uwe kleeding, eenvoudig en ongekwasteld u voor te doen; want moogt gij dat ook al doen, als gij daarbij niet ongekend en geminacht wil wezen, dan is uwe nederigheid ijdel en slechts bedekte hoovaardij.

Gij moet geduldig zijn. Doch 5
daartoe is het niet genoeg een lam
te wezen in de weide gij moet
zulks ook zijn wanneer gij ter
slagbank wordt geleid. Als gij
weigert wederwaardigheden te ver- 6
dragen dan is uw geduld ijdel en
niets anders dan ongeduld.

Gij moet gehoorzaam zijn. Doch 7
daartoe is het niet voldoende u aan
zachtzinnige meesters te onderwer-
pen terwijl gij weigert aan onhan-
delbare te gehoorzamen; zich in 8
eenige dingen te voegen en in an-
dere te weerstreven, dat is geen
gehoorzaamheid.

Als gij het juk der gehoorzaam-
heid tracht te ontvlugten dan is
uwe gehoorzaamheid ijdel en niets
anders dan ongehoorzaamheid.

9- Gij moet de armoede beminnen.
 Doch daartoe is het alweder niet
 genoeg u met het middelmatige
 tevreden te stellen, maar gij moet
 10 ook in gebrek tevreden zijn. Indien
 gij weigert behoeftig te zijn, dan is
 uwe armoede ijdel en niets anders
 dan begeerlijkheid.

11 Gij moet boetvaardigheid doen
 vooruwezonden. Doch dat geschiedt
 al weder niet door uwe zonden te
 belijden en het hoofd op de borst te
 laten zinken; maar uw hart moet
 bedroefd wezen, uw geest moet ver-
 morzeld zijn, uwe ondeugden moet
 12 gij verbeteren, uw ligchaam kastij-
 den. Zonder verbetering is uwe
 boetvaardigheid ijdel; zonder ver-
 morzeling des harten heeft uw be-
 rouw niets te beteekenen.

Eindelijk moet gij toenemen in 13
deugden. Doch het is niet genoeg
bezorgd te zijn voor den schijn van
deugd, maar gij moet u inspanning
getroosten om innerlijke deugd te 14
bezitten. Niemand wordt overwin-
naar zonder strijd, zoo ook ver-
werft zich niemand de deugd zon-
der inspanning van krachten.

3. Zie eens op Maria uwe moe-
der, zij stond wel is waar aan
mijne regterzijde in gulden kleede-
ren, schitterend van allerlei kleu-
ren en evenwel was al haar roem
en schoonheid in haar binnenste
gelegen.

Zie eens op mijn dienaar den
H. Carolus. Niet bladeren slechts,
maar vruchten van heiligheid le-
verde hij.

Men noemde hem de kuische ; maar als zoodanig toonde hij zich, toen hij, in zijne zwakke jongelingsjaren manhaftig zegenvierde over de verleiding eener vrouw.

Hij werd de geduldige geheeten doch hij toonde dit ook te wezen toen hij zijne vervolgers met de grootste zachtmoedigheid behandelde.

Men noemde hem de standvastige, maar onwrikbaar toonde hij zich ook in het vervullen zijner pligten ondanks de bedreigingen van de magtigen dezer aarde.

Men beweerde dat hij brandde van ijver en godsvrucht , maar hij toonde zijn ijver en godsvrucht ook toen hij zijn leven waagde te midden van de pest, en den zieken de

heilige Sacramenten en vertroosting schonk.

4. Maar gij, mijn kind, wie zijt gij wel? gij die men levend noemt, sterft gij niet dagelijks? Is niet dikwerf de geringste tegenspoed magtig genoeg om uwe zwakke deugd aan het wankelen te brengen en te vernietigen?

Verliest gij uwe zuiverheid niet bij de geringste verleiding? Geeft gij uwe nederigheid niet prijs bij de kleinste beschuldiging?

Gaat uw geduld niet verloren bij den minsten tegenspoed? Verdwijnt uwe zedigheid niet bij de onbeduidendste loftuiting.

Wordt gij niet een onmatige, bij vrienden-maaltijden? Geen liefdelooze als gij in armoede verkeert?

8 Gaat uwe verachting der aard-
sche goederen niet te loor bij iedere
gelegenheid om winst te doen;
9 uwe minachting jegens eerbewij-
zingen ten believe van hen, die u
omgeven?

10 Wordt uwen ijver niet te schan-
de gemaakt tegenover de magtigen
11 dezer aarde? Eert gij mij niet met
de lippen terwijl uw hart verre van
12 mij is? Zijt waakzaam, mijn kind,
en zie wel toe of uwe werken in
mijn oog volmaakt mogen heeten.

5. De leerling. o Heer ver-
nieuw uwen regten geest in mijn
binnenste! versterk mij met uwen
bijzonderen geest van kracht opdat
ik mijn hart grondvestte in waar-
achtige deugd, en in de heiligheid
der waarheid het gebouw mijner

zaligheid optrekke ; opdat ik eenmaal voor U, mijn regter, verschijnend niet hooren moge : „Niet een iegelijk, die tot mij zegt Heer, Heer, zal ingaan in het rijk der hemelen ; Ik ken u niet, ik heb u nooit gekend, wijk van mij, deel het lot der huichelaren, ter plaatse, waar gewezen en gekners der tanden zal zijn.

*cap. 26. Menne. v. 1
247.*

II.

1. Jesus. Mijn kind, gij zijt wellicht gesteld boven anderen , draag dan wel zorg , dat gij de genade dier betrekking niet misbruikt om uwe eerezucht te voeden. Wacht u te willen heerschen onder uws gelijken.

De hoovaardij wordt gehaat door God , door de engelen en door de menschen. Evenwel sluipt zij , wanneer men niet zorgvuldig waakt, het hart binnen van degenen, die door mijn Vader boven anderen zijn verheven.

Herinner u, hoe zij Lucifer den prins der engelen heeft overwonnen en hem van den hemel in de diepte heeft neergestort.

Herinner u, hoe zij in mijne omgeving, waar alles nederigheid sprak, mijne leerlingen zocht te bekoren.

Immers zij twistten onder elkan-
der, wie hunner de grootste zoude
wezen, en twee van hen stonden
naar de plaatsen aan mijn regter en
linkerhand in het rijk mijns Vaders.

En zoudt gij dan , mijn kind, u

veilig mogen wanen voor de bekoring der hoovaardigheid? O, hoe verhevener gij zijt, des te meer moet gij trachten u zelve in alles te vernederen. Wil niet het bovenredelijke doorgronden, wil niet dingen naar verheffing, maar vrees.

2. Voorwaar, voorwaar ik zeg u, tenzij gij den kleinen kinderen gelijkend wordt, zult gij het hemelrijk niet binnengaan.

Zijt nederig, mijn kind, dat voorschrift maakt in mijnen godsdienst en in mijne tucht de eerste, de tweede, de derde grondregel uit. Ja, wat meer is, de geheele en waarachtige tuchtregel der christelijke wijsheid is in de vrij gewilde vernedering van zich zelve gelegen.

Zij is de grondslag des geloofs,

wijl zij geheel het verstand onderworpen maakt aan mijne waarheden.

Zij is de stam van alle overige deugden, juist zooals de hoogmoed het begin van alle zonden is.

Zij is de moeder, de voedster, de zuil en het anker van ware vroomheid en godsvrucht.

En, mijn kind, indien gij deugden wilt vergaderen zonder haar, dan strooit gij stof in den wind.

Waarlijk, al uwe goede werken zijn van geene waarde indien zij niet wortelen in de nederigheid.

Zonder haar zal de gestrengheid van leven slechts huichelarij, verhevene beschouwing, zelfbedrog; ja zelfs gewilde armoede, belagchelijke ijdelheid zijn.

Wat meer is een vernederd zondaar zal mij meer behagen dan gij doorzeerveelschitterende deugden, waaraan de nederigheid ontbreekt.

Die zondaar, mijn kind, zal meer geregtvaardigd huiswaarts keeren dan gij.

3. Gij weet, mijn kind, dat gij volmaakt zult zijn indien gij wordt als ik uw leermeester.

Wilt gij dus, als een mijner dierbaarste kinderen, mijn navolger wezen, o zijt dan nederig en streef mijn voorbeeld na. Ik ben immers zachtmoedig en nederig van harte.

Gij weet toch, hoe ik, die de Zoon van God ben, mij zelven vernietigd heb, de gedaante van een slaaf heb aangenomen en in geheel

mijn uiterlijk als een der menschen ben geworden.

Neen, in mijn lijden was ik geen mensch meer maar ik ben een worm geworden, de verachtlijkste voor de menschen, een verworpene voor het volk.

Zie, o zie, hoe gemakkelijk gij mij kunt navolgen.

Want indien ik over allen had willen gebieden, gelijk ik konde, indien ik de eerbewijzingen der wereld hadde gewild, gelijk ik regtens had mogen willen; indien ik de eerste en voornaamste van allen had willen wezen gelijk het billijk was, dan, mijn kind, zoudt gij gezegd hebben: hoe zal het mij mogelijk zijn mijn Verlosser na te volgen?

Heerschen, de voornaamste zijn,

bevelen, uitschitteren in deugd en magt, dat ligt boven mijne krachten, want altijd zal ik mededingers vinden, die mij zulks onmogelijk maken.

Een is er, die den prijs behaalt. Hoe zal ik dan zoo snel kunnen loopen, dat ik allen voorbijstreef en dien prijs magtig worde.

4. Doch mijn kind, indien gij, en gij moet dit willen, mij op den weg der nederigheid waarop ik u ben voorgegaan, wilt volgen, dan is die zaak voorwaar gemakkelijk en ligt.

Gij moet van de hoogte afdalen; welnu niemand zal er zich tegen verzetten, dat gij een verhevene plaats verlaat om een mindere te kiezen.

Gij moet langs dezen weg onophoudelijk voortgaan en niemand zal u het loon der reize voor dien prijs benijden, of zijt gij die kroon reeds magtig geworden, dan zal niemand ze u ontnemen.

Integendeel een ieder zal zich haasten u naar de laagte te helpen; allen zullen er op uit zijn om u den eindpaal op uwen weg nog voorbij te stooten.

Immers, mijn kind, gij weet toch wel, dat allen er van houden verheven te worden, dat allen gaarne anderen beneden zich wenschen te zien.

Zoo gij derhalve van de eerste plaats afstand doet zal hij, die de tweede bekleedt dien gaarne met u ruilen, eene derde zal gaarne wis-

selen met den tweede en de laatste zijn plaats willen ruilen met den voorlaatste. En als gij nu willens zijt de laagste plaats in te nemen dan voorzeker zal u niemand zulks verwijten, niemand uw mededinger wezen.

Voorwaar, de laagste plaats in deze wereld is tevens van zelf de eerste plaats op het gebied der nederigheid.

Gij ziet dus, dat het voor u des te gemakkelijker is het toppunt der nederigheid te bereiken naarmate het voor anderen moeilijker is het toppunt der verhevenheid te beklimmen.

Bijgevolg, mijn kind, moet gij uwe schreden naar de laagste plaats richten, en niemand zal zich daarte-

gen verzetten, gij moet u den minste van allen toonen, en niemand zal u daarom met verwijting overladen.

Gij moet het slechte voor u kiezen, en niemand zal het u kwalijk nemen.

Gij moet van u zelven de geringste gedachte hebben en niemand zal u daarom benijden.

En hoe opregter gij u vernedert, des te meer zult gij niet slechts aan mij, maar zelfs aan de menschen behagen.

O ziet gij het wel hoe u de gelegenheid openstaat uwen meester te volgen !

5. Mijn kind neem het juk der nederigheid op uwe schouderen en gij zult de grootste zielerust vinden.

Ja gij zult u mijnen vrede verwerven, die alle begrip te boven gaat.

Luister naar mij, mijn kind; als gij het zoover gebragt hebt, dat gij er volstrekt niet meer op uit zijt geëerd en geacht te worden, maar integendeel alle eer en achting tracht te ontvlugten, ja deze te verachten en als niets waardig te beschouwen, wat zal u dan nog verontrusten?

Wat deert u verachting, wanneer beledigingen uwe vreugde uitmaken?

Wat deert het u geslagen te worden, wanneer gij u verheugt der versmading waardig bevonden te zijn?

Wat deert u de verheffing en de verwaandheid van anderen, wan-

neer gij niets dan de vernedering bemint?

Zalig, mijn kind, ja, inderdaad zalig zult gij wezen, indien gij den weg der heilige nederigheid bewaardelt.

6. Juist daarin zal uwe vreugde volkomen zijn, wijl gij naarmate gij in de nederigheid volmaakter zult zijn geworden, ook des te meer mijne liefde zult bezitten.

Want nooit treft men een volmaakt nederig hart aan, dat niet tevens vol liefde is; en geene ziel legt zich toe op het vlugten der ijdelheid en verheffing zonder daardoor tevens mij naderbij te streven en meer met mij vereenigd te worden.

Proef eens, mijn kind, proef eens hoe zoet de nederigheid is en gij

zult zien , dat ik den nederige genegen ben , dat ik den nederige bemin en vertroost.

Tot hen nijgt zich mijn hart, aan hen schenk ik ruimschoots mijne genade; aan hen openbaar ik mijne geheimen; de nederigen noodig ik en trek ik op de bemianelijkste wijze tot mij. Beproof het eens en gij zult het ondervinden.

7. Doch draag wel zorg mijn kind, dat gij niet, in plaats van de nederigheid zelve na te streven, u met een schijnsel van nederigheid tevreden stelt. Meen niet nederig te zijn daardoor alleen, dat gij geleerd hebt in mijne oogen niets te wezen , maar gij moet ook voor niets geacht willen worden.

Voorzeker het is goed, zelfs zeer

goed, uwe nietigheid te erkennen. Die erkenning is de weg tot de nederigheid en een zeer gemakkelijk middel om haar te verkrijgen, doch zij is de nederigheid zelve niet.

Draag derhalve zorg, niet slechts met het verstand alleen, maar ook met het innigste uws harten tevre- den te zijn, wel te verstaan, dat gij inderdaad wenscht geminacht te worden, ja indien het moet, ook met mij versmaadheden te lijden.

Dat kost arbeid, mijn kind; voor zeker dat kost moeite en slechts zij, die zich inspanning getroosten, brengen het zoo ver: immers de mensch ontdoet zich niet gemakke- lijk van zich zelve.

Wil evenwel, mijn kind, den moed niet verliezen herinner u, dat

gij alles kunt in Hem, die u versterkt.

8. Daarom moet gij, geloof mij, ook gij zult de nederigheid verwerven zoowel als mijne Heiligen; mits gij slechts dezelfde middelen wilt gebruiken, die zij daartoe hebben aangewend.

Derhalve moet gij, gelijk ook zij deden, dikwijls bij u zelve de be- weegredenen nagaan, die gij hebt om u te vernederen, als zijn uwe zonden, uwe gebreken, uwe zwakheden. uwe geneigdheid tot het kwaad, uwe lusteloosheid voor het goede.

Ook gij moet, zoowel als zij, met ernst en ijver verschillende oefeningen van nederigheid verrigten.

Gij moet, gelijk zij deden, onbe-

4 kend willen blijven. niets groots u
 5 van u zelven voorstellen, noch over
 6 u spreken ; u zelven als den minste
 van allen beschouwen.

7 Gij moet u zelven niet anders
 willen behandelen dan gij hen, wie
 gij waarlijk en met ernst verachting
 toedraagt, behandelen zoudt.

8 Streef er naar om de verachting
 van anderen met geduld en stilzwij-
 gente verdragen, ja zelfs blijde daar-
 vooraan God uwen dank te betuigen.

A. 9. Gij moet willen vernederd
 worden, wel wetende, dat hij, die
 tegen zijnen wil vernederd wordt,
 daarom nog geen nederige is.

B Gij moet oprecht willen verne-
 derd worden wetende, dat de schijn
 van nederigheid niets anders is dan
 hoovaardigheid en huichelarij.

Gij moet *voorzichtig zijn* bij uwe wenschen naar vernedering, opdat gij u niet meer laat vernederen dan past, om niet de noodige hoogachting en den invloed bij uwe ondergeschikten te verliezen.

Word dan nederig, mijn kind, en draag toch vooral zorg, dat niemand in u een verlangen naar heerschappij bespeure.

Bij de magtigen onder de heidenen hoort het te huis anderen te willen overheerschen doch niet bij u.

Neen hij, die de grootste is onder u, zij de dienaar van anderen, zoo zeer, dat hij er niet tegen op zie zelfs hunne voeten te wasschen.

Word dan nederig, mijn kind, wel wetende, dat hoe meer gij u in het binnenste uws harten zult ver-

nederen, gij des te meer in mijne
 achting en liefde en in waarde
 voor den hemel zult stijgen.

Hoe meer gij tot de overtuiging
 komt, dat gij onbeduidend en onver-
 mogend zijt in mijne oogen, des te
 meer zult gij slagen in uwe onder-
 nemingen, die tot mijne glorie ver-
 strekken.

Verneder u gelijk een heilige
 Johannes de Dooper en ik zal uw
 tong scherpen als een zwaard om
 mijne glorie en de deugd te wreken.

Verneder u gelijk een heilige
 Petrus en gij zult menschen vangen,
 dat is: gij zult zielen winnen
 voor mij.

Verneder u en gij zult wonderen
 wrochten in uw leven, gij zult kalm
 en zeker zijn bij uwen dood, gij zult

gekroond worden in de eeuwigheid.

III.

1. De leerling. Ik weet en erken het , o Heer , dat ik toegevend aan mijnen hoogmoed en aan mijne eerezucht, in U een vijand zal vinden.

Ook weet ik , dat de verne-
dering van mij zeiven, de minach-
ting van alle eer en aanzien der
mensen en de erkenning van mij
zelven en al mijne nietigheid de
bron uwer liefde en genade voor
mij zal openen en uw goddelijk
licht over mij zal afroepen.

Geef dan Heer , dat ik al mijne
onbeduidenheid inzie en alles, wat

tot mijne eere strekt, aan U, niets aan mij zelven toeschrijve.

Help mij al mijne ellende te be-
seffen en in den geest van ware
nederigheid uit te roepen: **Mijn God**,
ik schaam mij voor U en durf mijne
oogen tot U niet opslaan.

Geef, dat ik mijne geestelijk ar-
moede erkenne en in 't besef van
het gemis aan al wat waarlijk en
alleen onze hoogachting verdient
verzuchte: **Mijn God**, sla uwe
oogen op mij meewarig neder, want
ik ben behoeftig en arm.

2. O Heer, wie is de mensch
toch wel, dat Gij zijner indachtig
zijt! Ik ben een mensch, een el-
lendig mensch, uit slijk gevormd,
een korten tijd levende op deze
aarde om in dien korten tijd zoo

veel ellenden en behoeften te ondervinden.

Ik ben een mensch , die 't verderf tot vader en moeder , de wormen tot broeders en zusters heeft.

Ik ben een mensch een bloem gelijkend, heden in bloei en schoonheid, straks verwelkt en vertreden; een rook, die vervliegt een schaduw, die verdwijnt.

Ik ben een mensch omkleed met allerlei zwakheden, verstrikt in onwetenschap en duisternissen; geneigd tot het kwade; traag en magteloos tot het goede; als een blad dat door den wind wordt heen en weer bewogen; vol onvolmaaktheden, aanhoudend gekweld door allerlei slechte begeerten en daartegen strijdend en neergebukt en zuch-

tend onder zooveel strijdens tot U klagend: waarom, o Heer, waarom zijt Gij tegen mij, waartoe ben ik mij zelven tot last?

Zulk een mensch ben ik. Wat dan, o Heer, zal U bewegen om op mij uwe oogen te vestigen!

3. Doch, wat mij nog het meeste voor uw aanschijn vernedert, in zonden ben ik ontvangen, en met zonden bragt mij mijne moeder ter wereld.

Gij, o God, hadt den mensch in onschuld geschapen en zie, voor ik ter wereld kwam, had ik reeds mijne onschuld verloren.

En toch hebt Gij medelijden met mij gehad en uw aangezicht niet van mij afgewend. Gij hebt uwe reddende armen naar mij uit-

gestrekt, mij daarin opgevangen bij mijne wedergeboorte in het H. Doopsel en sedert den eersten oogenblik mijns levens niet opgehouden mijn God te zijn. Zoo ben ik uw eigendom geworden, aange-naam en welgevallig in uwe oogen.

O mogt ik in dien staat van on-schuld in het H. Doopsel verworven, zijn gebleven ! Maar ach, naauwelijks leerde ik denken of ik zinde op het kwade ; naauw konde ik eene begeerte vormen of ik verlangde naar het verbodene ; naauwelijks was ik in staat mijne krachten te gebruiken en te handelen, of ik deed wat zondig was en stapelde misdaden op misdaden.

Zie van die stonde zijn de zonden door mij vermenigvuldigd en

talrijker geworden dan de haren van mijn hoofd. Ik heb gezondigd, wat dan te doen, waar mij te bergen voor U, Schepper en bewaker des menschen? Waarheen zal ik vluchten om aan uwe gramschap te ontkomen?

Geheel de redelooze schepping gehoorzaamt getrouw aan uwe wenken. De zon licht met hare stralen, de sterren vonkelen; de aarde brengt voort, wat Gij wilt, het water vloeit, de planten groejen en het dier erkent, op uw bevel, dankbaar zijn meester; ik alleen, heb U niet erkend, ik heb uwe wetten overtreden; ik heb tegen U gezondigd en voor uwe oogen tallooze boosheden bedreven.

4. Teregt sta ik ontzet en ge-

kleurd met schaamte: ja nu heb ik mij aan uwe voeten neergeworpen, o Vader van alle ontferming! Thans kom ik tot U biddend en smeekend om vergeving.

Misschien hebt Gij mij vergiffenis geschonken en ben ik gereinigd; misschien — want ik weet niet of ik haat of liefde waardig ben. Hoe dan mijn God, zoude ik in zulk eene onzekerheid mij durven verheffen en verhoovaardigen?

Ach Heer, wasch mij meer en meer rein van al mijne boosheid en zuiver mij van mijne zonden!

5. Want toch vertrouw ik op U, o mijn God, op U, die de Chananeesche vrouw verhoordet; die den tollenaar bekeerdet; die der zondaresse Magdalena vergiffe-

nis schonkt en haar tot eene heilige maaktet; die medelijden hadt met uw gevallen Apostel Petrus; die zelfs den moordenaar aan 't kruis genade en vergiffenis verleend hebt.

Ja op U vertrouw ik, en blijde en zeker in dat vertrouwen, houd ik het er voor, dat Gij U mijner ontfermd en al mijne misdaden uitgedelgd hebt.

Maar toch indien dit vertrouwen ook al in mij levende is, welke reden zoude ik evenwel kunnen vinden om mij te verhoovaardigen. Komt dat vertrouwen niet van U, zoowel als de vergiffenis mijner zonden? Niet ik, o Heer, maar Gij hebt mij gereinigd; en hoe ook gezuiverd, blijft het even-

wel niet altijd waar , dat ik uit mij zelven een onzuiver een afzigtelijk zondaar ben ?

Of staat het niet vast , dat ik van nieuws in mijne vorige zonde hervallen , ja zelfs in grootere zonden vallen kan , bijaldien uwe genade mij niet staande houdt ? Ach ja , Heer , de beweegreden om mij te vernederen , zij is wel allereerst in mij zelven , in mijn bedorven tot kwaad genegen hart gelegen.

Geef , Heer , dat ik die beweegreden om mij te verootmoedigen meer en meer erkenne en bevroede ; geef , dat ik bij de herinnering aan mijne vroegere levensjaren , in bittere en opregt gemeente zielesmart , en in 't bewustzijn mijner zwakheid en onstandvastigheid ,

mij altijd , altijd voor uw aanschijn vernedere.

6. Maar zie dan ook , O Heer, hoe de duivel mij bekoort en als tarwe zoekt te ziften. Zie, hoe hij mij voor oogen stelt het goede, wat ik deed , de vele en magtige genade , die ik van U ontving.

„Waarom u zoo diep vernederd? Waarom niet meer met bewustzijn van hetgeen gij zijt en kunt en met zelfvertrouwen voortgewandeld? Waarom altijd zoo bezorgd en bevreesd voor de zonde en de vele gelegenheden? Waarom altijd door de herinnering uwer mislagen en feilen de schaamte en 't bewustzijn uwer schandelijke zwakheid levend gehouden?” Zoo, mijn God , fluistert hij mij in.

„Heeft God u niet hoog verheven en met genaden overladen, zijt gij niet meer verheven dan anderen en sterker in de deugd? Is de doodzonde u geen gruwel en vreest gij niet een enkele vrijwillige dagelijksche zonde te bedrijven? Waarom dan immer zoo angstig op uwe hoede? Kunnen anderen niet een voorbeeld nemen aan uw gedrag, aan uwe deugd — waarom dan altijd de vernedering, de minachting, de vergetelheid gezocht terwijl uwe tegenwoordigheid en uw optreden in de wereld ten goede konde leiden? Waarom zoo waakzaam en zoo bekommerd voor de toekomst, steeds vooruitziende, steeds bezorgd; lacht u de zaligheid niet toe? zult gij niet eenmaal

schitteren als een ster in de rijen der hemelingen?

Gij doet immers wat God van u wil, gij zijt dus in zijne vriendschap. Gij valt immers niet zoo ligtelijk in doodzonde, immers daartoe moet gij 't kwaad met kennis en vrijen wil begeeren. Gij moet de godsvrucht niet overdrijven. Zie hoe anderen, die toch ook deugdzaam schijnen zich veel meer veroorlooven. — Waarom gij niet, die het geloof hebt bewaard en levend houdt, die God zoo vurig bemint en wie de kroon der gerechtigheid is weggelegd?" Heer mijn God, zoo spreekt de duivel tot mij.

Zoo toont hij zich als een engel des lichts om mij te misleiden en

overmoedig en hoovaardig te maken. Doch gevloekt zij hij, de geest der duisternis — niet naar hem maar naar U, o God, zal ik luisteren.

Ik weet het, Heer, wanneer Gij mij ter verantwoording roepen en uwe barmhartigheid niet zoudt laten gelden, dat mijne daden veel-
eer straf dan, gelijk ik vermeen, belooning waardig zouden zijn.

Ik weet, dat naarmate uwe gaven grooter zijn, ook mijne verantwoording grooter wordt, en ik mij dus regtens meer moet vernederen en bereidvaardiger wezen moet om U te dienen, naarmate de grootte uwer gaven en genade mij ook grootere verpligtingen jegens U oplegt.

Ach Heer, mogt ik niet zoo dikwerf reeds uwe genadegaven misbruikt of onbenut gelaten hebben ! Mogt ik beter geluisterd hebben naar zoo vele inspraken ! uwe gunsten o Heer , uwe gaven bieden mij voorwaar geene beweegredenen aan om mij te verhoovaardigen, wel echter om mij te vernederen.

Verre zij 't dan van mij op iets anders groot te gaan tenzij op mijne zwakheden , opdat uwe kracht in mij verblijve.

Geef , o Heer , dat ik altijd mij zelve minachte, dat ik altijd wensche voor anderen onbekend en vergeten te leven en voor niets gewaardeerd te worden.

*cap. 28. Men
vrij. 249*

IV.

1. Jesus. Voorwaar, voorwaar, dit zeg ik u, mijn kind, die zijn leven bemint, zal het verliezen, en wie het op aarde haat, zal het behouden in eeuwigheid. En wilt gij weten waarom? Luister dan, mijn kind, en tracht hetgeen ik u ga zeggen, wel te begrijpen.

Het leven, waarvan ik spreek, is niet uw geest of uwe ziel, maar uw tijdelijk lichamelijk leven.

Welnu, mijn kind, als gij dit leven liefhebt, dan verliest gij het; doch indien gij dit leven haat, dan zult gij het behouden.

Want indien gij dit leven bemint, dan zult gij geheel uwen levenswandel overeenkomstig die

liefde inrigten en wanneer gij dat doet, dan zult gij sterven.

Wanneer gij echter dit leven haat, en uw geest de daden en de uitingen van dit leven tracht te versterven; en indien uw geest de werken uws vleesches zal hebben verstorven dan zult gij leven.

2. Misschien vat gij dit geheim nog niet mijn kind. Leen daarom een oplettend oor aan mijne woorden.

Gij weet, dat de begeerten uws ligchaams geheel en al in strijd zijn met de wetten en voorschriften, die ik u heb gegeven.

Immersgij weet, dat uw ligchaam en uw bedorven natuur den hoogmoed, de geldzucht, de wulpsheid, den nijd, de onmatigheid en de

traagheid aanprijzen ; terwijl ik u de nederigheid, deregtvaardigheid, de verachting van aardschen rijkdom , de naastenliefde , de zuiverheid , de matigheid en werkzaamheid heb geboden.

Gij weet , dat uw vleesch naar tijdelijke weelde en vadsige rust verlangt; terwijl ik u gebied de versterving en de boetvaardigheid te beoefenen .

Wanneer gij nu uw ligchaam bemint en de begeerten des vleesch es voldoening schenkt , dan doet gij het kwade , wat u verboden is en niet het goede , wat ik u heb voorgeschreven en aldus verliest gij met uw ligchaam ook uwe ziel.

3. Gij zult welligt denken, mijn kind, ik weet, dat ik de liefde des

vleesch en al het tijdelijke matigen moet en niet dulden mag, dat mijne begeerten de heilige perken te buiten gaan ; dat het dus noodzakelijk is om alle ongeregelde neigingen te beheerschen en te onderdrukken. Doch dit kan ik wel zonder nog mij zelven te haten.

Gij dwaalt, mijn kind , want niemand kan twee heeren dienen ; noodzakelijk moet hij den een haten en den ander beminnen ; of den eerste believen en den laatste verachten.

En daar nu de geest begeert tegen het vleesch en het vleesch op zijne beurt verlangens koestert geheel in strijd met den geest ; kan het niet anders of gij moet den eerste of het laatste de voorkeur

schenken , of het een of het ander haat toedragen. En ook hiervan wil ik u , mijn kind , de oorzaak begrijpelijk maken.

Indien gij den geest wilt gehoorzamen, dan zijt gij genoodzaakt u te wapenen en te strijden tegen het vleesch, dat juist aan uwen geest lagen legt.

't Kan niet anders, dan moet uw leven een voortdurende worsteling zijn tegen het vleesch , wel te verstaan zoolang gij hier op aarde zijt.

Doch als gij nu aan de begeerten des vleesches boven die des geestes de voorkeur geeft, zeg mij hoe wilt gij u dan wel wapenen en strijden tegen het vleesch, dat gij lief hebt?

Zeker wordt er toch niemand gevonden, die tegen zijn besten vriend den strijd zal willen voeren. En mogt ook iemand tot zoo iets genoodzaakt worden, dan zal hij veinzen te strijden maar niet in waarheid naar overwinning streven en haar dus ook niet behalen.

Doch indien hij strijd voert tegen iemand, wien hij haat toedraagt en als zijn grootsten vijand beschouwt, dan zal hij gretig naar de wapenen grijpen, strijdlustig aanvallen, kampen en overwinnen.

Ziet gij dan wel, mijn kind, dat om over uw weerspannig vleesch te zegevieren, u geen andere weg open staat dan een strijd, die in haat tegen hetzelfde zijn voedsel, zijn steun en volharding vindt.

Weet dus wel, dat gij over uw vleesch niet kunt zegepralen dan door het te haten.

4. Nu zult gij andermaal zeggen, mijn kind, wie is er in staat zijn ligchaam, zijn vleesch zulk een haat toe te dragen? En bijgevolg, wie kan dan over hetzelfde zegevier en zalig worden?

O mijn kind, 't is wel waar, dat is niet gemakkelijk, dat is niet het werk van één dag, voorzeker dat is geen kinderspel.

Wat meer is, dat is den mensch onmogelijk, doch met mij, wien alles mogelijk is, zult gij slagen.

Wilt gij dat kostbaar geschenk van haat tegen uw vleesch verwerpen, o mijn kind, rigt dan uwe armen smeeënd tot mij. Verhef uwe

gebeden tot God, die in den hemel woont, zend uwe smeekingen voor mijn aanschijn als de geur van wierook.

Zeg, mijn kind, met vurige begeerte : Heer, ik weet het, Gij wilt mijne heiligwording. Verleen mij dan de genade wier noodzakelijkheid Gij mij zoo duidelijk hebt aangetoond, opdat ik brande van haat en afkeer jegens mijn ligchaam, jegens mijn vleesch, dat mij met zooveel geweld en zoo dikwerf tot de zonde en ten verderve lokt.

Neig, goede God, uw oor tot mijne smeeking en verhoor mij : want daartoe ben ik in waarheid te zwak, ja ten eenemale magteloos.

Verhoor mij, want ik heb uwe

genade noodig en groote en bijzondere genade noodig.

Geef mij, ik smeeek het U, de kracht om alle liefde en verkleefdheid jegens mijn bederfelijk ligchaam af te leggen. Geef, dat ik mijnen geest van hetzelfde vrij make.

Dat ik uwent wille mijn ligchaam niet ontzie, niet spare gelijk Gij om mijnent wille uw eigen Zoon niet gespaard hebt; opdat ik voortaan alleen voor U moge leven.

Mijn kind, zoo moet gij bidden, en gij zult verhoord worden.

5. Om die afgekeerdheid jegens het ligchaam en zijn lusten in u meer aan te kweeken, moet ge dikwerf de ellende en de bedorvenheid er van overwegen.

Gij moet dikwijls nadenken hoe

verachtelijk de oorsprong van dat ligchaam is wijl het gevormd werd uit slijk; hoe gebrekkig en behoeftig zijn bestaan, hoe kort zijn duur, hoe afzigtelijk zijn einde en ontbinding is.

Gij moet overwegen aan hoeveel ziekten en gevaren dat ligchaam onderworpen is; hoe het ten kwade neigt en vol weerzin of lusteloosheid is voor het goede.

Denk eens na, dat er geen daad gepleegd werd hoe snood en zondig ook, waarvan het niet als oorzaak of als werktuig diende.

Er is geen soort van zonde, waartoe dat ligchaam u niet verleidt, bijaldien gij zijn verlangens inwilligt. Bijgevolg gaat gij met dat ligchaam ten eeuwigen ver-

derve bijaldien' gij het niet kruisigt en onder bedwang houdt.

O mijn kind ! hoe is 't mogelijk uw vleesch , uw ligchaam te be-
minnen, dat de bron is van zoo
veel zonden , kwalen en straffen !

6. Neen grijp veeleer het zwaard
des geestes en strijd tegen dien ver-
derflijken en afschuwlijksten vijand.

Slaat dat ligchaam aan het kruis,
hecht het vast aan het schandhout,
waaraan Christus uw Verlosser het
leven liet ; rust niet voor en aleer
gij door de versterving en kastij-
ding van uw ligchaam met uwen
gekruisten Jezus gestorven zijt.

Zoo zult gij de zwakheden en be-
geerten des vleesches overwinnen
en verdelgen opdat het eenmaal met
Christus in heerlijkheid verrijze.

verachtelijk de oorsprong van dat ligchaam is wijl het gevormd werd uit slijk; hoe gebrekkig en behoeftig zijn bestaan, hoe kort zijn duur, hoe afzigtelijk zijn einde en ontbinding is.

Gij moet overwegen aan hoeveel ziekten en gevaren dat ligchaam onderworpen is; hoe het ten kwade neigt en vol weerzin of lusteloosheid is voor het goede.

Denk eens na, dat er geen daad gepleegd werd hoe snood en zondig ook, waarvan het niet als oorzaak of als werktuig diende.

Er is geen soort van zonde, waartoe dat ligchaam u niet verleidt, bijaldien gij zijn verlangens inwilligt. Bijgevolg gaat gij met dat ligchaam ten eeuwigen ver-

derve bijaldien' gij het niet kruisigt en onder bedwang houdt.

O mijn kind ! hoe is 't mogelijk uw vleesch , uw ligchaam te be-
minnen, dat de bron is van zoo
veel zonden , kwalen en straffen !

6. Neen grijp veeleer het zwaard
des geestes en strijd tegen dien ver-
derflijken en afschuwlijksten vijand.

Slaat dat ligchaam aan het kruis,
hecht het vast aan het schandhout,
waaraan Christus uw Verlosser het
leven liet ; rust niet voor en aleer
gij door de versterving en kastij-
ding van uw ligchaam met uwen
gekreusten Jezus gestorven zijt.

Zoo zult gij de zwakheden en be-
geerten des vleesches overwinnen
en verdelgen opdat het eenmaal met
Christus in heerlijkheid verrijze.

Zeer zeker moet gij behalve het gebed en de overweging van de ellende uws ligchaams ook de versterving des vleesches beoefenen , om uwen geest te behouden.

Den diens knecht past voedsel , tuchten arbeid zoo luidende woorden des H Geestes.

De dienstknecht uws geestes, namelijk uw ligchaam moet *passend voedsel* hebben ; dat is : wanneer uw ligchaam honger heeft, geeft het te eten ; heeft het dorst , geeft het te drinken , maar gelijk gij aan uwen grootsten vijand geven zoudt ; niet meer dus dan noodig is. Weiger zooveel mogelijk alle lekkernij het ware te wenschen , dat gij het slechts bitter en onsmakelijk voedsel kondet geven !

Uw ligchaam, de dienstknecht uws geestes zij aan *tucht* gebonden, dat wil zeggen gij moet uwen mond, uwe ooren, uwe oogen en uwe overige zintuigen gestreng be- teugelen; ja zelfs door de een of andere kastijding uwe misstappen trachten af te boeten en uwe feilen te verbeteren.

Volg echter, mijn kind, die schijn-godvruchtigen niet na, die om zich zelven te bevredigen met eene ongepaste verwoedheid hun ligchaam geeselen en uitmergelen. Want zoo min als de beoefening der volmaaktheid wil, dat gij in de voeding uws ligchaams de voldoening uwer zinnelijkheid gaat zoeken, evenmin wil zij, dat gij door eene overdrevene en eigenzinnige

versterving of kastijding des lichaams uwe krachten zult ondermijnen.

Niet voor een ieder is deze uiterlijke versterving, die vooral in de onthouding van voedsel of in vrijwillige kastijding bestaat, nuttig of aan te raden. *Te veel of te weinig* zijn twee uitersten, waartoe uw bedorven hart, uwe eigenliefde en niet het minst de duivel u tracht voort te drijven en welke gij dus met zorg moet vermijden wijl de deugd in het midden ligt. Immers gelijk het ligchaam, dat al te veel doorvoed is, niet gedragen kan worden door de ziel, zoo zal ook de ziel niet genoegzaam gesteund en beschut worden door een ligchaam, dat buitenmate verzwakt en uitge-

mergeld is. Ook moet gij u in deze niet beroepen op hetgeen de Heiligen deden , op de onthouding en den langen vasten , op de lichamelijke kastijding welke zij zich bij dag en nacht getroostten , maar u veeleer meer overtuigen en van het blijvend bewustzijn doordringen , dat gij nog geen heilige zijt , in tegendeel nog maar een beginnende, een strever zijt naar heilichheid , die bijgevolg den raad en de teregtwijzing van uwengeestelijken leidsman noodig hebt en gehoorzaam volgen moet om binnen de perken te blijven en niet misleiden het offer te worden uwer eigenliefde , die maar al te dikwerf zich werpt op uiterlijkheden en den akker der innerlijke verster-

ving, die meer vruchten belooft en rijkere kansen biedt, onbewerkt laat liggen 1).

Eindelijk laat uw ligchaam, de dienstknecht uws geestes, arbeiden; dat wil zeggen: zijt werkzaam en voortdurend met den een of anderen nuttigen arbeid bezig, opdat de duivel, wanneer hij komt om u tot het kwade te bekoren, u nooit in ledigheid vinde.

Voorwaar, mijn kind, indien gij den lediggang vlugt, dan zult gij u beschutten tegen vele zonden.

Ziedaar de wijze om het vleesch dienstbaar te maken aan uwen geest. O wil dit overwegen en in

1) Men leze hier ter verklaring. *Le guide de la vraie piété au milieu du monde*, van den Eerw. P. Huguet. p. 294 315.

toepassing brengen opdat gij, na met moed begonnen en reeds deugden verworven te hebben, na zelfs anderen door woord en voorbeeld de volmaaktheid als het eenigst goed aangepredikt te hebben, zelf ten laatste niet verloren gaat.

Moed gevat, mijn kind, is het geen waarheid, dat allen, die in het strijdperk loopen, zich onthouden van al datgene, wat hun de overwinning ontrooven of bemoeijelijken kan?

Welnu zij strijden voor een vergankelijke kroon, gij echter dingt naar laauweren, die niet verwelken of verderven in eeuwigheid.

7. Eindelijk, mijn kind, moet gij nog, om de kostbare lessen

die ik u gegeven heb, des te gemakkelijker in beoefening te brengen, dikwijls uwe oogen vestigen op mij, uwen Verlosser en Zaligmaker.

Zie eens hoe ik nauwelijks geboren reeds lijd in de harde schamele kribbe; acht dagen later onderging ik de smarten der besnijdenis en weinig later moest ik in alle ontbering naar Egypte vlugten.

Zie eens hoe armelijk mijn verblijf en mijne voeding is in de ouderlijke woning te Nazareth. Ik vond geen plekje om mijn hoofd ter ruste te leggen; gedurende veertig dagen en nachten was ik vastende in de woestijn.

Zie eens, gedurende mijn lijden word ik gebonden, gegeeseld met doornen gekroond, geslagen, ver-

treden , verpletterd onder mijn kruis .

Zie eens ik word aan het kruis genageld , gelaafd met gal en azijn ; daar geef ik te midden zoo veler ligchaams en zielesmartendengeest . Zie dan mijn kind , hoe ik mijn ligchaam haat heb toegedragen .

8. O mijn kind ! indien ik mijn ligchaam niet ontzien heb , maar het in zulk eene mate der versterking prijs gaf om uwentwille ; indien ik met zooveel geduldige liefde de straffen uwer zonden daarin heb willen dragen ; ach , dan moogt gij ten minste wel door de versterking uwer zinnen voltoojen , wat in u aan mijn lijden nog ontbreekt .

Kunt gij u zelven niet kastijden ,

tracht dan ten minste met geduld te lijden, wat ik in mijne ontferming u ter kastijding overzend.

Zijt geduldig in ziekte, verdraag uwe smarten, duld de tegenspoe-den, blijf gelaten bij het verlies van tijdelijke goederen.

Verdraag beleedigingen en lasteringen, lijd geduldig de vervolging, blijf geduldig bij al de moeilijkheden, die gij in de vervulling uwer beroepsbezigheden moogt ondervinden.

Kunt gij uw ligchaam niet zulk een haat toedragen, dat gij het met mij geheel en al in den dood begraaft; voed ten minste zulk een afgekeerdheid jegens uw ligchaam dat gij het dwingt en noodzaakt, altijd aan mijne wetten, voorschrif-

ten en verlangens volmaakt onderworpen te zijn.

Schep moed mijn kind , het rijk der hemelen lijdt geweld en zij die zich inspanning getroosten , zullen het veroveren.

V.

1. J e s u s. Mijn kind , gij hebt den H. Geest ontvangen opdat gij kracht zoudet bezitten. Zijt dan niet kleingeestig.

Wees sterk en wil niet angstvallig vreezen. Zijt sterk in den strijd en vecht met mannenmoed.

Hoe zwak gij overigens ook zijn moogt , onthoudt het wel , dat ik u uitgekozen heb om groote dingen te verrigten.

Hoe sterk uwe hartstogten, hoe hardnekkig uwe bestrijders ook mogen wezen — weet wel, datik nog grooter sterkte en meer volharding bezit en gaarne aan u geven wil.

Mogt ook geheel de wereld tegen u ten strijde trekken, wil daarom niet vreezen. Ik, die de wereld overwonnen heb, ik ben met u als een krachtig strijder, zoo zullen uwe vijanden nederstorten en niets tegen u vermogen.

2. Welaan, mijn kind, gij zijt nu eenmaal door mij uitverkoren om uwe ziel zalig te maken en naar volmaaktheid te streven, wil daarom zoo min mijne voorschriften en geboden vergeten als mijne belofte wantrouwen.

Onderzoek met ijver, welke harts-
togten in u schuilen, welke gevaren
en gelegenheden gij moet vlugten,
wat goeds gij kunt verrigten; en
als gij met ernst en voorzigtigheid
hebt nagegaan, welke middelen
gij daartoe moogt gebruiken, dan
met moed opgestaan en gehan-
deld.

Zeg aan hen, die u willen weer-
houden en het kwade van u eischen:
ik moet God meer gehoorzamen
dan de menschen.

Zeg aan hen, die u met een hui-
chelachtigen schijn van deugd,
van overdrijving beschuldigen —
wee de gepleisterde graven — God
zal ze slaan en de schoone zerken
opligten.

Wat u betreft: bestrijd in u den

hoogmoed ; het onmatig verlangen naar 't bezit van geld of goed ; de gierigheid ; vlugt den verpestenden omgang der onzuiveren.

Leg af alle afgekeerdheid , haat en vijandschap en roei door uwe verzoenende woorden haar ook in anderen uit. Leg af alle opvliegendheid — leert beleedigingen verdragen.

Onthoud u van gezelschappen en bijeenkomsten, waar de zedigheid gevaar loopt. Onthoud u van ligginnige zangen , bewaar uw tong voor kwaadspreken , voor dubbeltinnigheden , voor verwenschingen en vloeken hoe onbeduidend ook.

3. O zeker , zoo doende zult gij u vele vijanden maken. Zeker

zal de duivel bekoringen en haterijheden en vervolgingen tegen u verwekken.

Dit mijn kind , zoudt gij kunnen voorkomen , door te doen wat de wereld of de duivel van u vraagt — maar zoudt gij dan wel mijn kind, zoudt gij dan wel een dienaar en vriend van Christus zijn ?

Ach onthoud het wel , dat ik , die uw Heer en meester ben, niet den vrede maar het zwaard op de wereld ben komen brengen.

Draal en weifel dan niet , laat de armen niet moedeloos zakken , neen grijp het zwaard des geestes en spaar u zelven niet om de wereld of den duivel te believeu.

En als de wereld u uitstoot uit hare achting , uit hare kringen ,

als deze en gene en velen alle kwaads van u zeggen en u lasteren, vrees niet — verlaten en schijnbaar alleen in de wereld, zijt gij toch niet alleen, want met mijne liefde, levend in mijne vriendschap, de heiligmakende genade, ben ik aan uw zijde.

4. Mijn kind, met mij, die u versterkt, vermoogt gij alles.

Petrus, mijn Apostel, aan zich zelfven overgelaten, verloochende mij op het woord van eene dienstmaagd — maar Petrus door mij geholpen, leed en stierf moedig aan een kruis.

Wil dus niet vreezen. Wil niet zeggen: ik ben een zwak mensch, hoe zal ik dit alles doen, hoe alles verdragen.

Weet het wel mijn kind, niet
gij zult het zijn, die handelt en
lijdt maar mijn Geest zal u doen
lijden en verdragen in u.

De leerling. Welnu dan o,
Heer, dan zal ik getrouw blijven
en liever mijn leven wagen dan
uwe vriendschap en uwe heiligma-
kende genade.

Ik weet Heer, dat Gij niet het
onmogelijke gebiedt maar geboden
gevende ook hulp schenkt, opdat
wij zouden kunnen volbrengen,
wat gij ons geboden hebt.

Gij hebt beloofd o Heer en uwe
belofte zult Gij houden; Gij zult
uwe oogen bezorgd op mij geves-
tigd houden en u haasten ter mij-
ner hulpe.

Ik weet in wien ik geloof en ik

ben dus zeker : indien ik slechts de pligten , die Gij , o God , mij in mijnen stand en in mijne roeping , hebt opgelegd , vervul , dan heb ik niets kwaads te vreezen omdat Gij dan met mij zijt.

Ach Heer , ik die reeds zooveel gewone en buitengewone genade van u ontving , ik die u leerde kennen beter dan anderen , ik mag wel met meer getrouwheid en moed , liefde en volharding , strijden en lijden om u dankbaar te zijn door mijne wederliefde en door een heilig leven.

5. J e s u s. Ja , mijn kind , zoo is 't. Schep moed ! Wil niet altijd het kwade duchten noch vol angstige zorgen voor de toekomst hier beneden of hierboven ,

steeds in vrees en gejaagdheid leven.

Wil ook niet ontevreden worden over uwen toestand, of over u zelven al mogt gij ook het ongeluk hebben op den weg der deugd te vallen. Ach, mijn kind, verder u dan en leer u daaruit des te meer tot mij te wenden, des te vuriger mij te smeeken en, u zelven meer verachtend, meer op mij te vertrouwen; sta haastig op — en nader vol medelijden jegens uw bedorven hart, maar vol ootmoedige schaamte en vol droefheid, wijl gij mij uw eenigst waren vriend en vader gekrenkt hebt, nader spoedig tot mij den barmhartigen Samaritaan om in het H. Sacrament der Biecht uwe wonden

te reinigen , te balsemen en te verbinden.

O begin dan met nieuwen moed zie noch ter regter noch ter linker zijde. Vergeet het verleden. Wil slechts een boetvaardige rouwmoe- dige herinnering daaraan bewaren.

Tracht door een heilig leven , door meer goede werken , door belanglooze liefde jegens mij het verledene te herstellen.

Mijn kind , ik weet wie gij zijt , ik ken uw zwakheden en uw onbeduidendheid doch ik ben zoo ras tevreden — mits gij het goed meent — mits gij mij uw hart, hoe klein, hoe nietig dan ook , geheel en onverdeeld toewijdt.

Vlugt dan na uwe misslagen met meer naauwgezetheid de we-

reld en de gelegenheden , ja zelfs den schijn van zonden. Eene gedachte beheersche in u alle anderen , ééne gedachte zoo weinig gekend — en toch zoo waar ; zoo weinig tot bewustzijn gebragt en toch van zulk een verreikenden invloed op alle uwe daden en gedachten ; niet den menschen , niet der wereld maar aan God zal ik eens rekenschap geven. Eens sta ik voor God, alleen ! Ik alleen — voor God mijn eenig regter. — Dáár spreekt geen mensch mij vrij, daar zal geen wereldsche invloed het vonnis des Heeren kunnen wijzigen.

Mijn kind , begrijpt gij al den omvang van die gedachte ; eens — misschien weldra, staat gij alleen

om geoordeeld te worden door God alleen?

Wat deert het u dan : wat de menschen van u denken — wat zij van u zeggen; of ze uwe deugd en volharding prijzen of haten? Ach, bekommer u toch om het oordeel der menschen niet maar ga te rade met mijne wet, met de liefde, die ik u zoo belangloos toonde ga te rade met uwen geestelijken leider, die bij u mijne plaats bekleedt en handel dan, zonder u om de menschen en de wereld te bekommeren. Weet het wel zij allen sterven, zij allen gaan voort om te naderen voor mijnen regerstool.

Mijn kind, zijt dan voorzigtig in uwen handel en wandel maar

vlugt en verfoei die voorzigtigheid die des vleesch is . die den mensch, uwe hartstogten, der wereld zoekt te behagen maar die aan mij uwen God vijandig is.

VI. *cap. 66.*

1. **Jesus.** Vervul de pligten uwer betrekking met zachtmoedigheid, zijt zachtmoedig in alles en jegens allen en ook voor u zelven. Ik ben het Lam Gods, welnu dan wees gij dan als mijn leerling zoo zachtmoedig als een lam, uwen Meester gelijkend.

Zie eens, mijn kind, mijne Apostelen zond ik als lammeren te midden der wolven; zooals ik door de zachtmoedigheid eens lams, dat geslagt wordt, den dood en de hel

had overwonnen , zoo overwonnen
mijne Apostelen door hunne zacht-
moedigheid de wereld.

Eveneens zult gij de harten
uwer medemenschen winnen voor
mij, voor godsdienst en deugd door
de zachtmoedigheid.

Zijt daarom altijd kalm te moe-
de en evenzeer voor de rijken als
voor de armen voor den liefstallige
en beschaafde als voor den opge-
voede te genaken. Geef raad en
hulp zonder aanzien van persoon
en behandel ook den lastigste niet
gestreng maar met voorkomend-
heid.

Mijn kind , ik stiet niemand te-
rug — voor allen en voor een ieder
stonden mijne armen open. Ik
liet de kleine kinderen tot mij ko-

men ; ik leerde met geduld de menigte, die woest en lastig mij overal volgde ; ik troostte de armen en bedroefden — ik bezocht de zieken en schonk hun genezing — ja mijn kind , zelfs de omhelzing eens verraders heb ik mij laten welgevallen.

2. Leer dan van mij de zachtmoedigheid , de nederigheid , de zedigheid , de voorzigtigheid en het geduld.

Toon aan niemand een stuursch gelaat , zijt voor niemand strenger in uwe blikken dan noodig is. Spreek geen harde woorden ; krenk den bekommerde niet door een scherp antwoord , word niet toornig op hem , die u beledigt ; wil uwen vijand terstond en van

harte vergeven; overwin aldus het kwade door het goede.

Verdraag alles; krenk niemand wacht u voor twist, voor spot of hekelende schertswoorden.

Wees gehoorzaam aan uwe oversten met bereidvaardigheid en trouw, laat nimmer in uw hart eenig verzet of weerzin tegen hunne bevelen sluipen. Een dienaar Gods — een mijner leerlingen en kinderen, kent geen verzet, kent geen weerzin; hij meent in alles mijnen wil, mijne beschikkingen te raden. Hij is als slijk in de hand des pottenbakkers — hem komt nooit op de lippen; waarom overkomt dat mij — waarom moet ik dat doen? — Waarom handelt men zoo met mij?

3. Mijn kind , bewonder eens de zachtmoedigheid van een heiligen Martinus en tracht Hem na te volgen. Niemand zag hem ooit toornig , niemand zag hem ooit gemelijk en onplezierig evenmin uitgelaten of ijdel luidruchtig lachen. Altijd was Hij dezelfde, altijd lag er eene zelfde hemelsche vreugde en eenstemmigheid over zijn ge-
laat verspreid.

Zoo verre had Hij het in 't geduld gebragt , dat hij zelfs de beledigingen van de laagste en geringste menschen verdroeg . hij ontvlugtte hen niet, evenmin stiet hij hen van zich terug of weigerde hij hun zijne liefde.

Nooit had hij iets anders in den mond dan Christus, noch iets anders

in zijn hart dan godsvrucht , vrede en medelijden jegens anderen. Dikwerf weende hij over de zonde van hen , die hem kwalijk toespraken en lasterden.

Of vestig uwe aandacht op den H. Franciscus van Sales; die zoet en lieflijk werd voor een ieder om allen voor Christus te winnen. Mijn kind, vestig uwe aandacht op de Heiligen en volg hen na.

4. Wil uit het gezegde echter niet besluiten , dat gij alle kwaad maar moet veroorloven. Neen dan vooral als gij anderen , hetzij kinderen of dienstboden onder uw opzicht hebt , zult gij verplicht zijn te berispen , te vermanen en soms met gestrengheid naar verbetering te streven.

Zorg echter niet in dien zin zachtmoedig te zijn dat het gezag of uw pligt er schade onder lijdt. doch zorg tevens eene gestrengheid te vermijden, die u de zachtmoedigheid in toegevendheid doet verliezen.

Vereenig beiden, de zachtmoedigheid en de tucht, zoo, dat gij noch door een valsch medelijden komt tot eene gevaarlijke toegevendheid die mij mishaagt; noch door gebrek aan zachtzinnigheid hard en krenkend wordt ook voor den minste uwer broederen.

5. De leerling. Ach Heer, Gij die de goedigheid en zachtzinnigheid zelve zijt, hoe beminnelijk en toch hoe ontzagwekkend zijt Gij tevens.

Ach toon mij uw wezen, laat mij zien de grootmoedigheid die zetelt op uw gelaat, de zacht verwijtende goedigheid en vergevensgezindheid die straalt uit uwe oogen. Leer mij die bedaardheid, die zedigheid en voorzigtigheid, die Gij in uwe menschheid een ieder toonedet. Leer mij bovenal de onuitputtelijke liefde uws harten.

Zweef steeds voor mijne oogen oneindig goede, oneindig liefde waardig, oneindig zachtzinnige, oneindig heilige God en Zaligmaker en verleen mij de genade, de wijsheid en kracht om U na te volgen.

VII.

1. J e s u s. Mijn kind, het zal wel

cap 6
dus de
al. is er
by genade

gebeuren . en de duivel verlangt niets anders , dat gij in de beoefening der nederigheid en zachtmoedigheid moedeloos wordt. Voor mensche-lijke kracht is het ook te zwaar om altijd zichzelf als den gering-
ste te beschouwen , zich van alles te onthechten , alles te dragen en alles te lijden. Daarom , mijn kind , wijs ik u op mijn voorbeeld. Dat voor oogen houdend en mij de krachten vragend , die uw bedorven menschelijk hart ontbreken , zult gij kunnen volharden en beloond en gekroond worden in het rijk mijner eindelooze vreugde.

Ik zeg u dan , mijn kind , ik moest wel lijden om daardoor in het rijk mijner glorie binnen te gaan.

Daarom was ik altijd voorbereid op het lijden ; daarom verkeerde ik in armoede en ellende van mijn jeugd af ; daarom ben ik de man van smarten wetend , wat lijden is.

Ook gij , mijn kind , moet door vele smarten en wederwaardigheden mijn rijk binnentreden.

Juist daarom heb ik u tijdens mijn leven op aarde toegeroepen : Die mij wil navolgen — hij neme zijn kruis op.

Waarlijk , mijn kind , op het kruis komt ten laatste alles neer. En ware er iets beter geweest dan het kruis om ter zaligheid te streven, o zeker , ik die zoo zeer uwe zaligheid wil , zou het u door mijne woorden geleerd en door mijne daden aangetoond hebben.

Bijgevolg is het voor u, om aan eene noodlottige moedeloosheid te ontkomen, volstrekt noodzakelijk geduld te oefenen, om alzoo volhardend te blijven in de vervulling van den wil mijns Vaders, en de u toegezegde belooning te ontvangen.

Gewapend dus met het geduld moet gij den strijd der volmaaktheid, den strijd om de aangewezen deugden te verkrijgen, te gemeet treden en uithouden.

2. Gij zijt Christen, daarom zeg ik u, neem het schild des gedulds, en draag het immer bij u. Want het leven eens Christen, wanneer het een leven overeenkomstig het Evangelie heeten zal, is eene kruisdraging en een martelaarschap.

Maar mijn kind gij wilt streven naar hooger deugd, gij wilt nog in hoogere mate Christen zijn en zoo-veel mogelijk op mij gelyken — o dan zeg ik u het geduld is voor u noodzakelijk.

Zeg mij hoe wilt gij zonder het geduld stand houden in bekoringen zoo veelvuldig en zoo hevig hoe de wereld, uwe hartstogten en gebreken bestrijden, hoe volharden schoon allen u om uwe deugd bespotten en verachten?

Zonder het geduld zult gij weldra den moed laten zinken en stil staan op de weg der volmaaktheid. Zonder het geduld zal weldra uw ijver verflauwen uw inspanning verminderen. Zonder het geduld zult gij wel de hand slaan aan

den ploeg maar spoedig omzien ,
en den akker uws harten onbe-
bouwd laten en bij gevolg onge-
schikt worden voor het rijk van God.

3. Door het geduld echter zult
gij aan mij, uwen gekruisten leer-
meester en uw voorbeeld, gelijkend
worden. Door het geduld zult
gij steeds onderworpen blijven
aan mijnen heiligen wil en tevre-
den zijn met mijn wijze ondoor-
grondelijke beschikkingen. Ge-
wapend met het geduld, zult gij
kracht genoeg hebben om altijd te
doen , wat mij behagelijk is.

Daardoor zult gij vele zonden
van uw vorig leven afboeten daar
door zult gij sterk en bestand wor-
den tegen vele bekoringen.

Daardoor zult gij opgewassen

zijn tegen het menschelijk opzigt tegen de afkeuring en de bespotteling der wereld. Want mogen de boozen ook al om u lagchen, het zal u niet verlegen maken, mogen ze u ook lagen leggen en u openlijk bestrijden, gij zult hen onverschrokken in de oogen zien.

4. O, mijn kind, onthoud het toch, geene wederwaardigheden kunnen u treffen als ik het niet veroorloof en ze u niet overzend.

Wat u dus overkomt, neem het aan en verdraag het met geduld, als zaagt gij uwen hemelschen Vader u met eigen hand kastijden.

Wel zal uw zwakke natuur de smart gevoelen en zuchten en weenen, dat is menschelijk en het gevoel kunt gij niet wegwerpen — maar

die smart te gevoelen is ook geen zonden — doch wil niet morren wil niet ontevreden worden wijl u dit of dat overkomt.

Neen, mijn kind, maar tracht een heilige onverschilligheid in u op te wekken, een heilige onverschilligheid, waardoor gij, na uw best gedaan te hebben alles aan mij overlaat en met algeheele onderwerping aan mijnen wil niet meer naar voorspoed verlangt dan naar tegenspoed, rijkdom en overvloed niet meer waardeert dan armoede en kommer; de gezondheid niet meer begeert dan ziekte, den vrede niet meer dan de vervolging. Eene heilige onverschilligheid, die in alles tot laatste woord heeft: Heer ik ben bereid, doe wat Gij wilt.

Wilt gij echter volmaakt zijn en meer op mij gelijken — lijd dan met vreugde, met blijdschap dan vooral, wanneer gij door bekoringen gekweld wordt: wel wetende dat de beproeving in u het geduld aankweekt en het geduld u tot hooger deugd en belooning voert. Wel wetende, dat naarmate gij hier op aarde meer zult geleden hebben om mij te behagen, gij dan ook te zekerder zult zijn, deel te hebben aan mijn rijk en glorie.

5. Mijn kind, ziedaar den waren weg, die ten leven leidt; ziedaar de poort, waardoor gij het hemelsch Jerusalem kunt binnengaan. Zeg niet: te smal is die weg, te eng die poort en hard zijn

die woorden; want, mijn kind, harder, verschrikkelijker is het eenmaal dat laatste woord te hooren: Wijk van mij, gevloekte in het eeuwig vuur.

O mijn kind, hard voor het vleesch zijn mijne woorden waardoor ik u deugden predik — doch moge 't u moeite en inspanning, ja veel arbeids kosten om nederig, geduldig, zachtmoedig, in één woord deugdzaam en mij gelijkend te worden — zie, groot is ook de belooning.

Kort is de strijd en ligt door mijne hulp en genade — maar ontzaglijk en eeuwigdurend is het loon den overwinnaar weggelegd.

Hard is dat woord; o ja, de deugd, de volmaaktheid kost zelf-

beheersching versterving en edelmoedige verloochening van uw zelve — doch ik heb het u voor gedaan — ik heb het eerst dat harde woord in mijn leven verworpt; ik ben het eerst geduldig, nederig en zachtmoedig deugdzaam geweest. Welk een troost en bemoediging voor u? overweeg eens hoe ik leefde, leed en stierf aan het kruis zonder één woord van ongeduld te uiten.

Hard is mijn woord, dat geduld en lijden predikt maar mijne Heiligen hebben het aangenomen en onderhouden.

Werp uwe oogen op de Apostelen, op de Martelaren op zoo vele heilige Bisschoppen en Priesters — ga eens na, wat zij al geleden

hebben , hoe zij bekoord , hoe zij gekweld werden op allerlei wijzen , onder alle opzigten.

Mijn kind , volg die lange rij van voorbeelden na , weet wel als gij weigert met hen te lijden , dan weigert gij ook met hen gekroond te worden.

Hard is dat woord ; doch wat getroost zich de wereldling al niet voor aardsch , voor vergankelijk geluk , voor vreugde en ijdele eer ; ja , wat getroost zich de zondaar al niet voor de voldoening zijner lusten.

Welaan dan , mijn kind , ding naar den prijs ; wedijver met anderen en schaam u niet te lijden en u inspanning te getroosten voor den hemel terwijl er zoovelen ron-

dom u alles over hebben voor het tijdelijke en vergankelijke , voor een niet.

6. O Heer , o goede Meester , uw wil geschiede ! Doe mij lijdén hier , maar spaar mij ginds , in de eeuwigheid. Ik aanvaard uw woord , het zal mij niet meer hard in de ooren klinken , wijl een hemel mij teelacht , wijl uwe liefde mij aanspoort , wijl uw voorbeeld mij tot navolging dwingt.

Maar ach Heer , Gij weet wie ik ben. Beter kent Gij mij , dan ik mij zelven ken. Gij weet , ik wil wel , doch mijn vleesch , mijn bedorven hart is zoo zwak ! En als de beproeving lang duurt en in hevigheid toeneemt , hoe mijn Heer en dierbaarste Meester , zal ik dan

volharden. — Altijd naar nederigheid streven; altijd de minste te wezen — geheel mijn leven lang — minachting en miskennen verdragen, neen, lief hebben en zoeken, ach Heer, schoon ik uit liefde voor U en uit verlangen om U te behagen, zoo gaarne U toeroep: ik wil het! Uw wil geschiede! toch schijn ik als niet te willen, toch schijnt mijn hart er voor terug te deinzen.

7. O, mijn kind, ken ik dan uw hart, het maaksel mijner handen niet? Ben ik dan uw Vader niet, die u niet slechts de kracht ter uitvoering maar ook den wil ten goede wil schenken? Of ben ik niet getrouw en in den strijd aan uwe zijde?

O zeker ik zal niet dulden , dat
gij bekoord wordt boven uwe
krachten. Neen in bekoringen ,
in den strijd zal ik kracht en uit-
komst geven ter volharding.

Bid dus, mijn kind , en lijd; on-
getwijfeld zult gij ter gelegener ure
mij ter hulpe zien komen. Ik
weet het juiste oogenblik der hulp
en der bevrijding te kiezen. Vrees
dan niet , maar kies mij tot voor-
beeld uws levens ; onderwerp u
geheel aan mijnen wil.

Maar als de strijd lang duurt ,
zegt gij ; altijd nederig , altijd
zachtmoedig te zijn geheel een le-
ven lang de minste te zijn en de
de verachting en miskennis te be-
minnen — doch als mijne genade
u ter beschikking staat en u nim-

mer ontbreekt , wat zorgen , wat vreezen maakt gij u dan ?

Is het niet kort van duur , is het niet klein en onbeduidend dat alles , wat met den tijd vergaat? Wat is alles hier beneden , mijn kind , — wil dat nooit vergeten , — wat is alles hier op aarde vergeleken bij de eeuwigheid Geduld en moed , een wijleslechts, en — het einde is daar, het eind des levens , het eind des lijdens, het einde van den strijd — en het begin van eeuwig loon en liefde , van onvergankelijke glorie breekt voor u aan!

CHRISTELIJKE LEVENSREGEL.

Vele personen, die den Heer op meer volmaakte wijze willen dienen, verlangen een rigtsnoer voor hunne daden om veilig te wandelen en hunne voeten niet in een hinderlaag te zetten. Daarom willen wij bij dit werkje eenen levensregel voegen, die den beminnaars der deugd welkom en van veel geestelijk voordeel zal zijn.

I

Besteed elken morgen terstond

na uwe gewone gebeden verrigt te hebben, eenigen tijd aan de godvruchtige overdenking der eeuwige waarheden, of van het leven van onzen goddelijken Verlosser. Een kwartier uurs daaraan gewijd zal zeer goed besteed zijn.

Om deze overweging goed te doen moet gij met ijver de punten voorbereiden, naar een of ander boek, als bij voorbeeld, de *Ponte*, *Avancinus*, *Spinola*. Het evangelie overwogen, *Segnery*. De navolging van het *H. Hart*; *Thomas a Kempis*, *Chaignon*, of anderen.

De wijze hierin te volgen zij als volgt: 1 plaats u in de tegenwoordigheid van God en vraag Hem de kracht om u aan die over-

wegingen met geheel uw hart te wijden.

2. Vervolgens moet gij zonder overdrevene inspanning met uwe verbeelding u eene zinnelijke voorstelling trachten te maken van datgene, wat gij ter overweging hebt gekozen.

3. Doorloop van punt tot punt, zij het ook met behulp van een boek, de voorbereide stof der overweging.

4. Pas haar op u toe, u bij het gezicht dezer waarheden opwekkend, nu eens tot verfoejing uwer zonden, dan weder tot verbetering van uw leven, namelijk tot versterving van u zelve, tot beteugeling der hartstogten, die die u het meest kwellen hetzij de

zinlijkheid , hetzij het ongeduld of de hoovaardigheid enz en tracht u zelve aan te sporen tot zuiverheid van meening in de werken van liefde, van ijverige deugds-betrachting enz

5 Besluit het geheel met een bijzonder voornemen dat gij dien-zelfden dag wilt volvoeren , en met eene korte zamenspraak tot Jesus of Maria , opdat zij u de genade verleenen om in daden uit te voeren , wat gij in uwe goede voornemens hebt besloten.

Eindelijk laat nimmer uwe overweging wegens dorheid, verveling of verstrooiing, die u overvalt, achterwege, en wanneer eene wettige reden u belet haar des morgens te doen , tracht haar dan in den loop van den dag of

des avonds in huis of voor het allerheiligst Sacrament te verrigten.

II

Elken avond, vóór dat gij u ter ruste begeeft, moet gij ten eerste uw gewone gebeden verrigten, waaronder de vernieuwing der akten van geloof, hoop en liefde, die zoo zeer tot het wezen van den christen behooren, tenzij gij zulks reeds des morgens gedaan mogt hebben. De H. Vincentius van Paula verzekerde, dat men van een christen, die zijn morgen en avondgebeden verwaarloost niets goeds kan verwachten. Ten tweede besteed vervolgens vijf of

zes minuten aan het onderzoek van uw geweten, doorloop vlugtig uwe handelingen van geheel den dag en merk op, wat daarin gebrekkigs is geweest, en wek eindelijk een levendig berouw in u op en het voornemen om het den volgenden dag beter te maken.

III

Onder alle dagelijksche oefeningen van godsvrucht moet altijd het bijwonen van het heilig Misoffer de eerste plaats innemen. En daarom moet gij u ten eerste vast voornemen, indien gij zonder groote moeite daarbij tegenwoordig kunt zijn, dit nimmer uitlauwheid of nalatigheid te verwaarloo-

zen. De **H. Augustinus** prijst zijne heilige moeder **Monica** zeer omdat zij dagelijks bij het **H. Misoffer** tegenwoordig was; schrijf u ten tweede eene godvruchtige wijze voor om de heilige **Mis** te hooren, daarbij niet te vergeten de geestelijke **Communie**, die van zooveel voordeel is.

IV

Wat het sacrament der Biecht betreft.

1 Kies u een **Biechtvader**, die de wetenschap, en dien godvruchtigen geest bezit als gij bij uw sterfbed zoudt wenschen, en deel hem met vertrouwen en gehoorzaamheid al de belangen uwer ziel

mede , zonder u evenwel zoo vast aan hem te hechten , dat gij wanneer eene voldoende beweegreden u aanspoort tot een anderen te gaan , gij het niet zoudt kunnen.

2 Wat de menigvuldigheid der Biecht betreft heeft de H Ignatius geschreven, dat het goed was eenmaal in de maand ter Biecht te gaan , maar beter alle acht dagen tot dat Sacrament te naderen. En indien Jesus u ingeeft deze betere wijze te volgen laat u dan niet weerhouden door gezegden van anderen, die geen smaak voor het goddelijke bezitten.

3 Om wel te biechten moet gij goed uw geweten onderzoeken , hetgeen voor iemand, die dikwerf ter Biecht gaat , niet moeilijk is,

doch leg er u meer met voordacht op toe om vooral ware gevoelens van berouw, in u op te wekken wijl daarvan de vrucht der Biecht vooral afhangt.

4 En openbaar vervolgens den Biechtvader zonder schroom, wat uw geweten zegt, zonder te vergrooten, zonder te verkleinen, zonder iets te verhelen.

5 Indien gij het ongeluk hebt om in eene groote feil te vallen, wend u dan zoo spoedig mogelijk tot het goddelijk bad van boetvaardigheid.

6 Eindelijk draag groote zorg om niet te spreken noch over den Biechtvader noch over uwe biechten zonder zwaarwigtige redenen.

V

Zoo menigvuldig als gij tot het Sacrament van boetvaardigheid nadert moet gij ook tot de H. Communie naderen. En daarom

1 Wat den tijd betreft sla in den loop des jaars de voornaamste feesten des Heeren, der H. Maagd, en van uwe bijzondere Patronen niet over.

De H. Carolus had dit gebruik in de stad Milaan ingevoerd, met dat gevolg, dat de feesten der H. Maagd Maria, wat aangaat het getal dergenen die tot de Sacramenten naderden, niet van het hoogtijd van Paschen verschilden.

2 Wat de wijze betreft waar-

op gij dit Sacrament moet ontvangen, tracht ter heilige tafel te naderen met al de voorbereiding, welke vereischt wordt. De **H Aloysius** van **Gonzaga** besteedde drie dagen tot voorbereiding en de volgende drie dagen tot dankzegging.

3 Ten minste zij de naaste voorbereiding zooveel mogelijk bestaande uit vurige akten van geloof, eerbied en liefde.

4 En als gij uwen goddelijken Meester ontvangen hebt, zijt dan niet zoo vrij Hem terstond te verlaten, gedachtig aan de woorden der **H. Theresia** „dat er geen tijd meer geschikt is om genade te verwerven dan de tijd, die na de **H. Communie** volgt.”

VI

Indien gij elken dag , een oogeblik aan godvruchtige lezing kunt besteden , dan moet gij het niet verwaarloozen. Tracht het ten minste op feestdagen te doen , op welke gij ook niet verzuimen moet de verkondiging van Gods woord aan te hooren. Jesus zegt „dat zij, die niet naar zijne stem luisteren , ook niet tot zijne schapen behooren.”

VII

Om u gedurende den dag met uwen goddelijken Meester vereenigd te houden moet gij u eerst

vertrouwd maken , met het gebruik van schietgebeden , nu eens tot Jesus , dan tot Maria , dan tot de Heiligen gerigt al naar de omstandigheden , welke uwe verschillende behoeften in het leven roepen ; of naar de verschillende bekoringen , welke de gesteltenis uws geestes doet ontstaan , en vooral overeenkomstig de deugd , die gij van plan zijt u eigen te maken , en de ondeugden , die gij u hebt voorgenomen te bestrijden. Ten tweede , moet gij elken dag ten minste een klein bezoek brengen aan het allerheiligst Sacrament en zoo mogelijk , ook aan de beeltenis der heilige Maagd uwe moeder.

VIII

Wat de beoefening der deugd betreft, moet gij u er diep van overtuigen, dat geheel het christelijk leven beantwoordt aan de onttrekking (zij het ook met geweld) van datgene, wat de zinnelijkheid voldoet, en aan de volkomene onderwerping, aan de wet van God in al datgeen wat u mishaagt, ^{welke} ^{onder} ^{meisjes} ^{geschiedt} ^{of wel} ^{deze} ^{zult} ^{of} wel door de versterving van het vleesch, of wel door de verloochening van den geest, ^{en} daarom moet gij u er met ernst op toeleggen, om van uwe hartstogten juist het meest te bestrijden, die in u de heerschende is; welke gij gemakkelijk zult erken-

nen, indien gij slechts nagaat, welke gedachten uwen geest het meest bezig houden, welke gevoelens uw hart het meest innemen, en welke de oorzaak van de meeste uwer feilen is. En vervolgens zonder den strijd tegen uwe overige hartstogten, wanneer zij zich doen gelden, en de beoefening van andere deugden, wanneer zich daartoe de gelegenheid aanbiedt achterwege te laten, moet gij u oefenen om bij al uwe handelingen, zelfs bij de kleinste, vooral een zuivere meening op den voorgrond te stellen. Daarom moet gij bij het eerste ontwaken aan God alles opdragen, en later gedurende den dag of ten minste bij uwe voornaamste handelings-

gen die opdragt hernieuwen om alles tot zijne glorie te verrigten. Eindelijk draag bijzonder zorg ten opzigte van die deugden, welke aan uwen staat eigen moeten zijn: de onderwerping en de gehoorzaamheid indien gij nog kind zijt; de waakzaamheid zoo gij vader of moeder zijt; de liefde tot het werk, indien gij dienstbaar zijt; de spraakzaamheid, indien gij overste zijt; het geduld indien gij arm zijt; de liefde indien gij rijk zijt; het volhardend lijden indien gij in ziekte verkeert, enz. wie gelooft aan God te kunnen behagen zonder de deugden van zijnen staat te beoefenen, bedriegt zich zelven en erkent den geest van Jesus Christus niet.

IX

Doe uw best om u een geheel bijzondere godsvrucht eigen te maken tot het allerheiligst hart van Jesus Christus, die beloofd heeft geene grenzen te zullen stellen aan zijne genade voor hem, die Hem in dien brandenden oven van liefde zoeken en daarom.

1 Tracht het goddelijk Hart zoo innerlijk mogelijk te leeren kennen door de overweging of door de lezing van een of ander boek, wat over hetzelve heeft geschreven.

2 Verrigt de een of ander godvruchtig e oefening tot het H. Hart, hetgeen gij elken dag doen kunt tijdens uw bezoek bij het heilig

Sacrament, of ten minste elken vrijdag en bovenal den eersten vrijdag van elke maand.

3 Tracht u door godvruchtige negendaagsche oefening tot de viering der feestdagen van het H. Hart voor te bereiden.

4 Tracht door bijzondere gesprekken een bevordenaar van deze godsvrucht te worden, en indien de ijver en omstandigheden u in staat stellen haar in een kerk of parochie in te voeren, laat dan niet na u deze schoone verdiensten ten opzichte van Jesus te verwerven.

X

Na Jesus verdient Maria op de

eerste plaats door de christenen bemind te worden. Wil daarom steeds meer en meer uwe liefde tot haar aankweeken. Endaarom.

1 Laat geen dag voorbijgaan zonder haar eenigen dienst te bewijzen voornamenlijk door het bidden van den rozenkrans hetzij alleen of met uw huisgezin.

2 Vraag zooals de H. Stanislaus deed, elken morgen bij uw ontwaken en elken avond alvorens gij u ter ruste begeeft, haren zegen.

3 Leg u elken morgen, bijzonder op den Zaterdag, haar ter eere eenige verstervingen of een bezoek bij haar altaar op.

4 Kunt gij voor hare voornaamste feesten geene novene doen

met geheel uw huisgezin , doe het dan ten minste voor u in het bijzonder.

5 Tracht de godvruchtige viering der Meimaand te bevorderen door ze bij u intevoeren zoo zij nog niet bestaat.

6 Eindelijk tracht bij gelegenheid ook anderen te bezielen met een levendig vertrouwen en met eene teedere liefde jegens die goede Moeder.

XI

Besteed op eenen dag van elke maand eenigen tijd om u tot den dood voor te bereiden , en vestig bij deze gelegenheid uwe aandacht op vier zaken. Ten eerste stel een

klein onderzoek in omtrent u zelve om te zien of gij niets kunt vinden, wat u in die stonde zou kunnen verontrusten om het thans te verbeteren. Spreek ten tweede eene goede Biecht en ontvang de heilige Communie als ware deze de laatste van uw leven. Houd u ten derde bij die gelegenheid bezig met dezelfde gevoelens, welke gij zoudt wenschen alsdan te bezitten. En maak eindelijk ten vierde uwe plannen voor hetgeen gij in den volgende maand zult uitvoeren.

XII

Neem in uwen omgang met den naaste boven al ter harte, om aan

uwe familie , hetzij uwe ouders ,
hetzij uwe ondergeschikten een
goed voorbeeld te geven. Houd
ten tweede wat uwe kleeding, ook
uwen stand in acht genomen , be-
treft zorgvuldig de eischen der
christelijke zedigheid in het oog ,
ondanks hetgeen de wereld met
hare stellingen en voorschriften
daartegen overstelt. Wacht u met
ijverige zorg voor den vrijen om-
gang en het verkeer met een ieder,
die u reden tot zonden zoude kun-
nen wezen. Ten vierde wat verma-
ken aangaat, vlugt volhardend al die
uitspanningen welke gij niet zon-
der wroeging des gewetens kunt
nemen , als zijn zekere bijeenkom-
sten , zekere dansen, zekere schou-
spelen die de zedigheid kwetsen ,

en houd u zelve met geoorloofde vermaken niet langer bezig dan eene gepaste ontspanning eischt.

Verkwist ten vijfde uwen tijd niet met het lezen van ijdele en gevaarlijke boeken veel minder met die, welke gevaarlijk zijn, omdat zij de zedelijkheid ondermijnen, of wel omdat zij het geloof aanvallen. Ten zesde, gedraag u in huis en in gezelschappen altijd christelijk; duld niet, dat men in uwe tegenwoordigheid iets zegge, dat de reinheid des geloofs of de goede zeden kwetst, en veel minder dat men afkeurenswaardige schertsen make zonder uwe afkeuring te doen blijken. De H. Stanislaus bragt het zoover, dat men zich in zijne

tegenwoordigheid niet een enkelmaal een ongepast gesprek veroorloofde. Ten zevende, maak u nooit een gewoonte, of zoo gij ze bezit leg dan de gewoonte af om bastaard-vloeken uit te spreken, die mogen zij ook al geen vloeken of eeden zijn, evenwel slecht klinken in den mond van een christen. Eindelijk ten achtste, draag zorg om niet slechts zelf niet liefdeloos te spreken over anderen — eene ondeugd zoo menigvuldig in onze dagen, maar ook niet te veroorloven, dat anderen kwaad spreken in uwe tegenwoordigheid. De H. Theresia plagt te zeggen, dat waar zij zich bevond de goede naam van een ieder veilig was, zoo krachtig verzette zij

zich tegen alle kwaadsprekendheid.

XIII

Aan de christenen die een godvruchtig leven willen leiden past bovenal de ijver, en in deze tijden is dit vooral noodzakelijk, opdat men niet zeggen kunne, dat de boozen meer ijver bezitten voor het kwaad dan de regtvaardigen voor het goed en daarom.

1 Schaam u niet om over goddelijke zaken te spreken met personen met wie gij gemeenzaam moet omgaan of die van u afhankelijk zijn, en toon u zelfs bezorgd voor al dat gene, wat het heil hunner zielen betreft.

2 Indien gij lid zijt van zekere congregatie of godvruchtige vereeniging, of mede doet in sommige liefdewerken, bevorder dan den goeden geest door uwe bereidvaardigheid om op gestelde tijden bij de vergaderingen tegenwoordig te zijn en om met ijver de godvruchtige oefeningen te vervullen.

3 Bevorder alle krachtdadige middelen voor het heil van anderen als zijn het lezen van goede boeken, door ze anderen te leenen als gij kunt; het dikwerf naderen tot de H. Sacramenten, door het gebruik daarvan en de voordeelen daaraan verbonden in het geheugen te roepen en aan te bevelen; de zuiverheid en zedigheid door

zooveel het in uw vermogen ligt uwe naasten van gevaarlijke vermaken terug te houden en in allen de lust voor een christelijk en godvruchtig leven aan te wakkeren.

XIV

Eindelijk houdt altijd deze drie belangrijke zaken in uw hart geprent: ten eerste een teedere liefde tot de **H. Kerk**, zoodat gij nooit twijfelt aan hetgeen zij u te gelooven voorstelt; maar hoogacht en bemint zoo vurig mogelijk al datgeen, wat zij doet en voorschrijft. Ten tweede een teeder vertrouwen in **Jesus Christus**, zoodat gij u nimmer laat ter nederslaan in welke ontmoeting van

tegenspoed, van ziekte van angsten, van armoede, van geestelijken kommer, van leven of van dood. Doch hebt gij het ongeluk gehad in zonde te vallen dan is zulks voor u meer dan hoog noodzakelijk, en tracht daarom met kracht van ziel terstond op testaan, uwe goede besluiten te hernieuwen en u op Jesus Christus te verlaten; voortaan standvastig te zijn en doe dit, zoo dikwerf gij het ongeluk moegt hebben te hervallen.

Ten derde eindelijk verhef u boven al hetgeen de wereld van u zal zeggen, veracht zoo wel hare loftuitingen als hare berispingen hare beloften en hare bedreigingen, haar belooning en hare kastijding

en alles wat zij behagelijk of verschrikkelijks heeft, overtuigd als gij zijt, dat wie der wereld wil behagen, aan Jesus niet welgevallig kan zijn. — *Hoc fac et vives.*
— Doe dit en gij zult leven.

Herlees ten minste eenmaal in de maand dezen levensregel en stel daarover een kort onderzoek in om te zien hoe gij dien hebt nageleefd.

DES

El
verhe
Kemp
herni
als m
met e
moes
help
uwen
gena
te ma
wijn
gerig
On
pen v
nood.

DE PLIGT EENS CHRISTEN.

DES MORGENS BIJ ZIJN ONTWAKEN.

Elken morgen moeten wij, gelijk de verheven dienaar Gods, Thomas van Kempen, zegt, onze goede voornemens hernieuwen en onzen ijver opwekken als moesten wij dien dag eerst voor goed met een deugdzaam leven beginnen; als moesten wij aan God bekennen, O Heer help mij in mijne goede plannen en in uwen heiligen dienst, en verleen mij de genade heden eens voor goed een begin te maken met het werk mijner zaligheid wijl ik tot dusverre nog niets heb uitgerigt.

Om dezen raad van Thomas van Kempen wel en geheel op te volgen, is het noodzakelijk den dag op eene Christe-

lijke wijze te beginnen. Een eerste Christenpligt toch is het, bij ons ontwaken, onzen geest tot God te verheffen, Hem als onzen Heer en Meester te erkennen en door oefeningen van aanbidding, liefde, onderwerping en dankbaarheid de eerste oogenblikken van den dag te heiligen. Bijgevolg moet uwe eerste gedachte gewijd zijn aan God, die de eerste bewerker van uw heil is en u gedurende den nacht met zoo veel goedheid bewaard heeft. En naarmate gij meer zorg draagt aan God die eerstelingen toe te wijden, naar die mate zal ook het overig gedeelte van den dag meer en meer geheiligd zijn. Zij daarom dan bij uw ontwaken uwe eerste gedachte:

Mijn God, mijn God, bij het begin van dezen dag bied ik mij u aan. O Heer, mijn geest is wel bereid doch mijn vleesch is zwak.

**Ik bid U , Gij , die mijne sterkte
zijt ondersteun mij ; Jesus , Maria ,
Joseph help mij. In den naam des
Vaders enz.**

Het kruisteecken makende , moet gij
u terstond oprigten en met de groot
ste zedigheid u kleeden overtuigd van
Gods tegenwoordigheid. Intusschen
kunt gij nu en dan kleine gebeden
doen , als :

**Allerzoetste Jesus , ik aanbid U
met geheel mijn hart ; Jesus ik be-
min U opregt en teeder. Aan U
beveel ik mijne ziel en mijn lig-
chaam ; bewaar mij voor de zonde
en schenk mij uwe genade opdat
ik van daag in uwe liefde en vriend-
schap moge leven.**

Als gij behoorlijk gekleed zijt , kniel
dan een oogenblik neder en vraag gelijk
brave kinderen jegens hunne moeders

doen den zegen van de goede Moeder des Heeren, de heilige onbevleete Maagd Maria :

Moge Maria en haar goddelijk Kind mij zegenen.

Zooals de H. Stanislaus Kostka de gewoonte had; of:

Moeder van Jesus en mijne Moeder, vertrouwende geheel u toe te behooren, geef ik u van daag mijne oogen, mijnen mond, mijne ooren, mijn hart, geheel mij zelven. Heden wil ik de uwe zijn, verdedig mij, bescherm mij als uw kind en geef mij uwen heiligen zegen.

Beveel u vervolgens aan uwen beschermengel en, na geheel gekleed te zijn, begeef u ter plaatse waar gij gewoon zijt uw morgen gebed te verrigten.

VERZUCHTINGEN TOT JESUS.

DES MORGENS BIJ ONS ONTWAKEN ZOOALS
JESUS AAN DE H. MECHTELDIS
ZE LEERDE.

Allerbeminnelijkste Jesus , de
eerste verzuchting , die op dezen
dag uit mijn hart opwelt , rigt ik
tot U. Ik smEEK U, neem al mijne
handelingen van dezen dag aan,
en bied Gij zelf tot eeuwigen lof
ze uwen goddelijken Vader aan na
ze gezuiverd en geheilgd te heb-
ben in uw goddelijk hart.

U , heiligste van alle harten

U zij mijn eerste morgengroet

U , Hart van Jesus rijk aan smarten

En rijk aan zooveel liefdegloed!

Ik treur , o God om zooveel wonden

U, wreed geslagen door mijn zonden
 Doch nu, o Jesus, min 'k U teer!
 In eeuwigheid geen zonden meer!

O heilig Hart van Jesus, ik
 aanbid u met al de krachten mijner
 ziel. Ik wijd mij met al mijn
 gedachten, woorden en werken
 en met geheel mijn wezen aan u
 toe. O goddelijk Hart. ik
 wenschte u de aanbidding, de
 liefde en de eer te kunnen bewijzen,
 die Gij uwen eeuwigen Vader hebt
 bewezen. Ik bid u, wil de ge-
 neesheer mijner feilen, de bescher-
 mer van mijn leven, mijne hulp
 en toevlugt zijn in 't uur van
 mijnen dood. Om de zuchten en
 smarten, waarin Gij tijdens geheel
 uw sterflijk leven om mijnentwille
 verkeerd hebt, wil mij tot aan

mijnen laatsten snik een volmaakt berouw verleen en over al mijne zonden , de volharding in uwe genade ten einde toe , de verachting van al het wereldsche , een vurig verlangen naar de eeuwige glorie met een levendig vertrouwen eens deelachtig te worden aan uwe oneindige verdiensten.

O beminnenswaardig Hart van Jesus deze nederige bede rigt ik tot u , niet slechts voor mij , maar ook voor allen , die zich met mij op dit oogenblik vereenigen om u te vereeren ; neem ze aan , verhoor ze in uwe onmetelijke goedheid en vooral voor hem , die van ons het eerst zal moeten sterven.

Doe hen allen , allerzoetst Hart , in de angsten des doods den troost

van uwen heilbrengenden bijstand ondervinden ; neem hen op in de heilige wonden uwer zijden, opdat zij in dat brandpunt uwer liefde gezuiverd van alle zondesschuld ter heerlijkheid mogen vliegen om als voorsprekers bij uwen troon voor ons, die in dit ballingsoord achterblijven, een zelfde stervens uur te verkrijgen.

Deze betuiging van mijnen eerbied en deze gebeden wensch ik voor U, o allergoedigst Hart, in mijn belang en in het belang van allen, die uw heilig Hart beminnen te herhalen bij elke zucht, die ik tot het laatste oogenblik mijns levens doen zal.

O barmhartig Hart van mijn Jesus, ik beveel aan U de H. kerk,

uw
Mo
zon
en
lev
gaa
ten
en
ting
voe
ria
har
gel
hel
kri
van
en
be

uwe beminde Bruid, onze dierbare Moeder; de regtvaardigen, de zondaren en vooral de stervenden en alle menschen, die op aarde leven; laat de prijs niet verloren gaan van dat goddelijk bloed, dat ten heile van allen heeft gevloeid, en wil het toepassen tot verligting der zielen in het vagevuur en vooral van hen, die u beminden.

Allerminnelijkst Hart van Maria, dat onder alle geschapene harten het meest op dat van Jesus gelijkt, en het meeste medelijden hebt met ons arme zondaren, verkrijg voor mij dat alles, wat ik van het allerzoetste Hart van mijn en uwen Jesus gevraagd heb.

Ach, dierbare Moeder, ééne bede, ééne verzuchting slechts

door uw beminnelijkst Hart tot
 Jesus Harte gerigt, is in staat ons
 volmaakten troost te verwerven ;
 ach weiger ze niet om de dank-
 baarheid, die Gij zelve aan dat god-
 delijk Hart schuldig zijt en om de
 kinderlijke liefde , die Jesus weleer
 voor u gevoelde en eeuwig u zal
 blijven toedragen Amen.

MORGENGEBED.

I.

Teeken u met het H. Kruisteecken
 en zeg met de H. Gertrudis :

God hebbe medelijden met mij
 en zegene mij ; Hij zende een blik
 van zijn goddelijk Wezen op mij
 neder en hebbe ontferming met
 mij, die een zondaar ben. Hij ze-

gene mijn hart en doe het besef van zijne tegenwoordigheid doordringen door de gevoelloosheid, die hetzelfde omsluit.

Allerheiligste Drievuldigheid ,
 Vader , Zoon en Heilige Geest ,
 u , die alleen mijn God zijt , aanb-
 id ik in het besef van al mijne
 nietigheid. Uwe goddelijke almacht
 zegene mij en verlevendige mijn
 geloof; uwe goddelijke wijsheid
 zegene mij en versterke mijn ver-
 trouwen; uwe goddelijke liefde
 zegene mij en outsteke in mij meer-
 der liefdevuur voor, U mijn God ,
 en voor mijn naaste uit liefde tot U.

II.

DANKBETUIGING EN OPOFFERING DES
HARTEN.

Ik aanbid , ik prijs en groet u ,
allerminnelijkst Hart van Jesus ,
honigzoete bron van alle genade
waaruit nu en ten allen tijde alle
goeds en alle zoets voortspruit.
Met al het vuur der liefde mijns
harten dank ik u , voor de be-
scherming, die ik gedurende dezen
nacht van u mogt ondervinden en
voor al de dank- en eerbewijzen ,
die Gij voor mij aan God uwen
Vader hebt geschonken. Daarom
ook , o Jesus mijne liefde , bied ik
U mijn ellendig en onwaardig hart
dezen morgen ten offer aan ; en
met al de genegenheid , waartoe

mijn hart in staat is sluit ik het in de wonde van uwe allerheiligste zijde en beveel ik het aan uw allergoedigst Hart aan. Ik smEEK U het onophoudelijk uwen goddelijken invloed te doen gevoelen en het met uwe heilige liefde te ontsteken en te ontvlammen. Zoo geschiede het, o mijn Jesus.

Onze Vader; Wees gegroet; Ik geloof in God den Vader.

III.

SMEEKGEBED.

Heiligste Jesus, in vereeniging der liefde, waarmede Gij op het kruis uwen geest den Vader hebt aanbevolen, beveel ik U heden mijnen geest en mijne ziel en sluit ze in de heilige wonden uws Har-

ten. O verdedig daar beiden tegen al de aanvallen van den vijand. Gij weet, o goede Jesus, en ik weet het helaas maar al te goed door de ondervinding, hoe zwak, hoe lafhartig en onstandvastig ik ben. Ik smeek U dus om den eerbied, verschuldigd aan de vereeniging die uwe aanbiddelijke godheid, om ons ongelukkigen te verheffen met uwe heilige menschheid sloot, dat Gij U wilt gewaardigen mijnen wil allernaauwst met uw en heiligen wil te vereenigen en met uwe genade te versterken, zoo dat hij U niet durft weerstreven. In vereeniging met uw heilig en schuldeeloos ligchaam offer ik U geheel mijn ligchaam op, opdat geen mijner ledematen iets verrigte ten zij uit

liefs
verl

Be
ade
ik U
Ik
van
mij
dig
mij
gen
ken
stre
Ge
zui
alle
aan

liefde tot U, om U te prijzen en te verheerlijken Amen.

IV.

GOEDE MEENING.

Beminnelijkste Jesus, mijne eerste ademhaling op dezen morgen wijd ik U uit den grond mijns harten. Ik offer U op al de handelingen van dezen dag, dien uwe goedheid mij veroorlooft te leven Gewaardig U zelf in mij te werken en al mijne bedoelingen, mijne genegenheden, mijne woorden en werken zoo te regelen, dat zij alleen strekken tot uwe meerdere glorie. Gewaardig U daarenboven ze te zuiveren en te verbeteren in uw allerzoetst Hart en ze uwen Vader aan te bieden in vereeniging met

uwe oneindig volmaakte handelingen, tot eeuwigen lof van uwen naam Amen.

VOORNEMEN.

Dierbare Jesus, spreek tot mijn hart, uw dienaar luistert. Welk gebrek wenscht Gij in mij uitgeroeid te zien? Welke deugd wenscht Gij, dat ik heden vooral beoefenen zal? Wat verlangt uw heiligt Hart, dat ik van daag vooral zal doen of laten? Welk goed voornemen heb ik besloten elken morgen te hernieuwen. . . .

Denk hier eenige oogenblikken na over de beoefening van de een of andere deugd — of over de bestrijding van de een of andere feil of ondeugd — en waardoor gij wel bijzonder op dezen dag aan Jesus een blijk van uwe liefde zoudt

kunne
woord
ben ze

Zo

schie

sluit

voor

help

bemo

VERT

O

mij

uw

daar

en v

U n

zorg

hoe

elin- kunnen geven — en na in Gods tegen-
 wnen woordigheid uw plan gemaakt te heb-
 ben zeg dan :

Zoo zij het Jesus — Dat zal ge-
 schieden — Ziehier mijn hart , ik
 mijn sluit het in het uwe en schenk het
 Velk voor dezen dag geheel aan U. Ach
 itge- help mij ! O Jesus , ondersteun en
 eugd bemoedig mij !

oral
 ang

V.

laag VERTROUWEN OP HET HART VAN JESUS.

Velk O Jesus , mijne liefde , bewaar
 oten mij in de veilige schuilplaats van
 . . . uw allergoedigst Hart ; verdedig
 a na daar de zuiverheid mijns harten
 dere en versterk mijn vertrouwen van
 n de U nimmer te beleedigen. Draag
 - en zorg , dat ik mijn hart onder uwe
 dag hoede onbesmet beware en het U
 oudt

zoo eenmaal aanbiede in het uur van mijnen dood. Druk het afbeeldsel uws Harten als een zegel op mijn hart ; opdat ik leven moge volgens uwe goddelijke geboden en volgens uw heilig verlangen en aan het einde mijner ballingschap op aarde waardig moge bevonden worden U voor eeuwig te aanschouwen.

Goede Jesus , ik bid u , in het boek des levens naast uwen honigzoeten naam ook den mijnen te willen schrijven. O zeg het tot mijn hart : „Ik ben uwe zaligheid.” Verlaat mij niet , o Jesus bescherm mij en stel mijn hart gerust. Moge uw geest , die niets dan goedheid is, mij dezen dag en gedurende geheel mijn leven begeleiden op den

weg uwer heilige geboden tot aan de poorten van het rijk der rechtvaardigen en der eeuwige zaligheid, het land der levenden, waar ik het geluk zal hebben altijd eeuwig met U te leven. Amen.

GEBED TOT DE H. ONBEVLEKTE MOEDER
DES HEEREN

Verhevene Moeder van mijnen God, Koningin des Hemels, mijne bijzondere voorspreekster, ik groet u in het H. allerzoetste Hart van Jesus, uwen beminnelijken zoon; en in plaats van mijne liefde, die zoo koud en onbeduidend is, offer ik u de liefde van dat goddelijk Hart op. Ik smeeek u, dat, gelijk Hij, mensch en onze broeder wordende u tot Moeder over ons heeft aangesteld, Gij ook he-

den uit liefde tot Hem u gewaardigen moogt mij als uw kind aan te nemen en te erkennen. Moeder, ik verdien het wel niet, doch moge uwe moederlijke liefde mij die gunst verleenen. Neem mij als eene liefdevolle moeder, onder uwe hoede en bescherming, ondersteun mij in alles wat ik doe, in alle bekoringen, in alle angsten, Toon steeds voor mij een moederhart te bezitten, bezorgd om mij te helpen in dit leven en mij tot Jesus te geleiden in het uur van mijnen dood. Amen.

GEBED TOT ZIJN BESCHERMENGEL.

Ik groet u in het allerminnelijkst Hart van Jesus Christus, den Zoon van God, o heilige Engel,

die de Bewaarder zijt van mijne ziel en van mijn ligchaam. O neem mij uit liefde tot Hem , die bij het H. Doopsel mij aan u aanbeval , onder uwe zorgzame hoede en leiding. Sta mij ter zijde met uwe hulp , opdat ik zonder struikelen de stormen van dit ellendig leven doorworstele. Rigt krachtdadig mijne schreden op den weg des heils , opdat ik in uw gezelschap eenmaal moge geraken tot de aanschouwing van het Wezen mijns hemelschen Vaders , dat gij immer geniet , om met u en met alle zalige Geesten eeuwig te prijzen de aanbiddelijke heilige Drieëénheid , die al , wat zoet en zaligs is overtreft. Amen.

VI.

GEBED OM DEN GODDELIJKEN ZEGEN

Zegen mij , Vader , Zoon en H. Geest , eenig God ! Zegen mij , o Heer Jesus Christus met de teederste liefde uws Harten ! Geef , dat ik gedurende dezen dag met bereidvaardigen wil en met brandende liefde mij verblijde in de vervulling van mijne pligten en van uwe heilige wenschen in alles , wat er gebeure of wat Gij over mij zult beschikken . Geef , dat ik in den geest van liefde met een volgbaar en zuiver hart en met verloochening mijner hartstogten en mijner eigenliefde , getrouw uwe goddelijke inzichten , uwe genade en uwe heilige inspraken volge .

Kus ten slotte het kruisbeeld en zeg met den H. Franciscus Xaverius :

God mijns harte , om de vijf wonden door de liefde U aan het Kruis geslagen, wees uwe dierbaren gedachtig , die Gij met uw kostbaar Bloed hebt vrij gekocht. Wees ons genadig , lieve Jesus , altijd doch bijzonder gedurende dezen dag , Amen.

KORTER MORGENGEBED.

Dewijl onze bezigheden of andere oorzaken somtijds een beletsel kunnen zijn om des morgens langen tijd aan het gebed te wijden, en de mensch dikwerf in dat beletsel zelf een beweegreden vindt om des morgens in het geheel niet te bidden, laten wij hier een korter morgengebed volgen met de herinnering aan de ernstige en dubbele waarheid.

„Die goed bidt , wordt zeker zalig ; die niet bidt, gaat zeker verloren.” Wanneer ons hart nog een greintje van wederliefde bezit voor dat heilig Hart, dat brandt van liefde voor ons, dan zullen wij elken morgen, ten minste de weinige oogenblikken kunnen vinden om met de volgende gebeden den dag te heiligen. Maak het tot een gewoonte om terstond bij uw ontwaken u te teekenen met het teeken des kruizes en te zeggen :

Jesus , Maria , Joseph ik beveel mij aan uwe heilige Harten.

Tracht terwijl gij u kleedt bezig te zijn met de een of andere goede gedachte en gereed zijnde zeg dan neder knielend:

O allerheiligste Drievuldigheid , Vader , Zoon en H. Geest , één God in drie personen , ik geloof, dat Gij hier tegenwoordig

zijt. Ik aanbid u met diepen eerbied; ik bemin u boven alles uit geheel mijn hart.

Ik dank u, o God vol goedheid en barmhartigheid, voor al de weldaden, die Gij mij tot op dezen oogenblik hebt geschonken, vooral dank ik u wijl Gij mij dezen nacht hebt bewaard

Daarom dan ook offer ik u alles op, wat ik gedurende dezen dag zal doen of lijden. Al mijne handelingen op dezen dag vereenig ik met den arbeid en het lijden van Jesus en Maria zijne heilige onbevleete Moeder. — Maak ook God al mijne wenschen, gedachten, woorden en werken gelijkvormig aan de wenschen en gewaarwordingen van Jesus heilig Hart en

geef dat ik aan alle gunsten , aflaten en genaden , die uit de rijke bron van goddelijke liefde heden voor mij kunnen voortspruiten , deelachtig worde.

O Jesus , bescherm mij dezen dag en al de dagen mijns levens met de alvermogende liefde uws Harten ! O Maria , heilige onbevleete Moeder van Gods Zoon neem mij als een uwe kinderen onder uwe hoede. Zijt mij eene Moeder bid en zorg voor mij, En Gij Vader onttrek mij uwe genade en uwen bijstand niet omde liefde, die Gij Jesus en Maria toedraagt. En Gij heilige Engel, die mij door God tot geleider en beschermer zijt gegeven — mijne H. Patronen staat mij overal en in alles bij.

Alle gedachten en begeerten ,
 alle ingevingen en gewaarwordin-
 gen , alle bekoringen en gelegen-
 heden tot zonde , kortom alles
 wat strijdt mijn God , met uwen
 heiligen wil, verklaar ik plegtig
 niet te zullen willen. Bijzonder
 hernieuw ik mijn voornemen om
 deze deugd (hier noemt men die
 deugd) te beoefenen en om die
 gewoonte of die zonde (men noeme
 ze) met alle krachtsinspanning te
 vermijden. — Duizend maal liever
 sterven dan u, o Jesus, te beleedi-
 gen en uw heilig Hart op nieuw
 te doorboren Zoo dikwerf de
 bekoring mij op dezen dag ten
 kwade zal lokken, wil ik vlugten
 tot uw heilig Hart en in mij zelven
 herhalen: Ik bemin u Jesus ! want

Gij hebt mij zooveel bemind. Ik geef mijn Hart aan u alleen, mijn God, want Gij hebt tot den laatsten druppel bloeds uws Harten gegeven voor mij! — Jesus, Maria, voor u leven en sterven!

Ik beveel mij in alle gebeden, en goede werken en in alle heilige offers, die u, o God, heden over geheel de aarde worden opgedragen. Hart van Jesus, brandend van liefde voor ons, ontvlam meer en meer de harten van alle menschen met liefde voor u.

En wijl ik niets Gode behagelijks vermag uit mij zelven, bid ik in 't besef van al mijne nietigheid en ellende, zwakheid en gebreken: dat de zegen van God den vader, den zoon en den H.

Geest met den zegen van Maria en Joseph op mij nederdale en mij gedurende dezen dag voor alle tijdelijke en geestelijke rampen beware? Amen.

AVONDGEBED.

DANKBETUIGING.

U, o God, prijze mijn hart, mijne ziel, al mijne zintuigen, al mijne krachten, geheel mijn geest. Mogen alle schepselen u loven en danken, o allergoedigste en trouwste beminnaar van des menschen zaligheid, voor de vele barmhertigheden, die Gij mij op dezen dag hebt bewezen. Het was uw goedig Hart niet genoeg zoo vele ondankbaarheden van mij te verdragen,

zoovele feilen en zooveel onverschilligheid over het hoofd te zien, neen de onpeilbare overvloed van uwe goddelijke weldadigheid heeft zich daarenboven nog gewaardigd om met zoovele genaden zulk een nietswaardig, ondankbaar nutteloos schepsel als ik ben te ondersteunen, te bewaren en te helpen.

Roep hier in het geheugen de gunsten, de goede inspraken, het welslagen uwer pogingen, het ontvangen der H. Sacramenten, of de bescherming in bekoringen of gevaren, die u van God geworden als zoo vele genadebewijzen van de liefde van Jesus Hart en zeg dan:

Ik dank daarvoor uwe goedgunstige ontferming, o mijn minnenswaardige Heer en Meester, ik dank uw allergoedigst Hart en zoo veel liefde van uwen kant ver-

gelijkende met de gebreken en beledigingen, die ik daarvoor weder gaf, verneder ik mij vol schaamte voor uwe voeten.

GEBED OM VERLICHTING DES VERSTANDS.

Ach Heer, voeg nieuwe gunsten bij zoo velen mij op dezen dag gegeven, ik smeek het om uwe onuitsprekelijke goedheid, geef mij ook nog de genade om wel in te zien, waarin ik heden vooral uwe goddelijke Majesteit beleedigd heb. Moge het licht, dat uit uw van liefde vlammend Hart straalt, mijnen geest en mijn geheugen verlichten om te erkennen met welke gedachte, ik mij heden tegen uwen wil heb bezig gehouden; welke woorden ik heb gesproken

in strijd met uw goddelijk welbehagen; welke genegenheden, of welk behagen ik in mijn hart heb toegelaten in strijd met de zuivere gewaarwordingen van uw allerzuiverst Hart, welke handelingen ik verrigt of nagelaten heb in strijd met uw goddelijk verlangen. Een enkele straal van uw goddelijk licht zal mijn geest helpen om mij daarvan de boosheid en de afschuwelijkheid te doen kennen. Voeg o goede Jesus, bij dat levendig besef mijner verzuimenissen en zonden een heilig gevoel van leedwezen en een onherroepelijk voornemen om mij te verbeteren. Zonder u, o goddelijke bron van alle licht, verkeer ik in duisternis; zonder u, o bron van goddelijk

lief
voe
tw
str
hee
den
hei
zor
he
dra
be
zor
dit
he
va

uw
rig
we

liefdevuur ben ik koud en ge-
 voelloos. Schenk mij daarom die
 tweevoudige genade die, beide
 stralen van licht en liefde, ge-
 heel uw **Hart** doen leven en bran-
 den voor ons, om wille der droef-
 heid, die het ondervond van mijne
 zonden, om wille der liefde, die
 het uwen hemelschen Vader toe-
 draagt en om wille der oneindige
 begeerte, die het heeft om alle
 zonden uit te delgen. Ik vertrouw
 dit van de goedigheid van uw aller-
 heiligst **Hart** en door de voorspraak
 van uwe en mijne **Moeder Maria**.

ONDERZOEK DES GEWETENS.

Houd hier een kort overzicht van al
 uwe daden gedurende dezen dag ver-
 rigt, van al uwe gedachten, woorden en
 werken, vooral van de pligten van uwen

staat , en van alle verzuim , waaraan gij u heden hebt schuldig gemaakt. Na zoo al de gebreken van dezen dag in uw geheugen bijeengegaard en met alle zonden van geheel uw leven vereenigd te hebben, moet gij kalm doch meternst een welgemeend berouw in uw Hart trachten op te wekken :

BESCHULDIGING VAN ZICH ZELVEN DOOR
DEN H. BERNARDUS.

*cf. nota p. 20
Feb 21.*
De H. Bernardus zich als een zondaar beschouwend , klaagt door Gods geest verlicht en tot berouw bewogen, over zich zelven op deze wijze.

Ach de drift bragt mijn hart in beroering , de afgunst verscheurde mij , de hoogmoed blies mij op ; de bevelen mijner oversten heb ik niet opgevolgd maar beoordeeld en bevit ; berispt over mijne feilen en nalatigheden heb ik naar de vermaning niet geluisterd , maar

ze v
beso
ken
bete
van
lage
eerh
mijn
verg
mijn
en
wo
van
ken
tra
in
ken
tige
Bij
ger

ze van mij gestooten terwijl ik onbeschaamd verlangde voorgetrokken te worden boven anderen , die beter zijn dan ik ; de eenvoudigheid van andere godvruchtigen heb ik belagchelijk gemaakt terwijl ik de eerbied in 't gehoorzamen , en in mijne gesprekken de zedigheid vergat. Hardnekkig stond ik op mijne zienswijze , onzachtmoedig en luidruchtig was ik in mijne woorden. Ik was onstandvastig van geest , ligtzinnig in mijn spreken en in mijne schertswoorden , traag ten goede , niet voorkomend in liefdediensten ; snel om te spreken , traag om te luisteren , aanmatigend om anderen te onderwijzen. Bij de minste belediging of spot geraakt werd ik onstuimig door

een storm van afkeerige gedachten ; den afwezigen sprak ik tegen , in mijn binnenste laakte ik hen , en wat alle dwaasheid overtreft , schoon niemand mij iets kwalijks zegt , peins ik in toornige gedachten en denk ik voorafreeds na , wat anderen mij beleedigend zouden kunnen zeggen ; ik mijmer reeds wat ik antwoorden , hoe ik mij wreken zal en zoo strijd ik met de schimmen eener werkelijkheid , die slechts in mijne verbeelding bestond.

Dikwijls heb ik gegeten en gedronken niet uit noodzakelijkheid maar uit zinnelijkheid en schoon het genoten voedsel voor mijne levensbehoeften voldeed bleef mijne zinnelust onbevredigd ; daar—

om
van
bru
vol
Ik
om
ten
tij
spi
we
wa
de
bes
eig
ge
me
die
ho
bel
in

om ben ik onder voorwendsel van het benoodigde voedsel te gebruiken in een strik gevallen van voldoening mijner zinnelijkheid. Ik dacht over eten toen ik er niet om moest denken, want op vastendagen of in de uren buiten etens-tijd waren mijne gedachten met spijsen bezig hoewel mijn ligchaam werkelijk niet at. Veel ligter ontwaar ik de gebreken dan de deugden van anderen; hunne feilen beschouw ik gestrengelijk, mijne eigene zie ik over het hoofd; jegens eigen gebreken ben ik grootmoedig in vrijspraak, doch jegens die van anderen gestreng in de hoogste mate; sterk ben ik in het beleedigen van anderen doch zwak in het verdragen van beleedigin-

gen ; lui ben ik om te gehoorzaamen maar lastig in mijne bevelen voor anderen, tot afmatting toe.

Wat zal ik van mijnen tong zeggen ? Ach door dat geschenk van God sticht ik zooveel kwaad ; bijna telkens als ik spreek , spreek ik onwaarheid , want nooit ben ik gewoon om hetgeen ik hoorde of zag, te verhalen op die wijze en in die orde, waarin het geschiedde ; en toch bevestigde ik mijn verhaal als waarheid en vlocht er dikwerf vele dingen in, die overbodig waren. Hoe durf ik nog hopen mij te beteren wijl ik op den oogenblik zelve als ik mijne feilen verbeteren wil , nog misdoo ? Want in de kerk voor het tabernakel in het aanschijn des Heeren , bij mijne

voor
men
gods
bede
of de
en d
van
derd
O
zoov
ik, b
loos
toch
ik g
ster
oor
—
blijc
vier
scha

voorbereiding tot de H. Sacramenten ; bij de H. Mis en andere godsdienstoefeningen , in mijne gebeden des morgens , des avonds of door den dag ben ik verstrooid en dikwerf met mijnen geest verre van God en het goede verwijderd.

Ongelukkige , die ik ben , in zoovele zaken , bijna in alles misdoe ik , hetzij door zwakheid en zorgeloosheid hetzij uit boozen wil , en toch slaap , toch eet en drink ik ; ik geniet als ware de dag mijns stervens reeds voorbij en ik aan het oordeel en de hel reeds ontsnapt — ik leef en lach en maak mij blijde als hadde ik reeds gezegevierd in het rijk van God. Ik schaam mij , tot dus verre zoo geleefd

te hebben , ik schaam mij geboren te zijn, ik wenschte liever niet te zijn dan in zulk een toestand te zijn , ik schaam mij over mijn leven wijl ik weinig voortgang maak in de deugd , ik vrees te sterven omdat ik niet bereid ben om te sterven ; en toch zou ik liever willen sterven en mij aan de barmhartigheid des Heeren overlaten, dan dat mijn toekomstig leven vol gebreken en zonder verbetering, een ander tot ergenis zij.

O voorzeker ik zou moeten wanhopen , ware het Woord , de Zoon van God niet mensch geworden en onder ons zondaren komen wonen. Neen wanhopen mag en kan ik niet , wijl Hij , die U mijn God , gehoorzaam werd tot den

dood des kruizes, het vonnis voor mijne zonden aan het kruis heeft gehecht en met die zonden ook den dood heeft gekruizigd.

BEROUW.

Hoe is het mogelijk, mijn God, dat mijn hart altijd zoo onverschillig blijft jegens U en zich heden zoo afkeerig en liefdeloos jegens U heeft gedragen? Ach er blijft mij niets anders over dan mij beschaamd aan uwe voeten neder te werpen in vereeniging met de bittere droefheid, die Jesus Christus uw Zoon in zijn lijden verduurde, en in uwe tegenwoordigheid van harte te zuchten en te schreien, de overtredingen verwenshende, waardoor ik U beleedigd

heb. Ja mijn Jesus met al de opregtheid mijns harten , met al de kracht mijner ziel betreur ik ze allen. Ik betreur ze, omdat ik daardoor verdiend heb eeuwig van U gescheiden te worden; ik betreur ze wijl ik voor eene nietswaardige bevrediging mijner hartstogten het hoogste goed, den hemel heb prijs gegeven ; ach maar veel meer nog betreur ik al mijne zonden omdat ik daardoor U beleedigd heb, U die mij bemind hebt met geheel uw Hart, die mij overladen hebt met allerlei weldaden en die om uwe eindelooze goedheid boven alles verdiendet bemind te worden. Ach Jesus mogt ik u nooit beleedigd hebben ! Ach mogt ik al mijne zonden kunnen uitwisschen

met mijn bloed ! Doch wijl ik dat niet vermag , wil den heilzamen invloed van uw goddelijk zoenbloed doen gelden en ter wille van dat heilig Bloed mij mijne misdaden vergeven.

Vraag hierna in het kort den zegen van Jesus, Maria en Joseph — begeef u dan ter ruste en tracht met heilige gedachten in te slapen.

CHRISTELIJKE GRONDREGELS

EN

OPMERKINGEN.

De volgende punten zijn als zoo vele enkele, korte maar veel omvattende gedachten neergeschreven om ter onzer overweging te strekken. Zeer geschikt zal men er elken dag een uit kunnen kiezen om als hoofdgedachte gedurende den dag herhaaldelijk in ons geheugen teruggeroepen of als onderwerp voor ons bijzonder dagelijksch onderzoek gebezigd te worden.

1. De belangrijkste zaak voor u, is uwe toekomst in de eeuwigheid.

2. Het zij gij er aan denken wilt of niet, ook voor u zal het tijdelijke plaats maken voor het eeuwige, en spoediger dan gij meent.

3. Tusschen dit leven en de eeuwigheid ligt slechts één enkel oogenblik.

4. Gij moet kiezen tusschen eeuwig geluk of eeuwig lijden. Er is geen middenweg. Kunt gij dan nog weifelen in uwe keuze?

5. Gij zijt op de wereld gekomen uitsluitend om te arbeiden haar heilig te verlaten.

6. Om waarlijk te leven moet gij leven volgens de grondbeginselen van het H. Evangelie.

7. Misschien sterft gij nog heden avond, wordt het dan geen tijd er aan te denken om als goed Christen te leven?

8. Welke dwaasheid zoo lang te wachten met het begin, tot dat het tijd is om te eindigen!

9. Zeg niet *morgen* zal ik beginnen; misschien komt er voor u geen *morgen* meer.

10. Naauwelijks hebt gij een enkelen oogenblik ter uwer beschikking en 't schijnt als of gij zeker waart op eene eeuw te kunnen rekenen!

11. Waarlijk, het is niet voorzigtig u te verlaten op het onzekere.

12. Een slecht sterfuur is onherstelbaar ; slecht of goed — wij sterven maar éénmaal.

13. De wereld bedriegt u en voert u ten verderve. Zijt gij wijs genoeg om dit te gelooven ?

14. Als gij de zonde en 't gevaar der zonde te gemoet loopt , wat doet gij dan anders dan de eeuwige vlammen te gemoet te loopen ?

15. 't Genot wat de zonde en de wereld schenkt is voortvlugtig en vergankelijk, doch de wroeging en de straf der hel duurt eeuwig.

16. Het kwaad , wat gij lag-

chende bedrijft, zult gij met bittere tranen moeten boeten.

17. Al den tijd , dien gij verbeuzelt en verliest , vindt of koopt gij niet terug.

18. Heden misschien zal God u oordeelen , heden zal Hij misschien de eeuwige rekening met u willen vereffenen — en van uw kant is er niets in orde.

19. Gij lacht en vermaakt u , en de diepte der hel gaapt aan uwe voeten.

20. Als gij zelf de zonde niet in u uitdelgt , dan zal de zonde u verdelgen.

21. Hoe meer wij ons inspanning getroosten, des te eerder zal de vrede in kalmte des harten ons eigendom zijn.

22. Vergeef u zelven niets en God zal u alles vergeven.

23. Door zich zelven te sparen en te ontzien verliest men zich; door zich zelven te vleijen en te vertroetelen brengt men zich den dood toe.

24. Hij, die er niets voor over heeft zijne zaligheid zeker te maken, kan verzekerd zijn zijne zaligheid te verliezen.

25. 't Is groote wijsheid al het

nietige dezer wereld op te offeren om al het wezenlijke der andere wereld te winnen.

26. Een geluk , dat eeuwig duurt is toch wel eenige oogenblikken van offer en inspanning waard.

27. O dwaasheid der wereld ! om den hemel te wagen voor eene nietigheid dezer aarde !

28. Wie Gods vriendschap en genade bezit op aarde , mogt hij overigens ook niets bezitten , is rijk in de hoogste mate.

29. Niet geld of goed , maar deugd is de ware rijkdom onzer zielen.

30. Heilig zijn is alle ware goederen bezitten.

31. Hoe kan iets ter wereld , waarin alles vergankelijk is , den mensch bevredigen , die slechts bevredigd wordt , door het eeuwig bezit van God?

32. Dan voorwaar bezit men alles , wanneer men niets meer verlangt.

33. Zijt tevreden met God en God zal over u tevreden zijn.

34. Slechts door lijden en moeilijkheden streeft men tot eeuwig geluk.

35. Niet de troon maar het

kruis is de ladder om ten hemel te klimmen.

36. Hoe is 't mogelijk niet te vallen als wij slechts steunen op het brooze dezer aarde.

37. Als de wereld u tot kruis verstrekt, dan zal Jesus uw zaligheid zijn.

38. God is liefde; wat zaliger dan Hem te beminnen en geheel Hem toe te behooren?

39. Indien gij uw kruis blijmoedig en standvastig draagt, dan zal het u dragen: een kruis, dat edelmoedig door ons gedragen wordt is maar een half kruis.

40. Waarom zet gij al uw zinnen op het tijdelijke, gij die onsterfelijk zijt?

41. Uwe ziel is uitsluitend voor God geschapen, waarom is zij dan gehecht aan iets, wat God volstrekt niet is.

42. 't Heelal in al zijn omvang is te klein voor een hart, dat slechts gevuld kan worden door God alleen.

43. Uwe ziel alleen is meer waard dan alle goederen dezer aarde.

44. Zoek waar gij wilt, den vrede vindt gij in God alleen.

45. Het geheim van 't ware rustbezit , bestaat in niets te verlangen van hetgeen vergankelijk is.

46. Laat God begaan : Hij zal veel beter slagen dan gij het zoudt vermogen.

47. Dikwerf bederven wij alles door overdrevene bemoeijingen van ons zelve : God alleen weet zeer goed, wat wij noodig hebben.

48. Zijt gij bevreesd voor den dood , vrees dan bovenal den eeuwigen dood.

49. Naarmate uwe ziel voortreffelijker is , moet gij des te meer vreezen haar te verliezen.

50. Dat heet niet ons zelven minnen, bijaldien wij onze zaligheid niet beminnen.

51. Die zich heden blijde maakt, zal welligt dezen avond nog zijn laatste uur bereikt hebben en zonder herstel verloren zijn.

52. Wat is vermeteler dan te spelen op den rand eens afgronds.

53. Ofschoon gij geen vrees ontwaart, waan daarom niet zonder gevaar te zijn.

54. God beleedigen en niet vreezen, is dat niet het verstand of het geloof verloren hebben?

55. 't **K**ost moeite en opoffering om deugdzaam te leven , maar hoe zoet is het als deugdzame te sterven

56. De boetvaardigheid is bitter doch zij zuivert en geneest onze zielen.

57. Beter is het zich zelven te verlooehenen en te kastijden dan de kastijding der goddelijke regtvaardigheid af te wachten.

58. Niets is klein of van weinig beteekenis , wanneer het geldt God te behagen of te mishagen.

59. Wilt gij heilig en in vrede sterven , tracht dan heilig te leven .

60
niets
geen
werd

6
zich
wee
doo

6
zel
lor

rel
op

di

60. Moet gij u niet schamen nog niets gedaan te hebben van hetgeen, waarvoor gij alleen op de wereld zijt gekomen?

61. God alleen bestaat uit zich zelve; wat u betreft, weet het wel, gij bestaat slechts door den wil van God.

62. Alles, wat gij slechts aan u zelve toeschrijft, is voor u verloren.

63. Niets is zeker op deze wereld, dan hetgeen gegrondvest is op het onveranderlijk Wezen, God.

64. De grootste heilige is hij, die zich het meest inspant den wil

van God te vervullen zelfs in de kleinste zaken.

65. Kan een leven zonder liefde voor God doorgebracht wel in waarheid een leven heeten?

66. Sterven buiten de vriendschap Gods, is oneindig meer dan sterven.

67. De grootste deugden zijn wel die, welke het minst in het oog loopen daarentegen het krachtadigste slagen in de uitroeijing onzer bedorvenheid.

68. Geef aan God zonder achterhouding, en hij zal u geven zonder mate.

69. Maak u klein , zoo klein als gij kunt , zoo klein dat men u zelfs niet meer ontwaart; dat is het middel om waarlijk groot te worden.

70. Hoe meer de menschen u vergeten , des te minder zult gij vergeten worden door Jesus Christus.

71. Een volgeling van het Woord , dat mensch geworden is , stijgt slechts hooger , naarmate hij zich dieper steeds vernedert.

72. Zeg niet , dat men u vernedert , men zet u alleenlijk op uwe plaats.

73. Gij staat altijd nog veel te hoog , wijl gij de eeuwige straffen verdiend hebt.

74. Smart en versmading , zie-
daar de schatten van heilige zielen.

75. Gij zijt rijk genoeg , wan-
neer gij slechts tevreden zijt met
uwe armoede.

76. De Christen, die onthecht
is van alles , is meester van hemel
en aarde.

77. Te hooger neemt de ziel
hare vlugt ten hemel , naarmate
zij minder verkleefd is aan het
aardsche.

78. Om geheel met God vereenigd te worden, moeten wij sterven aan alles, wat God niet is.

79. Naarmate wij ons hart lediger maken van de schepselen, vervullen wij het ook meer met den Schepper.

80. De ware liefde is niet altijd die, welke ons voldoet, maar wel die, welke ons vernedert en onthecht.

81. Wie zich zelven niet bezit, hoe zal hij God kunnen bezitten!

82. Zachtzinnig en geduldig zijn tijdens voorspoed, dat zegt niet veel; men moet dit zijn bij kruis en tegenspoed.

83. De zachtmoedigheid is de levensles van onzen zaligmaker ; doch als gij die les niet leert en opvolgt in uw leven , zijt gij dan wel een leerling van uwen zaligmaker Jesus Christus ?

84. Zeg niet dat gij Christen zijt , als gij niet willig bereid zijt om kwaad met goed te vergelden.

85. Voorwaar 't is een schoone wraak en wel naar 't voorbeeld des Heeren om hen met goedheden te vergelden, die u met kwaad en smaadheden overladden.

86. Wie zijn hartstogten weet te beheerschen is in staat te heerschen over geheel de wereld.

87. Een kalme en wel te vredene ziel is een troon en welgevallige rustplaats voor God.

88. Hoe zijn uw oogen zonder tranen terwijl gij u toch schuldig kent aan zooveel zonden?

89. Tranen zijn er noodig, tranen van berouw om het vuur der helle uit te dooven, dat wij voor onze zonden verdiend hebben.

90. Daar zijn slechts twee wegen naar den hemel, de weg der onschuld, de weg der boetvaardigheid.

91. Hij, die het gevoelt, wat het is als balling hier te leven, kan

voorwaar, zijn tranen slecht weerhouden.

92. Wat is meer beklagenswaardig dan zijn eigen ellende niet te kennen?

93. Kan men nog smaak vinden in wereldsche vreugde bij de onzekerheid of een eeuwig leven of een eeuwige dood ons wacht?

94. Al de vreugden dezer wereld wegen in waarde niet op tegen een enkele traan van berouw.

95. Het groot geheim om het hart van God te winnen bestaat in smeeken en verzuchten.

96. Elke schrede op onzen levensweg, is een schrede nader tot het graf; wij zijn aan het einde van dien weg, dan, als wij dit nog verre wanen.

97. Een ieder kan zeggen : gisteren was ik. Niemand kan zeggen, morgen zal ik zijn.

98. Wat baat het den onboetvaardige lang te leven, tenzij, om meerdere schatten van Gods toorn en wrake op zijn hoofd te stapelen.

99. Een goede dood, is een meesterstuk, er zijn dus wel door ons tijdens ons leven meerdere proeven te nemen, ter voorbereiding om eenmaal wel te slagen.

100. Welk een zorg besteedt men voor den tijd die rustloos voortsnelst ! Waarom wijdt men niet evenveel zorgen aan de eenwigheid , die geen einde zal hebben ?

101. Wij doen zooveel om ons ongelukkig te maken naar de ziel ; waarom doen wij niet een deel daarvan om ons een waarachtig eeuwig geluk te verzekeren ?

102. Gij zegt, dat gij ten hemel wilt , maar kiest gij wel den weg daarheen ?

103. In welk een ongelukkigen toestand verkeert de mensch , die in staat van zonden is ; de dood behoeft maar één wenk en hij is voor altijd verloren.

104. Daar zijn geen twee hemelen : wij kunnen niet volmaakt gelukkig zijn in dit en in het ander leven.

105. Wie verslaafd is aan het bezit van aardse goederen , zal geen deel hebben aan de eeuwige goederen.

106. Wie hier niet de versmading van Jesus wil deelen , zal ook niet eenmaal met Hem heerschen.

107. Wie hier den beker der versmading , der verachting en der bespottung drinkt om Jesus wil , zal eenmaal genieten glorie en verheerlijking ten eigen heile.

108. Er tegen opzien om zijne misstappen af te boeten, dat heet niet waarlijk boetvaardig zijn.

109. De zondaar stelle zich een verworpeling voor oogen, deze alleen is in staat hem te zeggen, welke waardede tijd voor hem heeft om zijne zonden te boeten.

110. Tusschen deugd en ondeugd ligt geen midden.

111. Wie niet opregt omgaat met God en met zijn geweten, wie en deugd en ondeugd aan elkander wil paren is een halfslachtige en een huichelaar, die zich zelve bedriegt en ten verderve rent.

112. Waarom haat gij niet hier op aarde, wat gij eenmaal wilt haten in den hemel — de zonde?

113. Waarom bemint gij niet op deze aarde, wat gij schijnt eenmaal te willen beminnen in den hemel — God en de deugd?

114. Verlangen — smachtend verlangen naar God is oneindig beter dan te hunkeren naar eene schijnbare verzadiging, die het geschapene ons biedt.

115. O! de smaak in het hemelsche, schenkt des menschen hart zulke een ware bevrediging.

116. Hoe meer wij hongeren

naar de eeuwige zaligheid , des te meer ontwaren wij een voorsmaak van het hemelsche.

117. Hongerig te zijn op deze aarde is het erfdeel der Heiligen; verzadigd te worden is het deel der Gelukzaligen in den hemel. Welnu die hier heilig leeft — wordt ginds een gelukzalige.

118. Wie waarlijk verlangt naar den hemel , is zat van de aarde en hare goederen.

119. Wie meent naar God te verlangen en niet alles overheeft om God te bezitten , wordt door zijn meening en verlangen bedrogen.

120. Het gebed schenkt ons reeds hier verzadiging — ga dan tot die bron om uwen dorst te lesschen.

121. De bestrijding en het verzetten der nuttelooze gedachten is de dood der slechte gedachten.

122. Heilige geestelijke verzadiging is de vrucht van een langdurig en liefdevol gebed.

123. Een vast besluit, een hecht voornemen draagt de zege weg over alle verzet der natuur.

124. Waken, bidden, strijden, zich verloochenen, ziedaar de groote middelen tot volmaaktheid.

125. Zonder stilte en ingetogenheid is de godsvrucht een hersenschim.

126. Nimmer zult gij voortgang maken in het innerlijk geestelijk leven als gij niet streeft om voortdurend in Gods tegenwoordigheid te wandelen.

127. Word wederom een kind met Jesus en weldra zult gij met Hem groeijen in wijsheid en Gode behagelijk worden.

128. Doe nu wat u getoond wordt op het kruis — dat is de beknopte inhoud van alle deugd.

129. Gij vraagt, welke is de

weg
and
geli

1
mo
pen

hei
los
en
gee

oo
en

ze

weg ten hemel? — ik ken geen anderen weg dan dien het Evangelie aanwijst.

130. Om niet te verdwalen moet gij noodzakelijk de voetstappen van Jesus Christus volgen.

131. Ik ben de weg , de waarheid en het leven , zegt uw Verlosser. Welaan, ga dan tot Hem en volg Hem na en verwijder u geen oogenblik uit zijne omgeving.

132. Wat zijt gij wel op dezen oogenblik voor het Hart van Jesus en wat is Jesus wel voor uw hart?

133. Zult gij dan altijd blijven zeggen: ik zou wel willen — en

nimmer zeggen : het is geschied ,
heden nog ben ik begonnen ?

134. Weet wel , terwijl gij
weifelt en telkens uitstelt eene
keus te doen , komt de dood en
gaat alles verloren .

135. Niet begeerten en schoone
wenschen , maar deze verwerkelijk
in ons leven , redden ons voor de
eeuwigheid .

136. Wijd u aan God en aan
de deugd op dezen oogenblik ;
draal niet langer want de tijd , die
komt is niet ter uwer beschikking .

137. Wel zijn alle beginselen
moeijelijk en vermengd met heel

veel
verze

13
des l
dan

13
welk
haar

14
ons
dage
denk
onze

14
ken,
men

veel bitters doch de volharding
verzoet ten laatste alles.

138. Schep moed, de genade
des Heeren is duizendmaal sterker
dan de duivel en de hel.

139. Hoeveel vermag eene ziel,
welke God vreest en op Hem al
haar vertrouwen stelt!

140. Welke verblinding van
ons menschen — wij zien anderen
dagelijks rondom ons sterven en wij
denken niet na, dat ook eenmaal
onze beurt zal komen.

141. Wat helpt het te beden-
ken, dat men sterven moet, als
men niet bedacht is goed te sterven?

142. Hier — hebt gij nog de keuze tusschen eeuwig geluk of ongeluk. Dáár — aan gene zijde van het graf, rest ons geen keuze meer.

143. Het verleidend schijnschoon dezer wereld betoovert en verblindt ons — doch men denke aan het eind van alles.

144. Zal het dan eenmaal niet beter zijn hier geleefd te hebben voor God en voor de deugd in plaats van voor ons ligchaam en den lust der zinnen?

145. Wie wijs is draagt zorg niets te doen, waarover hij zich eenmaal bitter zal moeten beklagen.

146. Tracht nu zóó te zijn als
gij wenschen zoudt in de ure des
doods te wezen.

147. De ware deugd, zij moge
moeijelijk schijnen en veel offers
van ons vergen, — bezit evenwel
meer zoet dan bitterheden.

148. Is het niet beter hier God
tot vriend te houden dan Hem
eenmaal tot vijand te hebben.

149. Wat is aardsche vriend-
schap, wat der menschen eer en
achting? Zij sterft met u weg — zij
maakt uw ziel niet zalig — zij
helpt u niet voor den troon van
Hem, wiens vriendschap reikt tot
over het graf — wiens vijandschap
verschrikkelijk is.

150. Wilt gij vriend zijn van Jesus, maak u dan vriend der armen; wat gij den minste zijner doet, dat hebt ge aan Hem gedaan.

151. Als gij geen medelijden hebt voor anderen, hoe wilt gij dan het hart uws Regters tot medelijden stemmen.

152. Zie de aalmoezen niet aan als een gunstbewijs, als louter welwillendheid, neen, zie daarin de voldoening eener schuld en een handel om den hemel.

153. God beminnen boven alles en zijn naaste beminnen als zich zelven, ziedaar geheel de wet. Zich zelven liefhebben en zich zel-

ven in alles zoeken; ziedaar de bron van alle zonden.

154. Wilt gij gelukkig leven hier en eens zeker gelukkig worden daarboven, bestrijd dan de eigenliefde in uw hart — en zie in dien strijd niet tegens offers op.

155. Wilt gij dat uw hart, zoo ledig van u zelve, iets hebbe te beminnen, iets hebbe ter volmaakte bevrediging, sluit het dan in de harten van Jesus, van Maria en Joseph.

156. Wilt gij eindelijk, dat uw hart rust vinde in die heilige Harten beschouw ze dan, leer ijverig, wat daarin omgaat, tracht

de gewaarwordingen, die daarin
opwellen, in u over te nemen.
Kortom tracht met uw hart op de
Harten van Jesus, Maria en Joseph
te gelijken.

arin
nen.
p de
seph

GEBEDEN

GEDURENDE HET H. OFFER DER MIS.

Dagelijks aandachtig tegenwoordig zijn bij het H. offer der Mis en zooveel mogelijk van het begin tot het eind ons met den Priester aan het altaar te vereenigen, is van onuitsprekelijk nut, van onbegrijpelijk werkenden invloed voor ons geestelijk leven. Immers, is het H. Misoffer de onbloedige hernieuwing van het offer des kruizes, dan is ook het altaar een ander Calvarie — welnu, dan overwege men, wat het zeggen wil dagelijks ons te scharen om dat dierbaar wereldreddend kruis hetzij schuldeloos als Maria of Joannes, de smarten van Jesus begrijpend en deelen en zijn liefde in de zoetste zoetigheden smakend—het-

zij schuldig als een Magdalena schreiend omhelzend dien stam des kruizes, waaraan het Lam, dat de zonden der wereld wegneemt, onze zonden boet. O zeker het H. Misoffer is de kracht en uitharding der regtvaardigen — 't is de bronwel van rouwvolle tranen en de volharding der boetvaardigen. Beiden dáár ontvangen den liefdevollen blik van Jesus — beiden dáár hooren zijne woorden van opwekking bemoediging en troost — beiden daar, en zondaar en onschuldige, worden besproeid met het bloed, dat van dit kruis, den boom des levens, rijkelijk nederdruppelt — beiden dus worden overstroomd met onbeschrijflijk kostbare genadegaven.

Zij, die te huis den tijd niet kunnen vinden om hunne dagelijksche overweging te verrichten zullen weldoen na na het gebed van voorbereiding tot aan de opheffing of Consecratie hunne overweging gedurende de H. Mis te doen.

Zij kunnen vervolgens met de gebeden der Consecratie beginnen.

G E B E D

VAN VOORBEREIDING TOT DE H. MIS.

Zie mij hier , o mijn God , neergeknield aan uwe voeten om getuige te zijn van het grootste en heiligste uwer geheimen. Ik dank U , mijn God , voor de weldaad der schepping , ik dank U voor de genade der verlossing , ik dank U voor de groote genade, die Gij mij thans wilt verleenen door mij te veroorlooven bij dit uw heiligst Offer tegenwoordig te zijn. Door-
 dring mijn hart met heilige , godsdienstige vreeze , maar vul het te-

vens met diepe , zuiverende smart en ontvlam het met verkwikkende hemelsche liefde voor het verheven Offerlam , Jesus , wiens bloed op Calvarie heeft gestroomd tot uitdelging mijner zonden en die thans op nieuw zich offeren gaat voor de zaligheid mijner ziel.

Van harte vereenigd met uw welbeminden Zoon, o Vader, veroorloof mij U deze zuivere vlekkelooze offerande aan te bieden om uwer majesteit eene waardige hulde van aanbidding en van liefde te betuigen , eene hulde, waartoe ik in mijn geestelijke armoede niet in staat ben. Onmagtig als ik ben om U te aanbidden op eene wijze uwer waardig, vermag ik evenmin U passend dank te zeggen voor de

weldaden , waarmede Gij niet op-
houdt mij te begiftigen — mij het
onwaardigste en ondankbaarste
uwer schepselen. Gedoog dan, goe-
de Vader, dat ik U den kelk des heils
ten offer breng en mijne stem , hoe
onwaardig dan ook , vereenige
met de heilige smeekingen van
dat kostbaar bloed uws Zoons en
zoo tot voor den troon uwer heer-
lijkheid den U meest welkomen
lofzang van dank en eere brenge.

Doch luister ook , o God en
Vader , naar de kreten van dat
aanbiddelijk Bloed , dat bij U om
genade en ontferming smeekt
voor alle ongelukkige zondaren.
Ik de grootste zondaar van hen
allen , o God , ik heb behoefte aan
ontferming en ik durf U nogmaals

dat kostbaar Zoenbloed aan te bieden om voor mij vergiffenis te verwerven. Moge dat H. Bloed mij besproeijen en mij zuiveren, moge het mij een kleed worden, dat aan de blikken uwer regtvaardigheid al mijne misdaden onttrekt.

Ter wille van Jesus uwen welbeminde Zoon in wien Gij behagen hebt, o Vader, vergeef mij al mijne zonden, let op mijne zwakheid en ellende, denk aan mijne armoede en geestelijke behoefte en verleen mij al de genade, die ik noodig heb om met offervolle bereidwilligheid en met volharding U en Jesus te beminnen en alles te doen en te onderhouden, wat uw heilige wet gebiedt en

de zaligheid mijner ziel vereischt.
Amen.

VAN HET BEGIN DER H. MIS TOT AAN
HET EVANGELIE.

Doordrongen van het besef mijner nietigheid en diepe ellende, belijd ik, o mijn God, dat ik een onwaardige ben en niet verdien tegenwoordig te zijn bij dit ontzagwekkend offer, het heiligst en verhevenste, wat onze godsdienst bezit. 't Is dan ook door mij diep te vernederen en mij te vereenigen met Jesus, die op onbloedige wijze zijn smartelijk lijden en sterven van Calvarie U tot glorie, mij tot zaligheid gaat hernieuwen, dat ik

het wagen durf hier in uwe tegenwoordigheid te verschijnen en genade en ontferming van U te verhopē. Om U met Jesus te verheerlijken, o driefwerf Heilige, vereenig ik mij met de bedoelingen van Jesus kruisoffer op Golgotha, met de bedoelingen, welke Hem hier bezielen op het H. Altaar. Ik vereenig mij met de verhevene wenschen en bedoelingen, waarmede de H. onbevleete Moeder des Heeren stond onder het kruis en hier haren Zoon met geheel den hemel begeleidt. O mogt ik in mijn hart kunnen overstorten de gevoelens van aanbidding, van diepe vernedering en van smartelijk lijdende liefde, die hare reine onbevleete ziel vervulden toen zij op

den bloedigen lijdensheuvel hare tranen mengde met het Bloed haars eenigen Zoons en door eene vereeniging van smart , van liefde en onderwerping , die elke andere smarte , liefde en onderwerping overtrof , met haar goddelijk Kind , uwen eenigen Zoon , één offer werd !

Mogt ik de zonde kunnen haten , mijn God , gelijk Maria ze haatte toen zij zag , wat al lijdens het haren Jesus kostte om ze uit te boeten voor ons. Mogt ik kunnen weenen als die troostelooze Moeder toen zij haar goddelijken Zoon overdekt zag met wonden van het hoofd tot de voeten , uitgeput van smarten , oververzadigd van smaadheden en ondankbaarheid !

O mogt ik de zonde kunnen verfoeijen zoo als zij, de Onbevleete , ze verfoeide toen zij onder den falen sluijer des doods de oogen van haar stervend Kind zag breken en zijn laatste stervenskreet , zijne laatste zuchten hoorde ! — Ja , ja mijn God , ik verfoei ze uit den grond mijns harten , ik verfoei ze alle feilen en gebreken , alle ondankbaarheden en overtredingen , waaraan ik mij heb schuldig gemaakt. Ik heb mijne ziel bezoeeld en tot een voorwerp van walging en afschuw gemaakt in uwe oogen — mijne ziel , door U geschapen , door Jesus verlost en door uw beider H. Geest geheiligd — mijne ziel voor welke Gij , o God in grenzelooze liefde alles

dee
nie
gaf
die
ook
Gij
nu
ker
Ma
den
heir
en
ont

o
wa
me
rei
toe
tig

deedt en ik — ondankbare — U
 niets dan zwarten ondank weder-
 gaf. Ik geloof, o mijn God, met
 diep berouw en smart maar toch
 ook met een vast vertrouwen, dat
 Gij mij vergiffenis wilt schenken,
 nu ik U het bloed mijns Zalgima-
 kers, de smarten en de tranen van
 Maria tot verzoening aan kom bie-
 den. Vergeet uwe regtvaardig-
 heid, o Heer, om mijne ellende
 en uwe oneindige barmhartigheid
 ontfermend te gedenken.

Weerhoud den arm der wrake,
 o mijn God, en heb medelijden
 want ik ben voor uwe oogen niet
 meer dan een bezoedeld vat, ont-
 reinigd door de zonde, dat uw
 toorn kan verbrijzelen en vernie-
 tigen, doch dat uwe genade ook

kan zuiveren en dienstbaar maken aan uwe eere.

Spaar mij, Heer, en handel niet met mij overeenkomstig de grootheid en hoeveelheid mijner misdaden; och uw goddelijk liefdevol hart wil liever vergeven dan straffen; meer schittert uw glorie in ontferming dan in wrake — en Vader, Jesus uw aanbiddelijke zoon heeft zich uwer gerechtigheid geslagtofferd, opdat Gij jegens mij slechts uwe barmhertigheid zoudt doen gelden.

Eere zij U, o God, wiens rechtvaardigheid voldaan werd op Calvarie en wiens barmhertigheid zich uitstrekt over de aarde als een breede mantel in wier plooiën zich verschuilen allen, die gezondigd

hebben maar daarom schreijen —
maar hopen en te meer beminnen.

Eere aan U ook, o aanbiddelijk
Offer-Lam, wiens Bloed ons von-
nis heeft uitgewischt en de aarde
met den hemel en God met de
aarde heeft verzoend! Eere, lof
dank en liefde eeuwig aan Hem,
die ons heeft bemind en zich le-
verde voor ons — en vrede zij
allen, die met goeden wil opregt
verlangen aan de vruchten der
Verlossing deelachtig te worden?

Maak mij er deelgenoot van,
o God, pas ze toe op mij die
vruchten der Verlossing; want
heeft de zonde in het verleden zoo
dikwerf mijnen wil in verzet ge-
bragt met uwen heiligen wil, —
thans, o, Heer, behoort mijn wil,

mijn hart met al zijn neigingen ,
 mijne ziel met al hare vermogens
 U toe , en mijn vurigst verlangen
 en mijn onwrikbaarste voorne-
 men is, om voortaan het smade-
 lijk lijden en den wreeden dood
 uws Zoons nimmer meer vruchte-
 loos voor mij te maken, maar met
 heilige trouw en wederliefde uwe
 oneindige onverdiende liefde te
 beloonen.

VAN HET EVANGELIE TOT DE CONSE-
 CRATIE.

Niet te vreden , o Heer , mijn
 Verlosser en Zaligmaker te zijn,
 hebt Gij nog voor mij de weg , de
 waarheid en het leven willen we-

zen. Gij wilt mij onderrigten door uw voorbeeld en uw lessen en mij in uw heilig Evangelie den weg aanwijzen en een levensregel geven, die mij zeker leidt naar mijn eenig doel, mijn vaderland hier boven. Ach Heer, voeg bij zooveel goedheid, waarvoor ik u met eerbied dank, nog meer genade en vorm en neig mijn hart tot de trouwe vervulling uwer geboden. Geef dat uwe wet des Evangelies de regel worde van mijne gedachten, woorden, gewaarwordingen en werken, mijn levensgids; geef dat ik wille leeren mij zelven te verloochenen om uwe verhevene voorschriften trouw te volgen; geef dat ik mijn kruis met moed en blijdschap op de

schouders neme en het pad bewandele, dat Gij mij voorgingt op deze aarde, het pad van lijden, van vernedering van offer en van strijd. Geef mij geduld in tegenspoed, onderwerping in alles wat Gij over mij beschikt, geef mij de genade nimmer te vergeten, dat het Kruis het zinnebeeld is en blijft der vereeniging van onze arme harten met uw rijk, aanbiddelijk heilig Hart.

Ik geloof, o God, alle waarheden, die uw heilig geloof mij leert en uwe Kerk mij te gelooven voorstelt. Mag ook mijn verstand niet doordringen tot de diepte der geheimen, ik breng het blij ten offer aan uw gezag, aan uw onfeilbaar woord; mijn

geest aanbidt met eerbied , wat mijn verstand niet kan omvatten en mijn hart verlustigt zich in uwe geheimen , die ondanks het heilig donker, waarin zij schuilen , toch bronnen zijn van troost en hoop , van liefde en onuitsprekelijke bemoediging. Doch , goede God , wat baat mij het geloof en het vasthouden aan uw leering , als mijne werken daarmêe strijden , als mijn gedrag niet strookt met uwe wetten ? Wat is gelooven zonder doen ? Wat katholiek te heeten en niet katholiek te leven ? — 't Is spotten met uw goedheid , Heer , die mij , boven anderen , tot het eenig waar geloof hebt uitverkoren. — 't Is mij schuldig maken veel meer dan

anderen, die niet zooveel genade en gunsten van U ontvingen. 't Is schatten van toorn opstapelen voor den dag der wrake, waarop ik rekenschap aan U mijn regtvaardigen Regter zal moeten geven. Bewaar mij dan daarvoor, o goede God! Neen ik wil niet slechts katholiek, niet slechts deugdzzaam *heeten* maar het ook *zijn* in mijn gedachten en woorden, in mijn wenschen en in mijn daden. Ondersteun mij daarom met uwe genade, leer en help mij, mij zelven te overwinnen, allen weerzin, alle beletselen, welke ik in de beoefening der deugd ondervind te boven komen; help mij goede God door uwe hulp en kracht om over mijne zwakke na-

tuur, over mijn bedorven hart,
over alle moeilijkheden in de be-
oefening van uw Evangelie te zege-
pralen.

O mogt ik bij de offergave, die
heden U uw Priester aanbiedt, ook
een waardig offer voegen — het
offer eens harten, dat brandt van
heilig liefdevuur voor U, o God,
die alleen de waardigste zijt op
op aarde en in den hemel om door
ons bemind te worden. — Helaas,
mijn hart is nog bezoedeld met
duizend zwakheden, zonden en
gebreken; wanneer zal het een
offer zijn uwer waardig o God,
die zelfs in de Engelen vlekken
ziet. Mijn hart is koud, is trotsch,
is liefdeloos, is arm en beroofd
van alle ware goederen. Maar

toch , o liefdevolle Jesus , hoe on-
 waardig ik ook moge wezen , och
 versmaad mijn hart, mijn offer niet,
 maar biedt het met uw H. Offer
 aan God Uw Vader aan. Zuiver
 het , heilig het , maak het rijk aan
 ware goederen , versier het met
 uw gaven , beur het op uit de
 diepte der ellende , waarin het
 zucht en maak het waardig zijn
 lof en dank te mengen met de
 eer en jubelzangen , die de Engelen
 en Heiligen aanheffen bij uw troon.
 Veroorloof mij het Heilig , heilig ,
 heilig te herhalen ; eere en glorie
 en aanbidding zij God, die heerscht
 in den luister der hooge hemelen.
 Heilig , heilig , heilig ook en eere
 en aanbidding aan U o God , der
 liefde , die U vernedert en ver-

schuilt op onze altaren , die dagelijks , telkens U slagtoffert voor het heil van ons ondankbaren , voor de zaligheid van ons zondaren , voor de zaligheid van onze onverschillige zielen.

Hoor alles zwijgt ! Doods is de stilte rondom mij — als bode van het ontzagwekkend oogenblik, dat gaat komen. — De hemel is geopend — en God gehoorzaamt , aan het woord van zijn schepsel , van zijn Priester — welkom , welkom , goede Jesus , in ons midden ! Gezegend Hij , die komt in den naam des Heeren — welkom — welkom lieve Jesus , het is zoo goed bij U ! Zoo zalig in uw bijzijn te verwijlen. — Hoe dekken de Engelen , die daar met U ko-

men hun aangezigt met hunne vleugelen. Wie schetst de schoonheid der seraphynen — hun zangen, hun smeekingen en gebeden. De Grooten, de Tronen, de Magten en alle choren van zalige geesten omgeven U, o Jesus, onze offeraar en offerande. — Jesus is dáár! Hoe Hij zich vernedert — hoe Hij zich offert! — Hoe Hij zich vernedert voor ons zondaren — Mijn God — ik geloof — ik vertrouw — ik be-min — ach wees mij zondaar toch genadig!

VAN DE CONSECRATIE TOT HET EIN-
DE DER H. MIS.

Uw eigen Zoon, o God, heeft het magtig woord des Priesters van den hemel neegeroepen en ter aanbidding opgeheven — Jesus, onze hoop en onze liefde, heeft zich uwer regtvaardigheid aangeboden om uwe wraak en onze straf te voorkomen. De kelk des heils met Jesus kostbaar Bloed dwingt U tot barmhartigheid en tot vergeving. Verhoor, o Vader, de geheimzinnige smeekingen van uwen Zoon, die genade en ontferming vraagt voor ons schuldigen. Wasch ons zondaren rein in dat kostbaar Bloed en doe

de kracht daarvan gevoelen in dat droevig oord van lijden en verbeiden, waar onze dierbaren, onze broeders en zusters allen, nog voldoen voor hunne schulden. Ach goede God heb medelijden met de zielen in het Vagevuur, doe uwe liefde niet langer geweld aan, het losgeld, dat Jesus U biedt en wij in vereeniging met den priester aan het altaar U bieden, Vader, uw eigen Zoon, 't is meer dan genoeg om alle zielen te verlossen van harepijnen en over te voeren naar den hemel het land van vreugde en vrede. Zij kunnen niet meer bidden voor zich zelve, maar des te vuriger bidden wij U, Vader, ter wille van Jesus uwen Zoon, heb mede-

lijd
Va
die
U
lijd
wij
de
die
o
de
die
be
Sa
ge
va
ve
w
Va
no

lijden met de lijdende zielen in het Vagevuur. Heb medelijden met die zielen, voor wie dit H. offer U wordt opgedragen, heb medelijden met die zielen, voor welke wij bijzonder verplicht zijn te bidden, heb medelijden met allen, die daar lijden, vooral met hen, o goede God, voor wie men op deze aarde vergeet te bidden, en die U meer bijzonder vereerd hebben op deze aarde in het heiligst Sacrament, of die zich bijzonder toegewijd hadden aan de H. harten van Jesus, Maria en Joseph.

O goede God, Gij magtige en verhevene, die U wel verwaardigen wilt ons te veroorloven U als onzen Vader te beschouwen en zoo te noemen, die in waarheid voor

ons zoo teeder en zorgvol zijt als een vader, gedoog dat uw kinderen, die hier nog als bannelingen zwerven hunne oogen schreijend rigten naar dat gelukkig vaderland, die schoone woning, waar Gij zijt en heerscht en wij hopen eens met U te zijn en in eeuwigheid te heerschen. Heersch daarom hier op aarde over onze harten, heilig in ons uwen naam en geef dat ongeloovigen en zondaren uwen naam leeren kennen en eerbiedigen; verder en verder op de wereld strekke zich uw rijk, uw ware Kerk uit, dat alle schepselen U kennen en beminnen en vermeerder uwe kennis en uwe liefde ook in onze harten, dat eenparig de lofzang U ter eer weerklinke geheel de wereld over: Eer

zij
eere
van
eeu
U
teed
rege
aan
dier
heid
nee
pro
ons
voe
niet
ma
uw
gen
leer
len

zij den Vader, eere zij den Zoon, eere den H. Geest, gelijk het was van den beginne en thans en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Uw heilige wil, o beste en teederste der vaderen is de grondregel van alle deugd; verleen dan aan uw kinderen de genade om dien wil met liefde en getrouwheid te vervullen dan ook, wanneer Gij offers vraagt of zware beproevingen ons overzendt. Geef ons ook, o Vader, het dagelijksch voedsel, wat wij noodig hebben, niet slechts ligchamelijk onderhoud maar vooral uw goede inspraken, uw genade en het waardig ontvangen der H. Sacramenten. O leer ons toch, niet U en onze zielen te vergeten in de zorgen van

dit leven maar met kinderlijk vertrouwen in tijdelijke en geestelijke behoeften ons op U te verlaten. —

Schuldig voor uwe oogen , bezwaard met zooveel zonden , wie zou het durven wagen zich een onschuldige te gelooven — wij allen hebben reden ons diep in het stof voor uwe majesteit te buigen en om ontferming en barmhartigheid te smeeken. Doch onze onwaardigheid vermindert niet in ons het vertrouwen op uwe goedheid , maar met een rouwvol hart herhalen wij de bede, vergeef ons onze schulden gelijk een vader vergiffenis schenkt aan zijne kinderen en gelijk ook wij vergiffenis willen schenken aan allen , die ons

kren
lijk
hede
voor
sterk
ons t
o go
dag
zond
O
zond
voor
bepl
Vad
baan
voor
toch
der
elle
hoo

krenkten en beleedigden. Einde-
 lijk zet de kroon op al uw goed-
 heden en genaden, bescherm ons
 voor bekoringen, ondersteun en
 sterk ons in den strijd, verdedig
 ons tegen den duivel en zijn listen;
 o goede Vader, bewaar ons dezen
 dag en heel ons leven voor alle
 zonden.

O Jesus, Lam Gods, dat de
 zonden der wereld wegneemt,
 voor ons geslagtofferd op Calvarie,
 bepleit onze belangen bij uwen
 Vader en ter wille van het kost-
 baar Bloed, dat Gij aan het Kruis
 voor ons vergoten hebt, smEEK
 toch, dat God uw hemelsche Va-
 der medelijden hebbe met onze
 ellende en onze smeekingen ver-
 hoore.

O Jesus goddelijk Offerlam , die heden nog op onbloedige wijze uw Kruis en lijden hernieuwt en uw bloed doet stroomen op dit altaar, Ontferm U onzer — Ach, ontferm U onzer en pas de verdiensten van uw Heilig Bloed en lijden op onze zielen toe — maak ieder onzer deelgenoot van de verdiensten aan het Kruis verworven, maak ons rijk met de vruchten der Verlossing.

O Jesus vlekkeloos Lam, geofferd voor uws Vaders eere en ons tot spijs ten eeuwigen leven toe bereid , ach zuiver onze harten , wasch ons rein in uw aanbidde-lijk Bloed , opdat wij minder onwaardig worden , U in ons bin-nenste te ontvangen.

ho
vre
mij
lijk
ker
ik
mij
mi
lie
Gi
spi
ver
sm
me
ste
rou
ner
de
mij

O kom, beminde Jesus, mijn hoop en troost, mijn zaligheid en vreugde op deze aarde, kom in mijn hart ten minste op geestelijke wijze. — Wat heb ik U miskend, oneindig Goede, wat heb ik U miskend! Zoo dikwerf in mijn leven! Hoe weinig U beminde, die toch alleen en al mijn liefde waardig zijt. Thans leest Gij in mijn hart, schaamte en spijt, minachting jegens mij zelve maar toch liefde voor U en smartelijk verlangen om U nimmer meer te beledigen, dat alles stemt mij tot een levendig berouw en wekt de heiligste voornemens in mij op. Ach voeg bij de genade des berouws, die Gij mij hebt geschonken nog meer,

nog grootere genade. Zie als een reiziger, die vermoeid en uitgeput, dorst naar rust en naar verkwikking zoo verlangt mijn hart naar U, o Jesus, mijne rust, mijne verzadiging, mijn geluk en mijne vreugde. Mijne ziel wenscht U te ontvangen, zich met U te vereenigen, om zich nimmer meer van U te scheiden, die mijn eenig leven, het eenig voorwerp mijner liefde zijt. O mogt ik heden aanzitten aan het H. Gastmaal, mij lesschen aan de purperen bron, die welt en stroomt zoo zeggenrijk in het heiligste der Sacramenten. Doch ben ik thans niet waardig, mag ik U heden niet werkelijk ontvangen, kom, goede Jesus kom, ik smEEK het U met

di
h
ov
ge

st
ov
da
baa
dee
zon
doe
en
U
voo
U
Hee
het
wer
Calv

diepen eerbied, met geloof en hoop en liefde met droefheid over mijne zonden, kom op een geestelijke wijze in mijn hart.

Kom tot mij met uwe genade, stort uw gunsten en rijkste gaven over mijn hart uit, opdat ik U van daag getrouw blijve, o mijn dierbaarste Meester en Verlosser, en door geen vrijwillige dagelijksche zonde, veel minder goede God, door een doodzonde U beledige en bedroeve, en maak mij waardig U spoedig werkelijk in een wel voorbereid hart te ontvangen.

Uw H. offer is voltooid, o Heer! Wederom, mijn God, heeft het vlekkeloos Offerlam, dat de wereld redde, de geheimen van Calvarie hernieuwd; wederom

heeft **Jesus** kostbaar **Bloed** om genade en ontferming gesmeekt voor mij en allen bij **God** zijn hemelschen **Vader**. **Wederom** hebt **Gij**, goede **Jesus** mijne zaak, mijn heil bepleit bij uwen **Vader**! **Wat** zijt **Gij** goed, o **Heer**, wat zijt **Gij** toch oneindig goed! **Waarom** mij boven zoo veel anderen uitverkoren om tegenwoordig te zijn bij uw **H.** offer — ik een zondaar, ik een ondankbare — ik de minste en onwaardigste uwer kinderen. **Wat** zijt **Gij** onbegrijpelijk goed o **Heer**, **Ik** dank **U** duizendmalen. **Ik** smEEK **U** ver-giffenis voor de verstrooiing en oneerbiedigheid waaraan ik mij welligt in uwe heilige tegenwoordigheid heb schuldig gemaakt.

V
en
ba
al
he
ve
de
uv
va
di
ge
de
va
de
do
de
tot
zal
ons
uw
in

Vergeef het mij , o goede Jesus ,
en maak mij ter wille uwer
barmhartigheid deelgenoot van
alle genade en verdiensten aan
het bijwonen van uw H. Offer
verbonden. — En Gij , o Va-
der , verhoor de stem van Jesus
uwen Zoon , zegen mij ter wille
van dat H. Offer , zegen allen
die mij dierbaar zijn. Regel mijne
gedachten , bestuur mijne woor-
den , regel en bestuur , o God ,
van daag al mijne daden. Dat
de kracht van dit H. Offer zich
doe gevoelen in alles , wat ik he-
den doen zal , opdat alles strekke
tot uwe eer , tot mijne eeuwige
zaligheid en dat uw zegen mij en
ons allen een onderpand zij van
uwe genade en van uwen bijstand
in het uur van onzen dood. Amen.

178 - 13.1.81.
178 + 178.0000.
maer - 278 - al. herlees.

DRUKFEILEN.

Bladz. Regel.	Staat:	Lees:
11, 8 v. b.,	beweegrede,	beweegreden.
117, 10 v. b.,	overeiling,	overijling.
129, 3 v. o.,	de ziel,	der ziel.
132, 2 v. b.,	zijne kruisdood,	zijn kruisdood.
162, 7 v. b.,	uwen ijver,	uw ijver.
228, 11 v. b.,	opgevoede,	onopgevoede.
270, 4 v. o.,	den volgende,	de volgende.

INHOUD.

	Bladz.
Voorwoord.....	III
Gebed van den H. Bernardus.....	1
Onderrigtingen over de Nederigheid om tot Christelijke volmaaktheid te geraken.....	3
De beknopte leer over de Nederigheid van den Eerwaardigen Joannes Rus- broche	108
Gedachten over de Nederigheid, getrok- ken uit de schriften van verschillende schrijvers over het geestelijk leven.	123
Bemoedigende en leerrijke zamenspra- ken tusschen Jesus Christus en den beminnaar van zijn nederig en zacht- moedig hart.	
Eerste zamenspraak.....	154
Tweede zamenspraak.....	163

	Bladz.
Derde zamenspraak.....	181
Vierde zamenspraak.....	195
Vijfde zamenspraak.....	215
Zesde zamenspraak.....	227
Zevende zamenspraak.....	234
Christelijke levensregel.....	250
De pligt eens Christen.....	279
Verzuchtingen der H. Mechtildes des morgens bij het ontwaken.....	283
Morgengebed.....	288
Korter morgengebed.....	307
Avondgebed.....	307
Zelfbeschuldiging van den H. Ber- nardus.....	312
Christelijke grondregels en opmer- kingen.....	322
Gebeden gedurende het H. Offer der Mis.....	359

Bladz.

181

195

215

227

234

250

279

s

282

288

301

307

-

312

-

322

er

359

